



ЕВРОПЕЙСКА  
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.7.2025 г.  
COM(2025) 565 final

2025/0240 (COD)

Предложение за

**РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

**за създаване за периода 2028—2034 г. на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността, както и за изменение на регламенти (ЕС) 2023/955 и (ЕС, Евратом) 2024/2509**

{SWD(2025) 565 final}

## **ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ**

### **1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО**

#### **• Основания и цели на предложението**

През последните години фондовете на ЕС с финансови пакети, предварително разпределени по държави членки, оказваха решаваща подкрепа за постигането на ключовите цели на ЕС и на общите политики на ЕС — от икономическото, териториалното и социалното сближаване до осигуряването на справедлив жизнен стандарт на селскостопанската общност, осигуряването на храни на достъпни цени, подкрепата за общата политика в областта на рибарството или създаването на пространство на свобода, сигурност и правосъдие. Понастоящем има няколко фонда, които като цяло са предварително разпределени по държави членки. Сериозните предизвикателства обаче, пред които е изправен нашият Съюз, изискват да се обмислят начини за подобряване на проектирането на фондовете, за да се постигнат общите ни приоритети по най-добрия начин.

Въпреки че регионалните и териториалните различия значително намаляха, включително благодарение на политиките на сближаване на ЕС, 29 % от гражданите на ЕС все още живеят в региони с БВП на глава от населението под 75 % от средната стойност за ЕС, а около 135 милиона души живеят на места, които през последните две десетилетия бавно изостават. Съществуващите различия в траекториите на растеж създават риск от увеличаване на социално-икономическото неравенство между държавите членки и вътре в тях, по-специално между селските и градските райони.

Същевременно продоволствената сигурност и опазването на природата поддържат качеството на живот в Европа, като общата селскостопанска политика (ОСП) гарантира, че 450 милиона европейци имат достъп до безопасни, висококачествени и разнообразни хранителни продукти на достъпни цени, и същевременно допринася за запазване на жизнеспособните селски райони и за отбелязване на значителен напредък към постигането на устойчивост. Независимо от това дългосрочните рискове за продоволствената сигурност, последиците от изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда поставят селскостопанския сектор под все по-голям натиск. Освен това земеделските стопани, рибарите, селските и крайбрежните райони са все по-засегнати от нелоялната конкуренция в световен мащаб, от по-високите цени на енергията, от липсата на по-млади земеделски стопани и рибари и от трудности при достъпа до капитал. Например въпреки значителното подпомагане по линия на ОСП, доходите от селско стопанство на работниците остават нестабилни и значително под средната заплата в рамките на икономиката на ЕС (60 % през 2023 г.).

Войната, несигурността, бедността и липсата на възможности засилиха миграционните потоци, а използването на миграцията като оръжие по границите на ЕС показва нови форми на заплахи. В същото време световната политическа и икономическа среда поражда предизвикателства с безпрецедентен мащаб, докато на европейския континент и близо до него войната продължава.

Въпреки че това са само няколко от многото предизвикателства, пред които е изправен нашият Съюз, те показват необходимостта от подобряване на проектирането на подпомагането от ЕС, за да се постигнат най-целесъобразно нашите общи приоритети и политики и да се гарантира, че бюджетът на ЕС продължава да играе ключова роля в подкрепа на справедливия и приобщаващ растеж, устойчивата икономическата конвергенция, справедливостта между поколенията и сигурността. В тази връзка в

политическите насоки на Комисията за периода 2024—2029 г. се призовава за засилена, модернизирана политика на сближаване и растеж, насочена към намаляване на икономическите, социалните и териториалните различия, подкрепа за заетостта и укрепване на конкурентоспособността на Съюза. Междинният преглед на политиката на сближаване вече въведе гъвкавост и предложи стимули за насочване на инвестиции към нововъзникващите предизвикателства, като същевременно се запазва основният акцент върху намаляването на регионалните различия. В насоките също така се отправя призив да се гарантира, че секторът на рибарството ще остане устойчив, конкурентоспособен и стабилен, както и да се поддържат еднакви условия на конкуренция за европейската верига на рибарството. Поема се ангажимент Европейският пакт за океана да бъде насочен към стимулиране на синята икономика и към гарантиране на добро управление и устойчивост на нашите океани във всичките им измерения. Също така се призовава за обща селскостопанска политика, която е по-целенасочена и се основава на правилното съотношение между стимули, инвестиции и регулиране и гарантира, че земеделските стопани имат справедливи и достатъчни доходи. В по-общ план се поема ангажимент за подкрепа на мерки за укрепване на отбраната и сигурността на Европа и за справяне с миграцията, включително за ефективна защита на външните граници на ЕС, както и за подготвеност или борба с изменението на климата. По различни поводи държавните ръководители от ЕС призоваха за повишаване на устойчивостта на селското стопанство на ЕС, за да се запази продоволствената сигурност в дългосрочен план, значението на жизнеспособните селски общности и съществената роля на ОСП в това отношение. Освен това те изтъкнаха необходимостта от осигуряване на стабилна и предвидима рамка на политиката, включително за подпомагане на земеделските стопани при справянето с предизвикателствата, свързани с околната среда и климата.

В съобщението на Комисията от 19 февруари 2025 г., озаглавено „Визия за селското стопанство и храните“<sup>6</sup>, се определят общите принципи за ОСП след 2027 г. Тези принципи се отнасят до ОСП, която разчита на цели и целеви изисквания, допълнителна отговорност и отчетност за държавите членки относно начина, по който те постигат целите на ОСП, съществената роля на ОСП за подпомагане и стабилизиране на доходите на земеделските стопани и привличане на бъдещо поколение земеделски стопани, по-опростена и по-целенасочена политика с по-ясен баланс между стимулите и задължителните изисквания, по-голяма гъвкавост за земеделските стопани и преминаване от условия към стимули.

В по-общ план настоящата многогодишна финансова рамка за периода 2028—2034 г. е възможност за разработване на по-ориентиран към политиката, по-опростен и гъвкав бюджет с по-голямо въздействие, за да се помогне на държавите членки и техните региони да се справят с приоритетите и предизвикателствата по най-ефективния, приобщаващ и ефикасен начин, като се използват всички поуки, извлечени от актуалните програми. По този повод в съобщението на Комисията „Пътят към следващата многогодишна финансова рамка“, публикувано на 11 февруари 2025 г., се подчертава необходимостта бюджетът да се справи със „сложността, слабостите и липсата на гъвкавост, които съществуват понастоящем, и да увеличи максимално въздействието на всяко евро, което изразходва“, като същевременно се гарантира неговата способност да реагира на променящата се действителност.

Настоящото предложение за регламент има за цел да отговори на тези различни предизвикателства чрез:

- **осигуряване на по-добра съгласуваност** между приоритетите на ЕС и националните и регионалните действия;

- **постигане на опростяване и по-добро съотношение между качество и цена** чрез изграждане на по-опростена и по-ефективна система за изпълнение;
- **изпълнение на възникващите приоритети на политиката** чрез улесняване на преразпределянето на ресурси в отговор на нови потребности и непредвидени кризи, **без да се излага на риск изпълнението на дългосрочните цели.**

С оглед на постигането на тези цели настоящата инициатива предвижда групирането на финансови пакети, предварително разпределени по държави членки в рамките на фонд с цел:

- **Опростяване на настоящата рамка** — преминаването от около 540 програми към 27 плана за национално и регионално партньорство и един план Interreg, с широк обхват на допустимост и единен набор от правила, ще намали административните разходи на всички равнища, като същевременно ще улесни достъпа до финансиране за предприятията от ЕС, включително МСП, местните органи и организаторите на проекти, и ще запази акцента върху намаляването на регионалните различия. За селскостопанския сектор това представлява надграждане на базата на последната реформа, което за първи път вече се основава на стратегически национални планове и постигнатите резултати. Аналогично новата рамка гарантира съгласуваност чрез обединяване на интервенциите по линия на ОСП съгласно настоящата структура, състоящата се от два фонда, в един-единствен фонд. Това хармонизиране води до допълнителна гъвкавост и опростяване.
- **Осигуряване на по-интегриран процес на програмиране**, който позволява по-диференциран и качествен подход за изпълнение на приоритетите на ЕС, съобразен с националните и регионалните предизвикателства, пред които е изправена всяка държава членка, като се преустановява прилагането на универсалния подход. Интегрираното програмиране също така ще даде възможност за по-силни полезни взаимодействия между политиките, например за да се даде възможност на държавите членки да се справят по-комплексно с предизвикателствата, пред които са изправени селските и крайбрежните райони, както и с други разходни програми на ЕС (например Европейския фонд за конкурентоспособност или Механизма за свързване на Европа). По този начин Фондът ще осигури и непрекъснато подпомагане за най-нуждаещите се, включително за най-слабо развитите региони и най-нуждаещите се земеделски стопани, със силен акцент върху обновяването на поколенията.
- **Предоставяне на гаранция, че бюджетът на ЕС подкрепя успеха**, като предоставя на държавите членки и на регионите необходимите стимули за участие в амбициозна програма за реформи, която ще бъде от полза за ЕС като цяло, и като насочва разходите там, където е необходимо и може да донесе най-висока добавена стойност от ЕС, по-специално като държавите членки и регионите се насърчават да избират повече проекти с висока добавена стойност от ЕС, отколкото понастоящем, включително трансгранични и многонационални проекти (по-специално важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ)). Ще се осигури съгласуваност във всички области, с по-добро планиране на политиките на всички равнища и по-ефективно насочване на фондовете на ЕС, където те могат да постигнат най-добри резултати, както и насърчаване на по-силни полезни взаимодействия между политиките.

- **Насърчаване на ангажираност на всички равнища** — с многостепенно управление и силно регионално измерение, основано на споделеното управление и принципа на партньорство, като се гарантира, че подпомагането е съсредоточено върху потребностите на всяка държава членка и нейните региони и сектори, както и върху непрекъснатостта и предвидимостта за управляващите органи и бенефициерите.
- **Възможност за по-бързо постигане на по-добро съотношение между качество и цена**, като предоставянето на средства на държавите членки се обвърже с постигнатия напредък в изпълнението на мерките, а не с възстановяването на допустимите разходи.
- **Предвиждане на солидни гаранции, за да се осигури спазването на принципите на правовата държава** и ефективното прилагане на Хартата на основните права на Европейския съюз през целия период на изпълнение.
- **Насърчаване на по-голяма гъвкавост и приспособимост** чрез постепенно разпределяне на средствата през целия програмен период, по-лесно преразглеждане на плановете и резерв на равнището на ЕС (Механизъм на ЕС), който предлага допълнителни възможности за адаптиране към нови приоритети и кризи.

Механизмът на ЕС ще допълва изпълнението на национално и регионално равнище. Механизмът на ЕС ще подкрепя транснационални и новаторски проекти с висока добавена стойност от ЕС, които изискват допълнителни усилия за координация на равнището на ЕС. Той също така ще предоставя техническа подкрепа на държавите членки за ефективното изпълнение на техните планове за национално и регионално партньорство. Освен това механизмът ще помогне на държавите членки да намерят бързо решение при спешни и специфични потребности в отговор на кризисна ситуация, като например голямо национално или регионално природно бедствие, и ще насърчи оздравяването и възстановяването с оглед повишаване на устойчивостта след криза. Той също така ще допринесе за справяне с несигурността, като предостави на Съюза допълнителна свобода на действие за приспособяване към нововъзникващите приоритети на равнището на Съюза, които изискват координиран отговор.

Настоящото предложение е придружено от предложения за специфични за отделните сектори регламенти, в които се определят конкретни условия за предоставянето на подпомагане от Съюза в областите на политиката, обхванати от плановете. Това подпомагане от Съюза ще се предоставя по линия на Фонда в съответствие с правилата, уреждащи този фонд, които са предложени в настоящия регламент.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**  
Фондът ще спомогне за по-рационалното използване на полезните взаимодействия между политиките, обхванати от настоящата инициатива, и по този начин ще подпомогне тяхното изпълнение. Например чрез включване на политиката на сближаване, общата селскостопанска политика и общата политика в областта на рибарството в подход за единно програмиране, държавите членки ще разполагат с по-широк набор от инструменти за справяне с предизвикателствата, пред които са изправени земеделските стопани и общностите в селските и крайбрежните райони (напр. развитие на инфраструктурата, за услуги, цифровизация, достъп до водоснабдителна и енергийна инфраструктура, развитие на умения, обновяване на поколенията).

Аналогично, чрез включване на миграцията и сближаването в рамките на един и същ програмен подход, държавите членки и регионите ще бъдат по-добре подготвени да интегрират мигрантите на пазара на труда, като същевременно защитават своите граници.

Една опростена рамка за финансовите пакети, предварително разпределени по държави членки, ще улесни използването на полезните взаимодействия с други бюджетни програми на ЕС, като механизмът за управление ще гарантира съгласувано програмиране без припокриване. Полезните взаимодействия ще бъдат от особено значение по отношение на инструмента InvestEU на Европейския фонд за конкурентоспособност, Механизма за свързване на Европа, програмата „Еразъм +“, програмата за единния пазар, митниците и сътрудничеството между националните органи (SMP +) и фонд „Глобална Европа“.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Фондът ще подпомага и следователно ще осигурява по-голяма съгласуваност с други политики на Съюза, като например:

- Съобщението на Комисията относно прилагането и опростяването „Една опростена и по-експедитивна Европа“<sup>1</sup>, с което се поставя началото на нов устрем към ускоряване, опростяване и подобряване на политиките и законите на ЕС и към установяване на по-ясни, лесни за разбиране и бързи за прилагане правила.
- Компаса за конкурентоспособността на ЕС<sup>2</sup>, с който се призовава за хоризонтални способстващи фактори за конкурентоспособността, като например премахване на пречките пред единния пазар, задълбочаване на капиталовите пазари чрез осъществяване на реформи в подкрепа на спестяванията и инвестициите в Съюза, както и опростяване на регулаторната среда чрез пренасочване на бюджета на ЕС. Наличието на опростена рамка за финансовите пакети, предварително разпределени по държави членки, ще позволи в това отношение да се използват по-добре полезните взаимодействия с други инструменти на бюджета на ЕС, включително Европейския фонд за конкурентоспособност и „Хоризонт Европа“.
- Пакта за чиста промишленост<sup>3</sup>, в който се определя съвместна пътна карта за конкурентоспособност и декарбонизация и се определя МФР за периода след 2027 г. като ключов фактор за прехода към чиста енергия. Като част от Пакта за чиста промишленост Комисията прие План за действие за енергия на достъпни цени<sup>4</sup>, който има за цел да намали разходите за енергия за всички, да ускори внедряването на енергия от възобновяеми източници, да повиши енергийната ефективност или подготвеността за справяне с енергийни кризи.
- Съобщението на Комисията от 5 март 2025 г. относно Съюза на уменията<sup>5</sup>, в което се определят необходимите практически стъпки, за да се предоставят на хората подходящите умения и да се постигне по-конкурентоспособна и приобщаваща Европа.

---

<sup>1</sup> COM(2025) 47 final.

<sup>2</sup> COM(2025) 30 final.

<sup>3</sup> COM(2025) 85 final.

<sup>4</sup> COM(2025) 79 final.

<sup>5</sup> COM(2025) 90 final.

- „Визия за селското стопанство и храните“<sup>6</sup> от 19 февруари 2025 г., в която се предлагат мерки за гарантиране на дългосрочната конкурентоспособност, устойчивост и издръжливост на сектора на селското стопанство и храните на ЕС.
- Политиката в областта на научните изследвания и иновациите чрез стратегията за научни изследвания и иновации на Пакта за океана; и стратегията за научни изследвания и иновации в областта на устойчивостта на водните ресурси по синергичен начин.
- Бялата книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г. от 19 март 2025 г., в която се предвижда нов подход към отбраната и се определят потребностите от инвестиции. В нея се очертават основните насоки за действие относно начините за гарантиране на сигурността на Европа, включително чрез мащабни инвестиции в отбраната и повишаване на готовността на европейската отбранителна промишленост.
- Съобщението на Комисията от 5 март 2025 г. относно План за действие в областта на промишлеността за европейския автомобилен сектор, в което се определят необходимите стъпки за прехода към свързани и все по-автоматизирани превозни средства с нулеви емисии.
- Съобщението на Комисията от 9 декември 2020 г. „Стратегия за устойчива и интелигентна мобилност — подготвяне на европейския транспорт за бъдещето“, в което се определят необходимите стъпки за европейската транспортна система към постигане на устойчива, интелигентна и издръжлива мобилност.
- Съюза на равенство и свързаните с него стратегии<sup>7</sup>, които имат за цел борба с дискриминацията, основана на пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Европейският пакт за океана от 5 юни 2025 г., в който се определя всеобхватна стратегия за по-добра защита на океаните, насърчаване на процъфтяваща синя икономика и подпомагане на благосъстоянието на хората, живеещи в крайбрежните райони.
- Съобщението относно стратегията на ЕС за Съюз на подготвеност за предотвратяване и реакция на възникващи заплахи и кризи.
- Сборните пакети от мерки, приети през 2025 г.<sup>7</sup>, които имат за цел, наред с другото, опростяване, съгласуване с други законодателни актове и намаляване на броя на данните. Законодателният акт за промишленост с нулеви нетни емисии и Законодателният акт за суровините от критично значение, включително от гледна точка на кратките срокове за издаване на разрешения.
- Съобщението на Комисията от 5 юни 2025 г. относно Европейска стратегия за устойчивост на водните ресурси.
- Политическата програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г., създадена с Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета, в която се определят целите на Съюза в областта на цифровата трансформация за 2030 г. и се предвижда механизъм за наблюдение и сътрудничество въз основа на

<sup>6</sup> COM(2025) 75 final.

<sup>7</sup> Сборни пакети от мерки 1 и 2 от 26 февруари 2025 г.

националните стратегически пътни карти за Цифровото десетилетие; годишните съобщения относно състоянието на цифровото десетилетие, в които се оценява напредъкът на Съюза към постигането на цифровите цели за 2030 г. и се предоставят практически препоръки за всяка държава членка.

- Съобщението на Комисията относно плана за действие „Континент на ИИ“.
- Съобщението на Комисията от 19 март 2025 г. относно съюза на спестяванията и инвестициите<sup>8</sup>, в което се предлагат мерки за създаване на по-добри възможности за инвестиции за гражданите на ЕС и за избор на финансиране за дружествата от ЕС, като по този начин финансовите пазари се превърнат в хоризонтален способстващ фактор за стратегическите цели на ЕС.

С тази инициатива също така ще се осигури съгласуваност с Европейския закон за климата, както се изисква в член 6, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/1119.

## **2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ**

### **• Правно основание**

Действията на равнище ЕС са обосновани от множество правни основания, които отразяват различните политики, подпомагани от Фонда:

- Член 174 от ДФЕС задължава ЕС да насърчава икономическото, социалното и териториалното сближаване.
- С членове 176, 177 и 162 от ДФЕС се създават съответно Европейският фонд за регионално развитие, Кохезионният фонд и Европейският социален фонд и се определят техните съответни цели.
- С член 38 и член 42, параграф 3 от ДФЕС Съюзът се оправомощава да определя и прилага обща селскостопанска политика (ОСП) и обща политика в областта на рибарството (ОПОР). В член 39 от ДФЕС се определят целите на ОСП, които включват увеличаване на селскостопанската производителност, справедлив жизнен стандарт на селскостопанската общност, стабилизиране на пазарите, гарантиране на снабдяването и достигането на доставяните продукти до потребителите на разумни цени. Член 42 от ДФЕС дава възможност на Съюза да определя до каква степен правилата на Съюза в областта на конкуренцията и държавната помощ се прилагат по отношение на производството и търговията със селскостопански продукти, изброени в приложение I към ДФЕС.
- В член 175 от ДФЕС са изброени структурните фондове, които подпомагат постигането на икономическо, социално и териториално сближаване — Европейският фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (секция „Ориентиране“); Европейският социален фонд; Европейският фонд за регионално развитие. Член 177 от ДФЕС предвижда, че „Европейският парламент и Съветът [...] определят задачите, приоритетните цели и организацията на структурните фондове, което може да включва и групиране на фондовете“.

---

<sup>8</sup> COM(2025) 124 final.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Целите на предложението не могат да бъдат постигнати от действащи самостоятелно държави членки, тъй като предизвикателствата са от трансграничен характер и не са ограничени до отделни държави членки или до част от държавите членки.

Финансовите пакети, предварително разпределени по държави членки, играят жизненоважна роля за изпълнението на приоритетите на ЕС във всички държави членки и региони. Например политиката на сближаване насърчава интеграцията и сътрудничеството между държавите членки, като спомага за намаляване на регионалните различия в рамките на държавите членки и между тях. Общата селскостопанска политика осигурява еднакви условия на конкуренция между държавите членки и земеделските стопани в рамките на единния пазар, като гарантира продоволствената сигурност в целия Съюз, като повишава привлекателността на сектора и за младите земеделски стопани и новите участници и като се справя с предизвикателствата от трансгранично и глобално естество. По отношение на опазването на морските ресурси, което е от изключителната компетентност на ЕС, Съюзът отговаря за изготвянето на политики и финансирането. В областта на вътрешните работи е необходимо финансиране от ЕС, за да се гарантира общ подход и да се насърчи сътрудничеството в пространството на свобода, сигурност и правосъдие.

Финансирането на равнището на Съюза е необходимо и за подкрепа на обществените блага на ЕС, които не са достатъчно приоритизирани от държавите членки, например поради неефективност на пазара, но които носят големи ползи за целия ЕС, като например трансгранични проекти или важни проекти от общоевропейски интерес.

Справянето с тези предизвикателства с помощта на финансови пакети, предварително разпределени по държави членки, ще осигури добавена стойност чрез създаване на ангажираност и гарантиране, че подпомагането отчита специфичните потребности на всяка държава членка и нейните региони. Това също така ще помогне на ЕС да постигне по-ефективно целите на своята политика чрез обвързване на европейското финансиране с осъществяването на реформи, а по този начин ще се засили влиянието на ЕС за насърчване и подпомагане на държавите членки при преодоляването на институционалните и регулаторните пречки, които възпрепятстват изпълнението на приоритетите на неговата политика. Реформите могат също да спомогнат за увеличаване на положителното въздействие на инвестициите, като по този начин се увеличава стойността на всяко изразходвано евро.

- **Пропорционалност**

В съответствие с принципа на пропорционалност, предлаганият делегиран регламент не надхвърля необходимото за постигането на целите, посочени в раздел 1. Предложението има за цел по-специално да продължи предишните усилия за опростяване чрез по-нататъшно уеднаквяване и консолидиране на правилата и поставяне на по-силен акцент върху изпълнението и гъвкавостта с цел максимално увеличаване на ефективността и приспособимостта по отношение на разходите на ЕС.

- **Избор на инструмент**

Най-подходящото средство за привеждане в действие на предложената рамка е регламент за създаване на фонд с широк обхват на допустимост и за определяне на единен набор от правила, уреждащи планове за национално и регионално партньорство, които трябва да бъдат изготвени от всяка държава членка за периода след 2027 г.

### 3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

#### • Консултации със заинтересованите страни

Комисията работи активно със заинтересованите страни в изготвянето на инициативата, по-специално чрез:

- *специални прояви*, като например гражданския панел за новия европейски бюджет, годишната конференция за бюджета, кръга от консултации, проведени от комисаря за бюджета, борбата с измамите и публичната администрация в държавите членки и регионите, както и
- *специална открита обществена консултация* (проведена от 12 февруари до 7 май 2025 г.).

Консултацията със заинтересованите страни достигна до изводи, сходни с тези от заключението на оценката на въздействието, а като ключови характеристики на бъдещата рамка за финансиране бяха изтъкнати необходимостта от опростяване и от по-голяма гъвкавост, както и особената важност да се осигури подпомагане за всички региони въз основа на техните специфични потребности, а не на базата на единно разпределяне на средствата. Преодоляването на структурните различия, включително продължаващите социални, икономически, регионални и териториални различия, продължава да бъде основен проблем, както и необходимостта от укрепване на административния капацитет. Укрепването на многостепенното управление и участието на заинтересованите страни също се очерта като ясен приоритет.

Споделената от заинтересованите страни загриженост е отразена в различните мерки за опростяване, включени в регламента за Фонда, както и в различните правила, уреждащи разработването и изпълнението на плановете.

#### • Събиране и използване на експертни становища

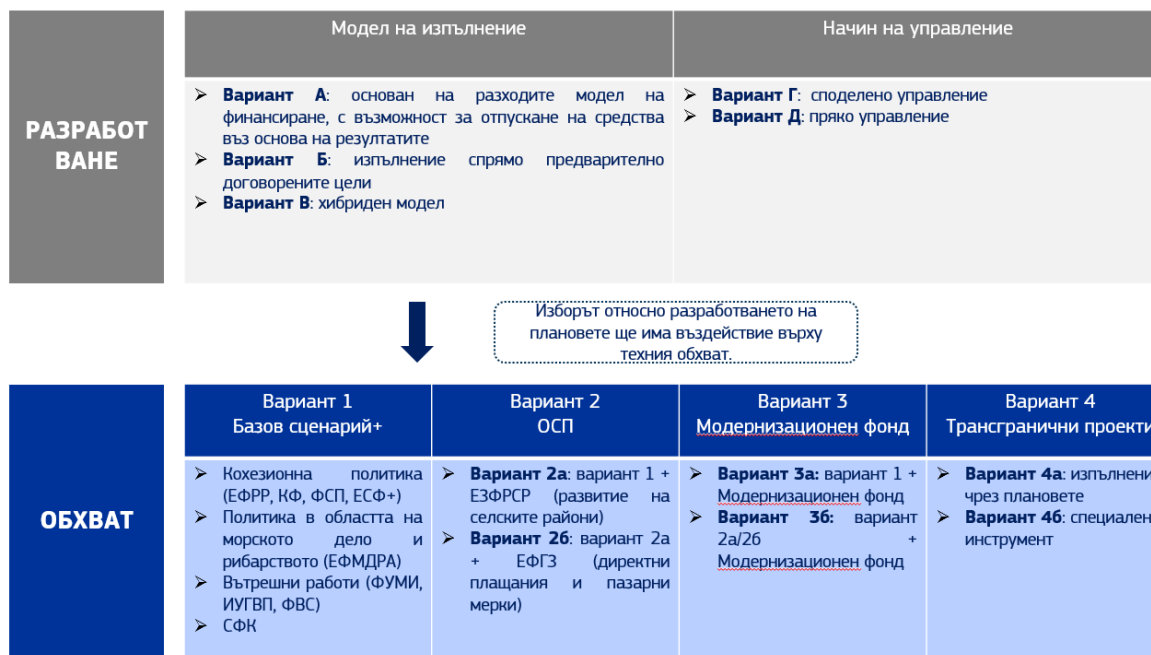
Подготовката на оценката на въздействието и на проекта на регламент от страна на Комисията се основава на преглед на наличната документация, както е отразено в доклада за оценка на въздействието, например въз основа на оценки на бюджетните програми на ЕС (средносрочни и последващи), преглед на разходите, доклади и документи от други институции на ЕС, като например Европейския парламент и Европейската сметна палата.

По-специално анализът се основава на разискванията на експертната група на високо равнище относно бъдещето на политиката на сближаване, която беше свикана през 2024 г. и която стигна до заключението, че политиката на сближаване следва да функционира съгласувано с други политики на ЕС и национални политики, тъй като те са взаимно зависими и трябва да работят заедно, за да постигнат своите общи цели. Използвани са и данни от доклада за 2024 г. относно стратегическия диалог за бъдещето на селското стопанство в ЕС, в който се призовава за ОСП, която 1) предоставя социално-икономическо подпомагане, насочено към най-нуждаещите се земеделските стопани; 2) насърчава постигането на положителни резултати в екологичен и социален план, както и резултати в областта на хуманното отношение към животните за обществото; и 3) засилва отключващите условия за селските райони. Призовава се и за по-активна роля на политиката на сближаване в подкрепа на привлекателността на селските райони и ОСП. Допълнителна информация относно бъдещето на ОСП беше събрана чрез специални срещи, организирани в рамките на

съществуващите платформи на заинтересованите страни от ЕС, и чрез технически срещи *ad hoc*, в които взеха участие заинтересовани страни от ЕС и държавите членки.

• **Оценка на въздействието**

Предложението е подкрепено от оценка на въздействието, в която са разгледани вариантите за разработване на плана, като акцентът е поставен върху модела на изпълнение — как се извършват плащанията — и върху режима на управление — начина на изпълнение и надзор над разходите на ЕС. Характеристиките на проекта оказват въздействие върху обхвата на плановете, който беше разгледан на втори етап.



В оценката на въздействието се стигна до заключението, че предпочитаният вариант за разработването на плановете е модел на изпълнение, който се основава на предварително договорени цели (вариант Б) при споделено управление (вариант Г). От една страна, изпълнението спрямо предварително договорените цели гарантира по-добра съгласуваност, икономическа ефективност и отчетност в сравнение с модела на изпълнение, основан на разходите, тъй като конкретните резултати, които трябва да бъдат постигнати, са определени предварително. Предоставянето на финансово подпомагане при изпълнението на междинните цели и целевите стойности допълнително предоставя стимули за изпълнение на договорените мерки. Този модел на изпълнение осигурява и по-опростена рамка за провеждане на реформи на равнището на държавите членки и дава възможност за допълнително подобряване на съгласуваността между дейностите на равнище ЕС и националните/регионалните/местните дейности. От друга страна, споделеното управление ще отговаря най-добре на многостепенното управление и силното регионално измерение на плановете. Това също така би осигурило опростяване за държавите членки и регионите, които биха могли да използват вече въведените структури за управление на фондовете на ЕС с финансови пакети, предварително разпределени по държави членки, като по този начин ще постигнат по-ниски разходи за приспособяване за органите на държавите членки в сравнение с прякото управление (с изключение на Социалния фонд за климата).

Що се отнася до обхвата на плановете, оценката на въздействието показва, че наличието на план за всяка държава членка би осигурило по-съгласувано и координирано програмиране на предварително разпределените финансови пакети, отразяващо различните потребности на национално и регионално равнище, като същевременно се гарантира подкрепа за приоритетите на ЕС, определени в механизма за управление. В оценката на въздействието се стига до заключението, че един по-широк обхват на плановете, както е предвидено във вариант 3б, ще доведе до най-голяма съгласуваност на политиките в плановете, което ще позволи да се извлече полза от съществуващите полезни взаимодействия между политиките и да се премахне съществуващото припокриване.

Очаква се всички варианти да намалят административните разходи за държавите членки и регионите, макар и в различна степен. Вариант 1 ще намали броя на програмите от над 400 до един план за всяка държава членка, като същевременно се преминава от двуетапно програмиране по политиката на сближаване към единно програмиране въз основа на единен набор от правила; ще намалят и забавянията при изпълнението — без да се засяга силното многостепенно управление и регионалното измерение. Вариант 2а би спомогнал отчасти за по-доброто използване на полезните взаимодействия с други политики на ЕС, като например политиката на сближаване, но би променил подхода за стратегическо планиране към цялата ОСП, въведен със стратегическите плановете по ОСП за периода 2023—2027 г. Очаква се той да доведе до известно допълнително опростяване предвид сходствата между ОСП и Регламента за общоприложимите разпоредби, но с известни разходи за приспособяване за органите на държавите членки, които ще трябва да работят в рамките на две различни системи за двата фонда на ОСП. Пълното интегриране на ОСП (вариант 2б) би решило този проблем, но въвеждането на специални правила за интегриране на интервенциите, основани на площта и броя на животните, на които земеделските стопани разчитат пряко за своето препитание, все пак ще продължи да е необходимо за запазване на целостта на единния пазар и лоялната конкуренция между земеделските стопани. Като цяло беше установено, че варианти 2б и 3 водят до по-големи ползи от опростяването и до повече полезни взаимодействия между политиките в сравнение с варианти 1 и 2а.

Наличието на един финансов пакет за всяка държава членка ще гарантира ефективното и гъвкаво разпределяне на финансирането между областите на политиката, което ще позволи на държавите членки да се справят с нови приоритети, като например отбранителните способности или подготвеността. Това също така ще улесни преразпределянето на ресурси, за да се отговори на непредвидени предизвикателства или на променящите се политически потребности, без да е необходимо да се отваря отново законодателната рамка. В оценката на въздействието се стига до заключението, че по-широкият обхват на плановете, както е предвидено по вариант 3б, би осигурил най-голяма гъвкавост в сравнение с другите два варианта.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Въпреки че предложеният регламент не води до преразглеждане на съществуващото законодателство, свързано с Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT), предложената инициатива е в пълно съответствие с целите на REFIT за опростяване и намаляване на бюрокрацията. В сравнение със съществуващото положение (при което фондовете на ЕС с финансови пакети, предварително разпределени по държави членки, се управляват от специални регламенти за отделните фондове и се изпълняват чрез различни програми) тази инициатива ще създаде единни правила за изпълнението на финансовите пакети, предварително разпределени по

държави членки, чрез единен програмен документ за всяка държава членка — плановете за национално и регионално партньорство.

Очаква се инициативата да доведе до значително намаляване на административната тежест и до подобряване на ефективността. В краткосрочен до средносрочен план се очаква наличието на общ набор от правила да намали разходите за националните/регионалните/местните администрации, както и за заинтересованите страни. Обединяването на различни фондове на ЕС също така предоставя възможност за увеличаване на полезните взаимодействия и гъвкавостта при използването на ресурсите на ЕС, което допринася за по-добро разпределяне на ресурсите и по-ефективен бюджет на ЕС, с макроикономически ползи и ползи за цялото общество в дългосрочен план. Поставянето на акцент върху приоритетите на ЕС, като същевременно се вземат предвид националните и регионалните потребности, също се очаква да допринесе за по-ефективно използване на ресурсите на ЕС.

Въпреки, че се очаква националните и регионалните органи и бенефициерите (включително предприятията) да имат еднократни разходи по приспособяване към новата структура, благодарение на усилията за опростяване се предвижда текущите разходи за привеждане в съответствие и административните разходи да бъдат намалени в сравнение със съществуващото положение.

- **Основни права**

Наред с Регламента относно обвързаността с условия, който ще продължи да се прилага за целия бюджет на ЕС, настоящият регламент включва солидни гаранции, че средствата се изпълняват в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз и се зачитат принципите на правовата държава, посочени в член 2, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092. Включването в бъдещите планове на реформи, свързани, наред с другото, с препоръките от Доклада относно върховенството на закона, също се очаква да подобри защитата на основните права и да засили спазването на Хартата.

#### **4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА**

Предложението на Комисията за многогодишна финансова рамка определя сума в размер на 865 076 000 000 EUR за Фонда за периода 2028—2034 г.

Фондът също така предоставя на държавите членки за изпълнението на техните планове подпомагане под формата на заем в общ размер 150 000 000 000 EUR. Комисията следва да може да договаря заеми на финансовите пазари, като следва стратегия на диверсифициране на финансирането.

Подробна информация за финансовите потребности и потребностите от персонал може да бъде намерена в законодателната обосновка за финансовото и цифровото отражение.

#### **5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ**

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Настоящата инициатива ще бъде наблюдавана чрез рамката на изпълнението, приложима за многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г., която е представена в предложението за Регламент хх [Регламент за изпълнението]. Рамката на изпълнението предвижда доклад за изпълнението по време на етапа на изпълнение на програмата, както и ретроспективна оценка, която да бъде извършена съгласно член 34, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. Оценката се извършва в

съответствие с насоките на Комисията за по-добро регулиране и ще се основава на показатели, свързани с целите на Фонда.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

## **Дял I — Общи разпоредби [членове 1—9]**

Фондът обединява европейските фондове с финансови пакети, предварително разпределени по държави членки, и се създава за периода 2028—2034 г. В член 2 се определят общите цели, които следва да бъдат преследвани чрез специфични цели, групирани в пет стълба (член 3).

Комисията и държавите членки следва да изпълняват плановете за национално и регионално партньорство и плана Interreg чрез споделено управление, докато Комисията може да прибегне до пряко, споделено или непряко управление при изпълнението на Механизма на ЕС (член 5), а приносът от инструмента „Глобална Европа“, включен в главите за подпомагане на сътрудничеството в най-отдалечените региони, може да се изпълнява чрез споделено или непряко управление.

Всяка държава членка следва да организира и осъществи всеобхватно партньорство по плана за национално и регионално партньорство и всяка глава в съответствие с принципа на многостепенно управление и чрез подход „отдолу нагоре“, за да се гарантира балансирано представителство на различните партньори (член 6).

В член 7 се определят хоризонталните принципи, приложими към регламента, включително задължението на държавите членки при изпълнението на Фонда да спазват принципите на правовата държава и Хартата на основните права на Европейския съюз, както и принципа на недискриминация и равенство между половете в съответствие с Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламент за изпълнението]. Те следва също така да насърчават полезните взаимодействия и да гарантират ефективна координация между Фонда и други програми и инструменти на Съюза.

В този дял се определят хоризонтални условия по отношение на спазването на принципите на правовата държава и Хартата на основните права на Европейския съюз, както и условията за тяхното прилагане (членове 8 и 9).

## **Дял II — Финансова рамка [членове 10—20]**

Финансовият пакет на Фонда е [xx] EUR за периода 2028—2034 г., от които [xx] EUR следва да бъдат разпределени за плановете, [xx] EUR за Механизма на ЕС и [xx] EUR за плана Interreg (член 10).

В член 11 са определени правилата, свързани с допълнителните ресурси и използването на тези средства от държавите членки за провизирането за бюджетната гаранция, финансирането на финансовите инструменти или на всякакви суми на безвъзмездно подпомагане, когато са съчетани с бюджетната гаранция или финансовия инструмент при операция за смесено финансиране.

Фондът може да подпомага техническа и административна помощ по инициатива на Комисията за изпълнението на Плана и плана Interreg (член 12). По инициатива на държава членка Фондът може да подпомага действия, необходими за ефективното му изпълнение (член 13).

Разпределянето на средствата в рамките на Фонда по държави членки се извършва в съответствие с приложение I. По време на етапа на изпълнение на държавите членки се предоставя гъвкавост, за да могат да реагират при кризи и непредвидени обстоятелства (член 14).

В член 14 се определят правилата за бюджетните задължения. В членове 15 и 16 се описват случаите, в които Комисията следва да отмени бюджетните задължения за всяка сума по Плана и плана Interreg, както и процедурните стъпки в случай на отмяна. Държавите членки следва да могат да получават предварително финансиране, при условие че бъде прието решение за изпълнение на Съвета за одобряване на даден план (член 17).

По искане на държава членка Комисията може да ѝ предостави заем за изпълнението на нейния план (член 18). В член 19 се определят подробностите по споразумението за заем и правилата за оправомощаване на Комисията да заема необходимите средства на финансовите пазари или от финансови институции.

Минималният размер на националното участие в прогнозните разходи за мерките по Плана следва да се изчислява въз основа на член 20.

### **Дял III — Планове за национално и регионално партньорство [членове 21—25]**

Всяка държава членка следва да представи на Комисията план за национално и регионално партньорство, който следва да бъде изготвен и изпълнен в сътрудничество с партньорите (член 21). Планът следва да включва елементите, посочени в член 22 и приложение V. При положителна оценка Комисията следва да направи предложение за решение за изпълнение на Съвета (член 23).

По време на етапа на изпълнение държавите членки могат да поискат мотивирано изменение на своя план за национално и регионално партньорство, като посочат очакваното въздействие върху постигането на целите (член 24). Като част от междинния преглед държавите членки следва също така да представят изменени планове до 31 март 2031 г. (член 25).

### **Дял IV — Механизъм на ЕС [членове 26—34]**

С регламента се създава Механизъм на ЕС за повишаване на гъвкавостта и за справяне с непредвидени кризи. Механизмът ще обхваща действията на Съюза и резерв за нововъзникващи предизвикателства и приоритети („бюджетен резерв“) (член 26). Механизмът на ЕС може да се изпълнява под формата на бюджетни гаранции, финансови инструменти и операции за смесено финансиране (член 27) или с участието на трети държави (член 28), или подпомагане на дейности във или във връзка с трети държави (член 29) и други субекти под пряко и непряко управление (член 30). В член 31 се определят целите и действията, които трябва да бъдат подпомагани, и съответните процедурни стъпки за действията на Съюза. В член 32 се определят правилата относно разходите по мярката за публична интервенция в рамките на единна предпазна мрежа, а в член 33 се определят случаите, в които следва да се използва сумата, разпределена за бюджетния резерв. Държавите членки могат да поискат да изменят своите планове в случай на кризисни ситуации (член 34).

### **Дял V — Обща селскостопанска политика [членове 35—45]**

В член 35 се изброяват видовете интервенции, за които се предоставя подпомагане от Съюза за постигане на целите на общата селскостопанска политика. Специфичните изисквания за интервенциите по ОСП са посочени в член 36, а правилата за наблюдение на селскостопанските ресурси — в член 37. В член 38 се определят правилата за плащания при кризи за земеделските стопани вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития. Специалните плащания за културата памук са установени в член 39.

Държавите членки следва да разработят интервенциите по ОСП, установени в настоящия регламент, Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП] и Регламент (ЕС) № 1308/2013, в съответствие с член 40 [СТО] и приложение XVII [приложението за СТО] (член 40). В член 41 се определят правилата за прилагане на Меморандума за разбирателство между Европейската икономическа общност и Съединените американски щати за маслодайни семена.

В членове 42—45 се определят правилата за подпомагане на малките острови в Егейско море, включително за обхвата и общите изисквания, за специфичния режим на снабдяване, за подпомагането за местни селскостопански продукти и свързаните с това контрол и санкции.

#### **Дял VI — Най-отдалечени региони [членове 46—48]**

Регламентът предвижда, че съответните държави членки прилагат мерки за справяне с предизвикателствата, пред които е изправен всеки от техните най-отдалечени региони, като изпълняват целите, определени в член 46. Регламентът определя правила относно специфичния режим на снабдяване за селскостопанските продукти, изброени в приложение I към ДФЕС (член 47), и подпомагането за местни селскостопански продукти (член 48).

#### **Дял VII — Управление на плана [членове 49—57]**

По отношение на плана държавите членки следва да определят един или повече управляващи органи, една или повече разплащателни агенции и един или повече одитни органи (член 49), които следва да отговарят на основните изисквания, посочени в приложение IV. Ако дадена държава членка определи повече от един управляващ орган, тя следва да създаде координиращ орган. Регламентът определя функциите на координиращия орган (член 50), на управляващия орган (член 51), на разплащателната агенция (член 52) и на одитния орган (член 53).

Държавите членки следва да създадат един или повече мониторингови комитети за една или повече глави от плана. Ако бъде създаден повече от един мониторингов комитет, държавата членка следва също така да създаде координационен комитет, който да гарантира прегледа и мониторинга на изпълнението (член 54). В член 55 е определен съставът, а в член 56 — функциите на мониторинговия комитет. В член 57 са определени целите на ЕС и на националната мрежа по ОСП.

#### **Дял VIII — Правила за управление и финансови правила [членове 58—70]**

В регламента се определят подходящи мерки за защита на финансовите интереси на Съюза и за спазването на приложимото право (член 58). След 2028 г. държавите членки следва да представят на Комисията до 15 февруари всяка година пакета за получаване на увереност (член 59). В регламента също така се очертават отговорностите на

Комисията (член 60) и се определя подходът за единен одит (член 61). В член 62 се установява система за контрол на устойчивото земеделско управление и общата политика в областта на рибарството. В регламента се определят отговорностите на Комисията и на държавите членки по отношение на събирането и вписването на данни (член 63) и прозрачността (член 64).

В регламента се определят правилата за плащанията, включително подаването и оценката на заявленията за плащане (член 65), сроковете и прекъсването на срока за плащане (член 66), временното спиране на плащанията (член 67), финансовите корекции от страна на Комисията (член 68), дълготрайността и отмяната (член 69) и интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) (член 70).

#### **Дял IX — Специфични видове подпомагане [членове 71—79]**

В регламента се определят правилата за включване в планове на държавите членки на съществуващи или новосъздадени финансови инструменти, изпълнявани пряко от управляващия орган или под негова отговорност (член 71). В него също така се определят задачите, свързани с проверките на управлението и одитите на финансовите инструменти (член 72). В член 73 се определят правилата за проверките на управлението и одитите на предварително оценените като бенефициери субекти.

Държавите членки следва да подкрепят инициативите за сътрудничество на местно равнище (член 74), включително интегрираното териториално и градско развитие в своите планове (член 75), воденото от общностите местно развитие (член 76) и подпомагането по линия на LEADER (член 77).

В член 78 се определят правилата за използването на опростена форма на подпомагане на бенефициерите.

Държавите членки могат да подкрепят мерки, когато основните операции се състоят от втория етап на операция, която вече е избрана и е започнала съгласно Регламент (ЕС) 2021/1060, ако са изпълнени съответните условия (член 79).

#### **Дял XII — Социален фонд за климата и Модернизационен фонд [членове 80—83]**

Като се има предвид значителното припокриване по отношение например на целите на политиката и графика за изпълнение, социалните планове за климата следва да бъдат интегрирани като отделни глави на планове от 2028 г. нататък. В членове 80 и 81 се определят процедурните правила, придружени от измененията на Регламент (ЕС) 2023/955. За да се засилят полезните взаимодействия и съгласуваността, държавите членки, които се ползват от подпомагане по линия на Модернизационния фонд, ще се стремят да осигурят съгласуваност между инвестициите, финансирани в рамките на техните планове за НРП, и тези, представени на инвестиционния комитет на Модернизационния фонд (член 82). В член 83 се определят измененията на Регламент (ЕС) 2023/955.

#### **Дял XIII — Институционални и заключителни разпоредби [членове 84—90]**

Регламентът съдържа разпоредби, свързани с правилата, приложими за предприятията, правилата за държавна помощ и възможната дерогация от тези правила (членове 84—85).

С регламента на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове за неопределен срок, считано от датата на влизане в сила на настоящия регламент (членове 86 и 87).

Правилата относно процедурата на комитет са определени в член 88.

Разпоредбите относно споделеното управление съгласно Финансовия регламент се изменят, за да бъдат адаптирани към модела на изпълнение на настоящия регламент (член 89).

Предложение за

## РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за създаване за периода 2028—2034 г. на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността, както и за изменение на регламенти (ЕС) 2023/955 и (ЕС, Евратом) 2024/2509**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 42, член 43, параграф 3, член 46, буква г), член 91, параграф 1, буква г), член 149, член 153, параграф 2, буква а), членове 164, 175, 177 и 178, член 192, параграф 1, член 194, параграф 2, член 209, параграф 1, член 212, параграф 2, член 322, параграф 1, буква а) и член 349 от него,

като взеха предвид Акта за присъединяване от 1979 г., и по-специално параграф 6 от Протокол № 4 относно памука, приложен към него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

като взеха предвид становището на Сметната палата,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В член 174 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) е предвидено, че за да насърчи цялостното си хармонично развитие, Съюзът разработва и осъществява свои инициативи, които водят до укрепването на неговото икономическо, социално и териториално сближаване. Освен това този член предвижда, че Съюзът по-специално има за цел намаляването на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони.
- (2) Член 175 от ДФЕС изисква държавите членки да координират икономическите си политики по такъв начин, че да постигнат целите, посочени в член 174 от ДФЕС. Съюзът също така подкрепя осъществяването на тези цели чрез действията, които предприема посредством структурните фондове — в т.ч. Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието, секция „Ориентиране“, Европейския социален фонд и Европейския фонд за регионално развитие. В съобщението на Комисията „Пътят към следващата многогодишна финансова рамка“<sup>1</sup> се подчертава, че ефективността на финансирането от Съюза е възпрепятствана от разпокъсаността на финансовата архитектура, съчетана със сложност и липса на гъвкавост, което увеличава риска от припокриване. Финансирането на целите на политиката на Съюза е разпръснато в рамките на

припокриващи се програми, всяка от които има свой собствен набор от правила. Това създава административна тежест за получателите и за държавите членки и ограничава гъвкавостта на бюджета на Съюза.

- (3) В член 38 и член 43, параграф 2 от ДФЕС е предвидено Съюзът да определя и прилага обща селскостопанска политика (ОСП) и обща политика в областта на рибарството (ОПОР). В член 39 от ДФЕС се определят целите на ОСП, които включват увеличаване на селскостопанската производителност, справедлив жизнен стандарт на селскостопанската общност, стабилизиране на пазарите и гарантиране на снабдяването и достигането на доставяните продукти до потребителите на разумни цени. Член 42 от ДФЕС дава възможност на Съюза да определя до каква степен правилата на Съюза в областта на конкуренцията и държавната помощ следва да се прилагат по отношение на производството и търговията със селскостопански продукти, изброени в приложение I към ДФЕС.
- (4) В член 162 от ДФЕС се подчертават целите, които трябва да се преследват, за да се подобрят възможностите за заетост на работниците на вътрешния пазар и да се допринесе за повишаване на жизнения стандарт.
- (5) Член 152 от ДФЕС признава социалния диалог за ключов елемент на европейския социален модел и обща цел на Съюза и неговите държави членки.
- (6) В членове 9, 19 и 153 от ДФЕС е предвидена всеобхватна рамка за социално приобщаване, включително борба с бедността и дискриминацията, като основна задача на Съюза. Целта е да се гарантира, че всички граждани разполагат с възможностите и ресурсите да участват пълноценно в икономическия, социалния и културния живот. Това включва достъп до пазара на труда, равен достъп до съоръжения, услуги и социални придобивки, повишаване на стандарта на живот и благосъстоянието в съответствие с ценностите на ЕС.
- (7) Съюзът трябва да постигне своите цели в един труден икономически, социален и демографски контекст, който включва продължаващите регионални и териториални различия, въздействието на изменението на климата и предизвикателствата, свързани с продоволствената сигурност и опазването на природата, недостатъчния и неравномерен напредък към цифровата трансформация на Съюза, който подкопава усилията за укрепване на цифровия суверенитет на Съюза, както и значителните икономически и социални последици. Това е съчетано с трудни геополитически и геоикономически обстоятелства, които оказват въздействие върху политиките на Съюза в областта на отбраната, сигурността (включително икономическата сигурност) и миграцията. Ефективното справяне с тези предизвикателства изисква целенасочен и опростен бюджет на Съюза с по-голямо въздействие, за да се гарантира добавената стойност от Съюза и ясното съответствие между финансовото подпомагане от Съюза и приоритетите във всички области на политиката и всички начини на управление и [продължаване на усилията за] опростяване на правилата относно финансовото подпомагане от Съюза.
- (8) В настоящия регламент следва да се определят правила относно задачите, приоритетните цели и организацията на Фонда. С цел осигуряване на по-нататъшното координирано и хармонизирано изпълнение на подпомагането от Съюза чрез споделено управление, а именно по Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ) и Кохезионния фонд, мерките, финансирани чрез споделено управление в рамките на общата селскостопанска политика и общата политика в областта на рибарството, както и

подпомагането по част трета, дял V от ДФЕС, следва да бъдат установени също така хоризонтални правила въз основа на член 322 от ДФЕС. В специфични за отделните сектори регламенти може да се определят конкретни условия за допълване на настоящия регламент. Тези условия не следва да бъдат в противоречие с настоящия регламент. В случай на съмнение предимство има настоящият регламент.

- (9) Бюджетът на Съюза, изпълняван съвместно с държавите членки, следва по-специално да предвижда засилена, модернизирана политика на сближаване и приобщаващ растеж, която допринася за намаляване на регионалните различия в целия Съюз, насърчаване на устойчивото развитие и конкурентоспособността на Съюза, неговия технологичен суверенитет, цифровата му трансформация и неговата сигурност. Тази политика следва да бъде разработена в партньорство с националните, регионалните и местните власти и следва да засили устойчивостта и подготвеността по отношение на климата и водите, като нейната основна цел са действията на Съюза с цел подготовка за нарастващите рискове, свързани с климата. Бюджетът на Съюза следва да продължи да подкрепя една по-опростена и целенасочена ОСП, която се основава на правилното съотношение между стимули, инвестиции и регулиране и гарантира, че земеделските стопани имат справедливи и достатъчни доходи, привлекателни за младите земеделски стопани. Бюджетът на Съюза следва да гарантира предвидимостта, необходима за обща политика, която осигурява подпомагане на доходите.
- (10) В този контекст е от ключово значение да продължат усилията за опростяване на правилата и подобряване на настоящите модели на изпълнение, за да се увеличи максимално ефективността и приспособимостта по отношение на разходите на Съюза и да се постигне опростяване за държавите членки, регионалните и местните органи и бенефициерите. Поради това средствата, разпределени на държавите членки, следва да са обвързани с поставянето на по-силен акцент върху резултатите, опростяването и максималното увеличаване на публичните инвестиции с висока добавена стойност от Съюза, включително стратегическо използване на обществените поръчки за насърчаване на ключови цели на политиката и привличане на частен капитал. Съюзът съответно следва да определя целите и видовете интервенции, като по-голямата част от отговорността и отчетността за постигането на тези цели следва да се поеме от държавите членки. В резултат на това е необходимо да се гарантира по-голяма субсидиарност и гъвкавост, за да се отчетат в по-висока степен местните и регионалните условия и потребности.
- (11) Член 177 от ДФЕС предвижда, че Европейският парламент и Съветът, чрез регламенти, определят задачите, приоритетните цели и организацията на структурните фондове, което може да включва и групиране на фондовете. За да се постигне по-координирано, хармонизирано и ефективно изпълнение на фондовете на Съюза, в настоящия регламент следва да се предвиди групиране на фондовете, предварително разпределени по държави членки по линия на Европейския фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността („Фонда“). Фондът следва да се изпълнява чрез планове за национално и регионално партньорство („планове за НРП“) и чрез Механизма на Съюза („Механизма“), чиято цел е да се увеличи гъвкавостта и да се отговори на непредвидени кризи, както и да се финансират интервенции,

които допълват и подсилват плановете, изискващи насочване или координация на равнището на Съюза, както и основана на факти политическа подкрепа и допълняемост от мобилизирането на частни инвестиции.

- (12) Източните гранични региони на ЕС са изправени пред двойното предизвикателство да повишат сигурността и същевременно да подкрепят своите икономики, дружества и граждани, които бяха неблагоприятно засегнати като пряка или непряка последица от агресивната война на Русия срещу Украйна. Плановете за национално и регионално партньорство ще предоставят всеобхватно и съгласувано подпомагане на държавите членки и регионите, изправени пред тези предизвикателства.
- (13) С цел да се гарантира по-ефективното използване на финансирането от Съюза, Фондът следва да се справи с очертаните предизвикателства по цялостен, координиран и последователен начин, като отразява различните национални и регионални потребности на всяка държава членка и същевременно осигурява подпомагане за всички съответни приоритети на Съюза и икономическа ефективност. Освен това, като разчита на силно многостепенно управление и партньорство, Фондът следва да допринася за една рационализирана и добре координирана рамка. Той следва да осигури основа за гарантиране на по-ефикасно и гъвкаво разпределение на финансирането между различните области на политиката, като позволява на държавите членки да се справят с новите приоритети на политиката и да преразпределят ресурси в отговор на непредвидени предизвикателства и кризи.
- (14) Подпомагането за държавите членки, регионите и местните общности при изпълнението на приоритетите на политиката на Съюза и постигането на максимална ефективност на финансирането от Съюза следва да бъде осъществено чрез подпомагане на значими мерки за Съюза, свързани с най-неотложните предизвикателства, пред които е изправена Европа. Тези предизвикателства следва да бъдат преодоляни чрез преследване на пет първостепенни цели: устойчивия просперитет на Европа във всички региони; отбранителните способности и сигурността на Европа; подкрепа за гражданите, укрепване на европейските общества и европейския социален модел; поддържане на качеството на живот в Европа; защита и укрепване на демокрацията, принципите на правовата държава и отстояването на ценностите на Съюза.
- (15) Устойчивият просперитет на Съюза следва да бъде поддържан чрез укрепване на неговата промишлена база и повишаване на привлекателността на териториите с подкрепа на правото на престой, включително чрез стратегии за интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и насърчаване на европейското териториално сътрудничество. Мерките следва да се съсредоточат върху завършването на трансевропейските транспортни и енергийни мрежи, които са от ключово значение за един реален енергиен съюз, и върху проекти за декарбонизация, включително насърчаването на производството на енергия от възобновяеми източници, енергийната ефективност и съхранението, както и разработването на интелигентни енергийни системи и вътрешни електропреносни и електроразпределителни мрежи, като същевременно се дава възможност на регионите, секторите и гражданите да се справят с въздействието на прехода към целта на Съюза в областта на климата. Трансевропейските транспортни мрежи трябва да бъдат завършени до 2030 г. по отношение на основната мрежа и до 2040 г. по отношение на разширената основна мрежа в

подкрепа на екологичния и цифровия преход в областта на транспорта и мобилността. Чрез тях също така следва да се насърчи новаторската икономическа трансформация, да се помогне за постигането на целта 3 % от БВП да бъдат разпределени за научноизследователска и развойна дейност и за разработването и използването на модерни технологии, внедряването на модерни цифрови решения, включително изкуствен интелект, сигурна и надеждна свързаност на ИКТ, като същевременно се преодолява разделението при иновациите и в цифровата сфера. Мерките следва да спомогнат за изпълнението на препоръките по член 6 от политическата програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. и да подкрепят цифровата трансформация. Те следва също така да допринасят за укрепване на устойчивостта на системите за здравеопазване и услугите за дългосрочни грижи, както и да подкрепят жилищното настаняване на достъпни цени. Мерките следва също така да са в подкрепа на един конкурентоспособен и устойчив туристически сектор в ЕС, насочен към балансиран туризъм, управление на туристическите потоци и поставяне на Европа на първо място сред туристическите дестинации в света.

- (16) Мерките в областта на отбранителните способности и сигурността на Съюза следва да укрепят отбранителната промишлена база и военната мобилност на Съюза, както и да засилят готовността, откриването на заплахи, защитата и устойчивостта на критичната енергийна и транспортна инфраструктура и реакцията при кризи на Съюза, включително чрез укрепване на киберсигурността. Това следва да включва мерки за развитие на инфраструктурата на TEN-T с двойна употреба, за да се даде възможност за широкомащабно придвижване на войски, тежко оборудване и материали в кратки срокове. Мерките следва също така да са насочени към гарантиране на високо равнище на сигурност в Съюза, включително мерки за интеграция, които са в съответствие с целите, определени в Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза в областта на убежището, включително субсидираната закрила, временната закрила, миграцията и интеграцията, Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза за европейското [интегрирано] управление на границите, включително функционирането на Шенгенското пространство, и за европейската визова политика, и Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на вътрешната сигурност.
- (17) Мерките в подкрепа на гражданите и за укрепване на обществата и на социалния модел на Съюза следва да допринасят за прилагането на Европейския стълб на социалните права и за постигането на неговите водещи цели в съответствие с насоките за заетостта, посочени в член 148, параграф 4 от ДФЕС, чрез подпомагане на проекти в областите на политиката за заетост и трудова мобилност, развитие на умения, образование, социално приобщаване и намаляване на бедността, като по този начин се засилват устойчивостта и конкурентоспособността на Съюза. Те следва да имат за цел да гарантират равни възможности, равен достъп до пазара на труда, справедливи и качествени условия на труд, социална закрила и приобщаване, по-специално като се съсредоточат върху подобряване на предлагането на работна ръка, осигуряване на качествено и приобщаващо образование и обучение, учене през целия живот и материална подкрепа за най-нуждаещите се лица и преодоляване на съществуващите различия, включително на неравнопоставеността между половете. Мерките следва да подкрепят инвестициите в деца и млади хора, маргинализирани общности и общности в неравностойно положение и граждани на трети държави и следва да гарантират равен достъп до услуги. Те следва също

така да допринасят за укрепване на устойчивостта на системите за здравеопазване и услугите за дългосрочни грижи, както и да подкрепят социалното и финансово достъпното жилищно настаняване и да се съсредоточат върху постигането на социално справедлив преход към неутралност по отношение на климата, като се справят със социалните последици от включването на емисиите на парникови газове от сградите и автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

- (18) Устойчивото качество на живот в Съюза следва да бъде подкрепено чрез осигуряване на по-справедливи и достатъчни доходи за земеделските стопани и тяхната дългосрочна конкурентоспособност, както и чрез принос към дългосрочната продоволствена сигурност. Общите цели на Фонда по отношение на ОСП следва да се определят на равнището на Съюза и да се изпълняват от държавите членки чрез техните планове. Мерките следва също така да подобрят привлекателността и стандарта на живот в селските райони, да осигурят справедливи условия на труд и да насърчат обновяването на поколенията, да подобрят готовността и способността на земеделските стопани да се справят с кризи и рискове, да подобрят достъпа до знания и иновации и да ускорят екологичния и цифровия преход за една процъфтяващ сектор на селското стопанство и храните. Мерките следва да подкрепят устойчивостта, конкурентоспособността и издръжливостта на сектора на рибарството и на сектора на аквакултурите в Съюза, като стимулират устойчивата и конкурентоспособна синя икономика в крайбрежните, островните и вътрешните региони, като подобряват социално-икономическите възможности и издръжливостта на местните общности и като гарантират стабилно управление на океаните във всички измерения, с безопасни, сигурни, чисти и устойчиво управлявани океани. Те следва активно да засилят действията в областта на климата чрез насърчаване на намаляването на емисиите на парникови газове, чрез подпомагане на усилията за смекчаване на последиците от изменението на климата и чрез улесняване на адаптирането към последиците от изменението на климата. Мерките следва да подобрят действията в областта на климата, предоставянето на екосистемни услуги, подпомагането на ефективното управление и устойчивост на водите, укрепването на устойчивото развитие, опазването на околната среда, подобряването на опазването и възстановяването на биологичното разнообразие и природните ресурси, включително почвите, и подобряването на хуманното отношение към животните. С цел да се отрази положителното въздействие на земеделските стопани върху климата и да се улесни достъпът им до доброволни пазарни стимули, Комисията и държавите членки продължават да разработват методика за поглъщане на въглерод и за оценка на намаленията на емисиите на парникови газове, постигнати по ОСП.
- (19) Въз основа на опита от програмата LIFE планове за НРП следва да продължат да подпомагат разработването на новаторски проекти, ръководени от заинтересованите страни, които допринасят за стратегическите приоритети на ЕС, като по този начин се повишава устойчивостта и водещата роля на ЕС в областта на околната среда и климата, а същевременно се опазват природните ресурси на Съюза и биологичното разнообразие, които са в основата на нашето благосъстояние и просперитет.
- (20) С цел защита и укрепване на демокрацията, на принципите на правовата държава и отстояване на ценностите на Съюза, подпомагането следва да бъде

насочено към поддържането и по-нататъшното развитие на отворени, основани на права, демократични, равнопоставени и приобщаващи общества, както и на укрепването на правосъдните системи, рамките за борба с корупцията, медийния плурализъм и ефективните механизми за взаимозависимост и взаимоограничаване. Мерките следва също така да имат за цел да допринесат за по-добро управление чрез повишаване на ефективността на публичната администрация, включително на съдебните органи, и на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни в държавите членки, регионите и местните общности. Това следва да повиши ефикасността и ефективността на подпомаганите мерки. За да се гарантира, че социалното измерение на Европа, както е посочено в Европейския стълб на социалните права, е обхванато в подходяща степен и че достатъчно средства са насочени към най-нуждаещите се, държавите членки следва да заделят ресурси за насърчаване на социалното приобщаване. Поради особено необходимост от подкрепа за децата в бедност държавите членки следва също така да заделят ресурси за мерките по линия на гаранцията за децата. В контекста на трайно високите равнища на безработица и неактивност сред младите хора в редица държави членки и региони, и по-специално по отношение на младите хора, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение, е необходимо тези държави членки да продължат да инвестират достатъчно средства за мерки за насърчаване на младежката заетост, включително чрез прилагането на гаранцията за младежта. Ето защо държавите членки следва да заделят подходящ размер ресурси за това предизвикателство. Държавите членки, които са сериозно засегнати от младежката безработица, следва да разпределят ресурси от ЕСФ в подкрепа на пригодността за заетост на младите хора.

- (21) По-нататъшното развитие на пазарното финансиране във всички държави членки, и по-специално в тези, в които капиталовите пазари понастоящем са по-слабо развити, ще допринесе значително за устойчивия просперитет и конкурентоспособността на Съюза. За постигането на тези цели съюзът на спестяванията и инвестициите изисква подход „отдолу нагоре“ в рамките на споделена отговорност на държавите членки и институциите на ЕС. Въпреки че мерките на равнището на ЕС са оправдани в ключови области, в които всички държави членки следва да действат в синхрон за отстраняване на недостатъци в целия ЕС, други мерки също ще изискват координиран подход, но ще разчитат в по-голяма степен на самостоятелните действия на държавите членки.
- (22) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради мащаба и спецификата на някои от гореизброените предизвикателства могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, определен в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели. Регионите ще останат основен приоритет на Фонда, чиито основни елементи са принципът на партньорство и многостепенното управление. За да се осигури приемственост, Фондът ще се основава във възможно най-голяма степен на съществуващите структури, като регионалните и местните органи, социалните партньори и други заинтересовани страни играят ключова роля в разработването, управлението, изпълнението и мониторинга на подпомаганите по линия на Фонда мерки.

- (23) В допълнение към действията, подпомагани по Регламент (ЕС) [...] [Глобална Европа], Фондът може да подпомага действия във или във връзка с трети държави. Тези действия следва да гарантират пълна съгласуваност с принципите и общите цели на външната политика на Съюза, с международните ангажменти на Съюза и с правата и принципите, залегнали в достиженията на правото на Съюза.
- (24) Принципът на партньорство е основен елемент при изпълнението на плановете за НРП, основаващ се на подхода на многостепенното управление и гарантиращ участието на регионални, местни, общински и други публични органи, на организации на гражданското общество, на икономически и социални партньори. За да се осигури приемственост при организирането на партньорства, Европейският кодекс на поведение за партньорство за споразуменията за партньорство и програмите, ползващи се от подпомагане от европейските структурни и инвестиционни фондове, създаден с Делегиран регламент (ЕС) № 240/2014 на Комисията<sup>9</sup> (наричан по-нататък „Европейският кодекс на поведение за партньорство“), следва да продължи да се прилага за плановете.
- (25) Плановете за НРП имат за цел да осигурят висока икономическа ефективност, като обвържат плащанията от Комисията към държавите членки с постигането на резултати и изпълнението на договорените условия, независимо от формата на възстановяване на средства от държавите членки на бенефициерите. Обвързването на плащанията с договорените и предварително определени междинни цели, целеви стойности и резултати, обхващащи целия жизнен цикъл на подпомаганата мярка, ще допринесе за редовността на плащанията към държавите членки. За да се улесни този процес, държавите членки следва да могат да подават заявления за плащане до шест пъти годишно. За да се опрости финансирането и да се намали административната тежест за бенефициерите, държавите членки се насърчават да използват същата форма на възстановяване на разходите, която се прилага за плащанията от Комисията към държавите членки, или стандартни таблици на единичните разходи, еднократни суми или единни ставки.
- (26) Фондът следва да се изпълнява в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 202X/XXXX [Регламент за изпълнението], с който се установяват правилата за проследяване на разходите и рамката на изпълнението на бюджета, включително правилата за осигуряване на еднакво прилагане на принципите за ненасяне на значителни вреди и за равенство между половете, посочени съответно в член 33, параграф 2, букви г) и е) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, правилата за мониторинг и докладване относно изпълнението на програмите и дейностите на Съюза, правилата за създаване на портал на Съюза за финансиране, правилата за оценка на програмите, както и други хоризонтални разпоредби, приложими за всички програми на Съюза, като например правилата относно информацията, комуникацията и видимостта. Фондът следва да гарантира достъпност, като се взема предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, включително Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания. Фондът следва да не подпомага действия, които допринасят за каквато и да било форма на сегрегация, дискриминация или изключване,

---

<sup>9</sup> Делегиран регламент (ЕС) № 240/2014 на Комисията от 7 януари 2014 г. относно Европейски кодекс на поведение за партньорство в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове (ОВ L 74, 14.3.2014 г., стр. 1).

включително на расовизирани общности като ромите, а при финансирането на инфраструктура следва да гарантира достъпност за хора с увреждания.

- (27) Настоящият регламент следва да включва солидни гаранции, така че да се осигури изпълнението на Фонда по начин, който гарантира спазването на правата, свободите и принципите, определени в Хартата на основните права на Европейския съюз, и на принципите на правовата държава, посочени в член 2, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета<sup>10</sup>. Поради това, като част от процеса на утвърждаване на своите планове за НРП, държавите членки следва да предоставят гаранции относно изпълнението на тези две хоризонтални условия, като установят потенциални недостатъци и коригиращи действия въз основа по-специално на специфичните за всяка държава предизвикателства, определени в контекста на Доклада относно върховенството на закона и европейския семестър, както и на производствата за установяване на неизпълнение на задължения и решенията на Съда на Европейския съюз. В средата на периода на изпълнение, като част от междинния преглед, по-специално в контекста на последния доклад относно върховенството на закона, от всички държави членки следва да се изисква да преразгледат своите планове за НРП, за да отстранят всички установени нови недостатъци. По всяко време в хода на изпълнението и след обмен на информация с дадена държава членка следва да е възможно блокирането на част или на всички плащания към съответната държава членка, ако не са изпълнени едно или повече от хоризонталните условия, свързани с принципите на правовата държава и Хартата. При определянето на неизпълнението и на съответните специфични мерки, като се спазва надлежно принципът на пропорционалност, следва да се вземе предвид действителното или потенциалното въздействие на неизпълнението върху доброто финансово управление на бюджета на Съюза или върху финансовите интереси на Съюза, както и естеството, продължителността, тежестта и обхватът на нарушението.
- (28) Общите суми, които трябва да бъдат разпределени по държави членки, следва да бъдат определени от Комисията чрез единно решение за изпълнение в съответствие с методиката за разпределение, предвидена в настоящия регламент. Това решение следва по правило да обхваща сумите по настоящия регламент и както е посочено в член 4 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [убежище], член 4 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [управление на границите] и член 4 от Регламент 202X/XXXX [вътрешна сигурност].
- (29) Всяка държава членка следва по правило да представи на Комисията план за НРП до 31 януари 2028 г., така че той да може да бъде разгледан внимателно и своевременно. За да се гарантира бързото изпълнение на Фонда, държавите членки следва да могат да представят проект на план за НРП от юни 2027 г. нататък. Държавите членки следва да изготвят и прилагат планове за НРП в партньорство с местните и регионалните органи, икономическите и социалните партньори и партньорите от селските райони, както и с организациите на гражданското общество и с други съответни заинтересовани страни в съответствие с националната правна рамка и правилата, определени в настоящия регламент. Плановете за НРП следва да се изготвят в тясно сътрудничество с

<sup>10</sup> Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>).

Комисията в съответствие с образеца, предоставен и публично достъпен след приемането му от Съвета, въз основа на оценката на Комисията и предложението за решение за изпълнение на Съвета. В съответствие с действащите разпоредби държавите членки ще имат възможност да включат регионални и териториални глави в своите планове за НРП и от тях следва да се изисква да гарантират, че регионалните управляващи органи получават редовни плащания въз основа на напредъка на съответните им мерки и сума, която е най-малко равностойна на финансовото участие на Съюза до края на периода, предмет на евентуални корекции в резултат на изпълнението на съответните глави. За да се осигури ефективно управление на плана за НРП, държавите членки следва да създадат мониторингови комитети за главите и координационен комитет на равнището на плана за НРП.

- (30) С цел да се гарантира националната ангажираност, държавите членки, които желаят да получат подпомагане, следва да представят на Комисията планове за НРП, които са надлежно мотивирани и обосновани. В плана за НРП следва да се опише подробно как той допринася цялостно към всички цели на Фонда, като се вземат предвид специфичните предизвикателства за съответната държава членка на национално, регионално и териториално равнище. Планът следва също така да включва обяснение на начина, по който допринася за ефективното справяне със съответните специфични за всяка държава предизвикателства, установени, наред с другото, в контекста на европейския семестър и други относими документи, официално приети от Комисията във връзка с целите, подкрепяни от Фонда, и как допринася за доизграждането на вътрешния пазар, по-специално чрез включване на реформи, инвестиции и други интервенции с трансгранично, транснационално или многонационално измерение. За да се засили конкурентоспособността на Съюза в стратегически важните сектори, като същевременно се гарантира, че не са застрашени еднаквите условия на конкуренция, плановете за НРП следва да включват трансгранични и многонационални проекти, по-специално важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ), насочени към научни изследвания, развойна дейност, иновации или първо промишлено внедряване, или към изграждането на важна инфраструктура, отворена за използване от трети страни, като се вземат предвид по-специално анализите, представени в последния годишен доклад за единния пазар и конкурентоспособността. Държавите членки следва да съсредоточат ресурсите в рамките на своите планове върху намаляването на икономическите, социалните и териториалните различия, по-специално в по-слабо развитите региони. Те следва също така да подпомогнат обновяването на поколенията и социалните мерки, както и процъфтяващия сектор на рибарството и аквакултурите.
- (31) Планът следва да гарантира взаимно допълване и полезни взаимодействия между различните мерки в подкрепа на различни области на политиката и насочени към различни групи бенефициери. Това е особено важно, за да се предложи всеобхватен политически отговор за развитието на процъфтяващи селски и крайбрежни райони и за гарантиране на жизнеспособни сектори на селското стопанство и рибарството. Държавите членки се окуражават по-конкретно да насърчават такива полезни взаимодействия при разработването на мерките и главите и при прилагането на ставките на съфинансиране. За мерките в подкрепа на основни услуги и инфраструктура в селските и крайбрежните райони, както и на селските и крайбрежните предприятия държавите членки следва да разработят интегрирано планиране, за да гарантират, че селските и

крайбрежните общности имат достъп до финансиране чрез подходящи механизми, включително политически действия за конкретни механизми и управленски структури за координиране на програмирането и изпълнението на политиките на ЕС, националните, регионалните и местните политики, програмирането на интегрирани на местно и регионално равнище подходи за финансиране, като се вземат предвид специфичният контекст и капацитет на целевите бенефициери, изграждането на капацитет, насочено както към администрациите, така и към бенефициерите. Планът за НРП следва да съдържа подробен набор от мерки и механизми за неговото наблюдение и изпълнение, включително за създаване на органи по плана за НРП, мониторингов и координационен комитет, прогнозните разходи за тези мерки и националното участие, както и мерки за повишаване на качеството на управлението и укрепване на административния капацитет на публичните администрации. В хода на целия процес Комисията, държавите членки и техните региони следва да се стремят към постигане на тясно сътрудничество; следва да се насърчава обучението относно политиките и експериментирането.

- (32) Финансовото подпомагане по план за НРП следва да бъде възможно под формата на заем, при условие че бъде сключено споразумение за заем с Комисията въз основа на надлежно обосновано искане от съответната държава членка, представено заедно с нейния план за НРП. Искането на подпомагане под формата на заем следва да бъде обосновано с по-големи финансови потребности, свързани с допълнителни реформи и инвестиции, включени в плана за НРП, и с по-високи разходи по плана за НРП от сумата на финансовото участие на Съюза и националното участие.
- (33) За да се постигне максимално въздействие и национална ангажираност с финансирането от Съюза, като същевременно се спазват принципите на справедливост и солидарност, националното участие в прогнозните разходи по различните мерки от плана за НРП следва да отразява различните равнища на икономическо развитие на регионите по отношение на глава от населението в сравнение със средната стойност за ЕС-27. Спазването на това изискване за съфинансиране следва да се оценява предварително като част от процедурата по одобряване на плана. Допълняемостта на финансовото участие на ЕС ще бъде наблюдавана от Комисията през целия жизнен цикъл на програмата.
- (34) С настоящия регламент следва да се определи индикативен финансов пакет за Фонда. За целите на настоящия регламент текущите цени следва да се изчисляват чрез прилагане на постоянен дефлатор от 2 %.
- (35) За да се насърчат полезните взаимодействия между плановете за НРП и други инструменти на Съюза, следва да бъде възможно в плановете да се включат мерки, изпълнявани чрез финансово участие на държавата членка за [инструмента InvestEU на ЕФК] или за други инструменти на Съюза за изпълнение на политики, съобразени с целите на плана за НРП, включително финансови участия, необходими за подпомагане на изпълнението чрез тези инструменти, при условие че такива мерки са в съответствие с настоящия регламент.
- (36) В надлежно обосновани случаи, като например кризисни ситуации или други наложителни причини от обществен интерес, Комисията следва да може да предложи на Съвета да приеме решение за изпълнение за съвременно одобряване на план за НРП, за да се даде възможност за предприемане на

необходимите действия съгласно настоящия регламент, като същевременно се установят недостатъците, които трябва да бъдат отстранени, и съответните мерки, засегнати от такива недостатъци, за които не следва да се извършват плащания, докато положението не бъде нормализирано.

- (37) Държавите членки следва да имат възможност да отправят обосновано искане за изменение на плана за НРП в рамките на срока за изпълнение на Фонда. Комисията следва да оцени съответствието на изменения план за НРП с настоящия регламент по начин, пропорционален на предложените промени. За да се избегне прекомерната административна тежест, държавите членки следва да имат възможност да правят незначителни корекции или да поправят технически грешки в плановете за НРП, като просто уведомят Комисията за тези промени, при условие че тези корекции са в съответствие с изискванията на плана за НРП.
- (38) Всяка държава членка следва да извърши междинен преглед на своя план за НРП. Този преглед следва да осигури предложение за цялостно изменение на плана за НРП въз основа на напредъка по мерките за изпълнение, основните резултати от съответните оценки и преглед на прогнозните общи разходи за мерките, обхванати от плана за НРП, като същевременно се предостави възможност да се вземат предвид новите предизвикателства, както и възникването на кризи. За целите на междинния преглед следва да се вземе предвид и социално-икономическото положение в съответната държава членка или регион, включително всяка значителна отрицателна тенденция във финансов, икономически или социален аспект. Измененият план за НРП, представен от държавата членка след междинния преглед, следва да включва предложение за програмиране на сумата за гъвкавост с преразгледани или нови мерки, заедно с прогнозните разходи за тях и съответните междинни цели и целеви стойности.
- (39) Следва да бъде създаден Механизъм на ЕС, който да допълва изпълнението на национално и регионално равнище. Механизмът на ЕС следва да подпомага проекти с транснационално измерение с висока добавена стойност от Съюза, които изискват допълнителни усилия за координация на равнището на Съюза, както и основана на факти политическа подкрепа, и които допринасят за постигането на определените в настоящия регламент цели. Той също така следва да помага на държавите членки да намират бързо решение при спешни и специфични потребности в отговор на кризисна ситуация, като например голямо национално или регионално природно бедствие, и да насърчава оздравяването и възстановяването с оглед повишаване на устойчивостта след криза. Той също така следва да допринесе за справяне с несигурността, като предостави на Съюза допълнителна свобода на действие за приспособяване към нововъзникващите приоритети на равнището на Съюза, които изискват координиран отговор. На последно място, той следва да предоставя техническа подкрепа на държавите членки за ефективното изпълнение на политиките, обхванати от настоящия регламент. В контекста на бъдещи разширявания е от съществено значение да се гарантира, че законодателната и бюджетната рамка на Съюза също могат ефективно да осигурят подкрепа за присъединяването на нови държави членки. В този процес Механизмът следва да предоставя възможност за споделено, пряко или непряко управление в зависимост от вида на мярката и най-ефективния начин на действие.

- (40) В случай на кризи в резултат на природни бедствия и за да се гарантира наличието на ресурси през целия срок на действие на Фонда, подпомагането от Съюза следва да допълва усилията на съответните държави членки и да се използва за покриване на част от мерките, прилагани за справяне с щетите, причинени от кризата. За да се финансират тези интервенции и да се опростят процедурите, сумата за гъвкавост следва да е част от финансовия пакет на всяка държава членка („мерки при кризи и мерки за средносрочен преглед“). Това ще осигури достатъчно финансови ресурси, за да могат държавите членки да реагират на кризи до края на изпълнението на плановете за НРП. При оценката на вида и размера на подпомагането, което да бъде предоставено на съответната държава членка, следва да се приложи многоетапен подход, при който преди да поиска да програмира част от неразпределената сума за гъвкавост държавата членка първо пристъпва към изменение на своя план за НРП, а когато поисканата и налична сума за гъвкавост не е достатъчна за покриване на потребностите, държавата иска допълнително подпомагане по линия на действията на Съюза. Комисията следва да може да използва бюджетния резерв като крайна мярка за предоставяне на подпомагане, ако другите ресурси по линия на Механизма се окажат недостатъчни за покриване на потребностите.
- (41) Следва да се създаде единна предпазна мрежа, за да се стабилизират селскостопанските пазари при смущения на пазара. Тя следва да се използва за справяне при периоди на неравновесие на пазара и рискове от такива периоди, включително произтичащи от проблеми, свързани със здравето на животните или растенията, които оказват въздействие върху цените на селскостопанските продукти и разходите за суровини на целия вътрешен пазар или на част от него. С цел да се запази стратегическата автономност на Съюза по отношение на доставките на храни и да се гарантира продоволствената сигурност, при финансирането, отпуснато за подпомагане на пазара чрез единната предпазна мрежа, следва да се вземе предвид нарастващата несигурност на селскостопанските пазари и увеличеното непряко въздействие на проблемите, свързани със здравето на животните, върху равновесието на пазара. Предпазната мрежа на Съюза няма за цел да компенсира преките загуби, понесени от земеделските стопани вследствие на природни бедствия. В съответствие с целта за стабилизиране на селскостопанските пазари на Съюза ресурсите, предназначени за кампании за популяризиране на селскостопанските продукти от Съюза, следва да продължат да се отпускат, за да се разкрият нови пазарни възможности за селскостопанския сектор на Съюза и да се повиши видимостта и пазарният дял на неговите продукти както в рамките на Съюза, така и в международен план.
- (42) С цел да се осигури съгласуваност, бюджетната гаранция и финансовите инструменти, включително когато са съчетани с безвъзмездно подпомагане при операции за смесено финансиране по линия на Механизма на ЕС, следва да се изпълняват в съответствие с дял X от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета<sup>11</sup> и [Регламента за ЕФК] и с техническите договорености, реда и условията, установени от Комисията за целите на неговото прилагане. Подпомагането по линия на Механизма на ЕС под формата

---

<sup>11</sup> Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

на бюджетна гаранция или финансови инструменти, включително когато е съчетано с безвъзмездно подпомагане при операция за смесено финансиране, следва да се предоставя изключително чрез [инструмента InvestEU на ЕФК]. С цел да се предостави по-широк достъп на партньорите по изпълнението за бюджетните гаранции и финансовите инструменти, Комисията следва да може да сключва споразумения при непряко управление с всички категории субекти, изброени в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. За да се гарантират доброто финансово управление и бюджетната дисциплина и да се ограничат непогасените плащания, за провизирането за бюджетната гаранция, изпълнявано по линия на Механизма на ЕС, не следва да се поемат задължения след края на последната година от многогодишната финансова рамка (МФР) и то следва да бъде уредено до края на третата година след края на МФР. Бюджетните задължения за това провизиране следва да отчитат развитието по отношение на предоставянето на бюджетната гаранция. При уреждането на провизирането следва да се вземе предвид напредъкът в одобряването и подписването на операциите по финансиране и инвестиране в подкрепа на целите на Механизма на ЕС.

- (43) За постигането на по-ефикасна и ефективна политика новата ОСП е опростена, с рационализиран набор от интервенции, и се основава на опита от предходния програмен период. С нея се опростяват инструментите, като се избягва разпокъсаността и се засилва стратегическият подход на държавите членки. Като се използват полезните взаимодействия с други политики в плана за НРП, ОСП следва да разполага с допълнителни инструменти, за да допринесе ефективно за развитието на устойчив, новаторски и екологосъобразен селскостопански сектор в цяла Европа.
- (44) Подпомагането на доходите на земеделските стопани следва да продължи да бъде основен инструмент на политиката за гарантиране на техните справедливи доходи. То допринесе за насърчаването на конкурентоспособен, стабилен и устойчив селскостопански сектор, който се стреми да извлече ползи от висококачественото производство и ефективното използване на ресурсите, което гарантира обновяването на поколенията, а по този начин — дългосрочна продоволствена сигурност. Подпомагането по линия на ОСП следва да се съсредоточи върху активните земеделски стопани, определени в съответствие с правилата на СТО. За да се подобри допълнително изпълнението на ОСП, подпомагането на доходите въз основа на площта следва да бъде насочено към земеделските стопани, които упражняват селскостопанска дейност като основна. Подпомагането на доходите следва да бъде насочено към най-нуждаещите се земеделските стопани, като се обърне специално внимание на земеделските стопани в райони с природни ограничения, жените земеделски стопани, младите земеделски стопани и новите земеделски стопани. Същевременно икономическото развитие на селските райони, с осигуряване на подобрения на инфраструктурата и цифрова трансформация, които премахват регионалните различия, повишава привлекателността на селските райони, социалното приобщаване и възможностите за заетост в селските райони.
- (45) За разграничаване на бенефициерите в контекста на ОСП критериите, по които се определя понятието за основна дейност, следва да включват дела на селскостопанските доходи в общия доход, вложения труд в стопанството, предмета на дружеството и включването на техните селскостопански дейности в националните или регионалните регистри. Държавите членки следва да могат

също така да използват „негативни“ списъци, за да определят тези кандидати, които не отговарят на определението за „зеделски стопанин“.

- (46) Общата политика в областта на рибарството и морската политика на Съюза следва да допринасят за устойчивото рибарство и за опазването на морските биологични ресурси, за обновяването на поколенията и за енергийния преход на дейностите в областта на рибарството, свързани с устойчивите аквакултури, както и преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури, за устойчивата синя икономика в крайбрежните, островните и вътрешните райони, за познанията за морската среда, за придобиването на умения за дейности, свързани със синята икономика, за устойчивостта на крайбрежните общности, и по-специално на дребномащабния крайбрежен риболов, за укрепването на международното управление и наблюдение на океаните и осигуряването на възможност моретата и океаните да бъдат безопасни, сигурни, чисти и устойчиво управлявани.
- (47) Най-отдалечените региони са изправени пред специфични предизвикателства, свързани с тяхната отдалеченост, релеф и климат, както е посочено в член 349 от ДФЕС, но същевременно те разполагат със специфични предимства, които по-конкретно биха подпомогнали развитието на устойчива синя икономика. Поради това съответните държави членки следва да включат в своя план за НРП мерки за подпомагане на всеки най-отдалечен регион, за да се отговори на неговите специфични потребности и предизвикателства като продоволствената сигурност, жилищното настаняване, транспорта, управлението на водите и отпадъците, енергетиката, образованието и уменията, миграцията, издръжливостта спрямо изменението на климата и приспособяване към него, опазването на околната среда, достъпа до здравеопазване, енергетика, транспорт и цифрова свързаност и икономическото развитие, включително устойчива и диверсифицирана синя икономика.
- (48) Мерките следва да включват подпомагане за гарантиране на снабдяването с продукти от основно значение за консумацията от човека, за преработка и като производствени суровини за селското стопанство, като едновременно се компенсират възникналите допълнителни разходи поради крайната им отдалеченост и/или островен характер, без да се засяга местното производство и неговият растеж. Мерките следва също така да включват подпомагане за осигуряване на дългосрочното бъдеще и развитие на селското стопанство, рибарството и аквакултурите, включително производството, преработката, предлагането на пазара и продажбата на местни култури и продукти, както и диверсификацията на производството на храни, със специален акцент върху продоволствената сигурност и независимост, както и върху поддържането и укрепването на тяхната конкурентоспособност. Освен това мерките следва да включват подпомагане, включително компенсации, по специфичния режим на снабдяване за селското стопанство, подпомагане на местното селскостопанско производство и преработка, както и подпомагане на местното производство, преработка и предлагане на пазара в областта на рибарството и аквакултурите и подпомагане с цел подобряване на транспортната, енергийната и цифровата свързаност. Държавите членки следва да могат да предоставят допълнително финансиране за предоставянето на това подпомагане. Тъй като това финансиране представлява държавна помощ, Комисията следва да бъде уведомявана за него и може да го одобрява съгласно настоящия регламент като част от посоченото подпомагане.

- (49) С цел да се отговори на конкретните условия на ОПОР, посочени в Регламент (ЕС) № 1380/2013, и да се допринесе за спазването на правилата на ОПОР, следва да се определят специални разпоредби относно правилата за прекъсване, временно спиране и финансови корекции на плащанията. Когато държава членка не е спазила своите задължения по ОПОР или когато Комисията разполага с доказателства, които предполагат такова неспазване, на Комисията следва да бъде разрешено да прекъсва сроковете за плащане като предпазна мярка. С цел да се избегне явен риск от плащане на недопустими разходи, в допълнение към възможността за прекъсване на срока за плащане на Комисията следва да бъде разрешено временно да спира плащания и да налага финансови корекции в случай на сериозно неспазване на правилата на ОПОР от страна на държава членка.
- (50) Хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и Съвета въз основа на член 322 от ДФЕС, се прилагат към настоящия регламент. Тези правила са установени в Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и определят по-специално процедурата за изготвянето и изпълнението на общия бюджет на Съюза. Правилата, приети съгласно член 322 от ДФЕС, включват също общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза в случай на нарушения на принципите на правовата държава в държавите членки, създаден с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092.
- (51) Дейностите за прозрачност, информация, комуникация и видимост са от основно значение, за да се популяризира дейността на Съюза и да се осигури възможност за проследяване на средствата; тези дейности следва да се основават на вярна, точна и актуална информация. За постигането на тези цели е необходимо да се предвидят подходящи механизми за еднократно събиране и докладване на данни, необходими за множество цели. За да се избегне дублирането на усилия и да се намали административната тежест за държавите членки, данните, събирани и предоставяни за целите на одита, контрола, прозрачността и мониторинга и оценката на изпълнението, следва да бъдат рационализирани; следва да бъдат установени и изисквания за публикуване с цел да се гарантира максимална прозрачност.
- (52) За да се осигури защита на финансовите интереси и бюджета на Съюза, на равнището на държавите членки и на Комисията следва да се въведат и прилагат пропорционални мерки. Комисията следва да може да преустановява сроковете за плащане, временно да спира плащания и да прилага финансови корекции, когато са изпълнени определени условия. Комисията следва да спазва принципа на пропорционалност, като отчита естеството, тежестта и честотата на нередностите и финансовите им последици за бюджета на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета(6) и регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95<sup>(7)</sup>, (Евратом, ЕО) № 2185/96<sup>(8)</sup> и (ЕС) 2017/1939<sup>(9)</sup> на Съвета финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, поправка и разследване на измами, корупция и конфликти на интереси и когато е целесъобразно, с налагане на административни санкции. По-специално, в съответствие с регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) има правомощието да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, с цел установяване

наличието на измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура притежава компетентност да разследва и да преследва по наказателен ред измами и други престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета. В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, следва да оказват пълно сътрудничество при защитата на финансовите интереси на Съюза, да предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура и на Европейската сметна палата и да гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права. Държавите членки следва своевременно да докладват на Комисията за разкритите нередности и за последващите действия, които са предприели във връзка с такива нередности, както и във връзка с разследвания на OLAF. Компетентните органи на държавите членки, участващи в засиленото сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, следва също така да докладват без ненужно забавяне на Европейската прокуратура за всяко престъпно деяние, по отношение на което тя би могла да упражни своята компетентност в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939.

- (53) За да се намалят административната тежест и разходите за получателите на финансиране от Съюза и за да се избегне дублирането на одити и проверки на управлението по отношение на едни и същи мерки, конкретното прилагане на принципа на единния одит следва да се уточни за Фонда. Одитният орган следва да извършва одити и да гарантира, че представеното на Комисията одитно становище е надеждно. Това одитно становище следва да даде увереност на Комисията, че системите за управление и контрол на държавата членка функционират правилно и че твърденията, направени в декларацията за управлението, представена от координиращия орган, са верни.
- (54) В съответствие с принципа и правилата на споделеното управление държавите членки и Комисията следва да отговарят за управлението и контрола на плановете и да дават гаранции за законосъобразното и правилно използване на фондовете на Съюза. Тъй като държавите членки носят основната отговорност за този вид управление и контрол, те следва да гарантират, че подпомаганите от Фонда операции са съобразени с приложимото право, включително приложимите правила за обществените поръчки и държавната помощ.
- (55) Процедурите за подбор на операции, прилагани от държавите членки, могат да бъдат конкурентни или неконкурентни, при условие че прилаганите критерии и използваните процедури са недискриминационни, приобщаващи, достъпни, когато е целесъобразно, за хората с увреждания, и прозрачни, като се взема предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и че подбраните операции увеличават максимално приноса на финансирането от Съюза и са в съответствие с хоризонталните принципи, определени в настоящия регламент.
- (56) За да се гарантира принципът на добро финансово управление, държавите членки следва да се уверят, че размерът на прогнозните общи разходи по техния план за НРП остава разумен и реалистичен по време на неговото изпълнение, и при необходимост да поискат изменение на своя план за НРП. Моделът на изпълнение на Фонда следва да има за цел да осигури предвидимост и

съгласуваност между равнищата на плащанията и индивидуалния темп на изпълнение на всяка мярка, като за всяка междинна цел и целева стойност се определят стойности на предварителното изплащане. Освен това като част от междинния преглед държавата членка следва да извърши преглед на прогнозните общи разходи за реформите, инвестициите и другите интервенции, обхванати от плана за НРП, със съответните корекции, когато това е обосновано. В допълнение, при представянето на окончателния си годишен пакет за получаване на увереност за последната финансова година държавата членка следва да потвърди, че общият размер на плащанията от Комисията не надвишава общата сума, изплатена от държавата членка на бенефициерите при изпълнението на плана, като се вземе предвид националното участие. По същите причини, свързани с доброто финансово управление, на Комисията следва да бъде разрешено да събира суми, изплатени преди това на междинни етапи от дадена мярка, ако окончателната междинна цел или целева стойност по дадената мярка не са изпълнени, и да предприема действия в случай на отмяна на междинна цел или целева стойност, настъпила до пет години след датата на съответното плащане от Комисията.

- (57) За да се опростят значително процедурите и да се намали административната тежест за получателите, за държавите членки и за Комисията, като същевременно се осигурят солидни гаранции за редовното и ефективно използване на средствата на Съюза, в плановете за НРП следва да се включат мерки за улесняване на изпълнението както по отношение на тяхното разработване и изпълнение, така и по отношение на разпоредбите за мониторинг. Тези елементи следва да включват например предоставяне на техническа помощ и подпомагане на държавите членки, ограничаване на дублирането на одити чрез прилагането на подхода за единен одит и преминаване от проверки на фактурите към съсредоточаване върху действителните резултати. В това отношение от националните одитни органи и от Комисията не следва да се очаква да проверяват свързаните с операциите разходи за целите на тяхната одитна дейност. С оглед на опростяването следва да се предоставя техническа помощ през целия период на изпълнение чрез единна ставка, приложима за всички плащания. Фондът следва също така да осигури достатъчна гъвкавост, независимо дали чрез рационализирани процедури за изменение на плановете, или чрез по-добра способност за реагиране при непредвидени кризи чрез множество механизми, които дават възможност за мобилизиране на ресурси за такива събития, като например преразглеждане на плана, сумата за гъвкавост или достъпа до Механизма. Фондът следва също така да позволява на държавите членки сами да решават кои междинни цели и целеви стойности да бъдат представени във всяко заявление за плащане въз основа на съответния им темп на изпълнение. С оглед на осигуряването на редовни плащания и своевременното постигане на целите на Съюза на място, годишното правило за отмяна на бюджетни задължения следва да гарантира, че държавите членки подават редовни заявления за плащане за достатъчно значителни суми.

- (58) Социалният фонд за климата, създаден с Регламент (ЕС) 2023/955 на Европейския парламент и на Съвета<sup>12</sup> от 10 май 2023 г., преследва сходни цели и подпомага подобни действия в съпоставим график за изпълнение. Поради това социалните планове за климата следва да бъдат интегрирани в плановете за НРП от 2028 г. нататък. Това следва да даде възможност за по-ефикасно използване на фондовете на Съюза и да спомогне за по-ефективно и съгласувано постигане на целите на Фонда. По този начин ще се избегне успоредното функциониране на подобни системи и процеси, което ще донесе ясни ползи по отношение на по-доброто планиране на политиките, съгласуваността на политиките и усилията за опростяване. Така също ще се гарантира прилагането на общи правила, по-специално по отношение на спазването на принципите на правовата държава и спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз, докато текущите средства за държавите членки по линия на Социалния фонд за климата ще продължат да се прилагат. Ползните взаимодействия между съществуващите и бъдещите инвестиции по линия на Модернизационния фонд и мерките по плановете следва също да се насърчават чрез координирано програмиране, за да се осигури по-добро взаимно допълване и съгласуваност на политиките между бюджета на Съюза и ресурсите, разпределени за Модернизационния фонд.
- (59) Членове 107, 108 и 109 от ДФЕС следва да се прилагат за подпомагането съгласно настоящия регламент. Независимо от това, в съответствие с член 42 от ДФЕС, с оглед на специфичните характеристики на селскостопанския сектор, тези разпоредби не следва да се прилагат за подпомагане, попадащо в обхвата на член 42 от ДФЕС, което се извършва съгласно и в съответствие с настоящия регламент, Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП] или Регламент (ЕС) № 1308/2012, както и за допълнително национално финансиране за тези интервенции, когато подпомагането от Съюза попада в обхвата на член 42 от ДФЕС. За продуктите от риболов и аквакултури, изброени в приложение I към ДФЕС, за които се прилагат членове 107, 108 и 109 от него, Комисията може да разреши, в съответствие с член 108 от ДФЕС, оперативна помощ в най-отдалечените региони, посочени в член 349 от ДФЕС, по отношение на секторите, произвеждащи, преработващи и предлагащи на пазара продукти от риболов и аквакултури, с цел да се смекчат специфичните ограничения в тези региони, произтичащи от тяхната изолираност, островен характер или отдалеченост.
- (60) Разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 относно споделеното управление следва да бъдат адаптирани към модела на изпълнение на настоящия регламент. За тази цел е необходимо да се даде възможност за подаване на информация, свързана с напредъка в изпълнението, и съответно да се адаптира съдържанието на декларацията за управлението и одитното становище.
- (61) За допълване или изменение на някои несъществени елементи от настоящия регламент на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС по отношение на членовете относно подпомагането за местни селскостопански продукти и продукти от риболов и аквакултури, докладването на нередности, изчисляването на санкциите във

---

<sup>12</sup> Регламент (ЕС) 2023/955 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на Социален фонд за климата и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1060 (ОВ L 130, 16.5.2023 г., стр. 1).

връзка с устойчивото земеделско управление, събирането и регистрирането на данни, ИСАК, както и приложенията относно изпълнението на междинните цели и целевите стойности, напредъка в изпълнението, действията на Съюза, финансовите корекции, схемата на ЕС за училищата, интервенциите по ОСП и сътрудничеството по ОСП. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество<sup>13</sup>. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

- (62) За да се осигурят еднакви условия за изпълнение на плана за НРП за [списъка на действията на Съюза, селскостопанските практики, коефициентите за намаление по отношение на маслодайните семена], на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези изпълнителни правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета<sup>14</sup>.
- (63) За приемането на плана Interreg следва да бъде използвана процедурата по консултиране. Процедурата по разглеждане следва да се използва за приемането на актовете за изпълнение, свързани с определянето на индикативната референтна площ за подпомагане за всяка държава членка по отношение на маслодайните семена и с интегрираната система за администриране и контрол.
- (64) Тъй като актовете, приложими към програмния период 2021—2027 г., следва да продължат да се прилагат за програмите и операциите, получаващи подпомагане от фондовете в програмния период 2021—2027 г., и тъй като се очаква периодът на изпълнение на посочения регламент да бъде удължен, за да обхване програмния период съгласно настоящия регламент, с цел да се осигури непрекъснатост на изпълнението на някои операции, одобрени съгласно посочения регламент, следва да се установят разпоредби за поетапно изпълнение. Всяка отделна фаза на поетапно изпълняваната операция, подчинена на същата обща цел, следва да се изпълнява в съответствие с правилата за програмния период, по който се получава финансиране, като същевременно управляващият орган може да пристъпи към избор на втората фаза въз основа на процедурата за подбор, проведена за съответната операция в рамките на програмния период 2021—2027 г., ако се увери, че са спазени условията за поетапно изпълнение, предвидени в настоящия регламент.
- (65) Като се отчита необходимостта от координирано и хармонизирано изпълнение на фондовете на Съюза, обхванати от настоящия регламент, за да се даде възможност за бързото му прилагане, той следва да влезе в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

<sup>13</sup> ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree\\_interinsttit/2016/512/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_interinsttit/2016/512/oj).

<sup>14</sup> Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

## ДЯЛ I ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

### Член I Предмет

1. С настоящия регламент се създава „Европейският фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността“ (наричан по-нататък „Фондът“). В него се определят правила относно:
  - а) задачите, приоритетните цели, организацията и групирането по Фонда на:
    - (i) структурните фондове и Кохезионния фонд;
    - (ii) инструментите за общата селскостопанска политика (ОСП);
    - (iii) инструментите за общата политика в областта на рибарството;
    - (iv) инструментите, финансирани чрез продажбата на квоти чрез търг в рамката на системата за търговия с емисии на парникови газове, създадена по Директива 2003/87/ЕО, въведени за справяне със социалните последици за уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт вследствие на въвеждането на системата за търговия с емисии за сградите и за автомобилния транспорт;
    - (v) подпомагане за капацитета в областта на сигурността и отбраната;
  - б) финансовите правила за подпомагане от Съюза, което трябва да се изпълнява посредством планове за национално и регионално партньорство („планове за НРП“), плана Interreg, както е посочено в Регламент XX [Регионално развитие, глава II относно плана Interreg] („плана Interreg“), и Механизма на ЕС („Механизма“);
  - в) финансовите ресурси за периода от 1 януари 2028г. до 31 декември 2034 г.
2. Изброените по-долу регламенти могат да определят конкретни условия за допълване на настоящия регламент, които не са в противоречие с него:
  - а) Регламент XX [за създаване на Европейски фонд за регионално развитие, включително за европейско териториално сътрудничество (Interreg), и Кохезионен фонд като част от Фонда, предвиден в Регламент (ЕС) [...] [НРП], и за определяне на условията за изпълнение на подпомагането от Съюза за регионалното развитие от 2028 г. до 2034 г.];
  - б) Регламент XX [за създаване на Европейски социален фонд като част от Фонда, предвиден в Регламент (ЕС) [НРП] , за определяне на условията за изпълнение на подкрепата на Съюза за качествена заетост, умения и социално приобщаване за периода 2028—2034 г.];
  - в) Регламент XX [за установяване на общата селскостопанска политика като част от фонда, предвиден в Регламент (ЕС) [...]

[НПП], и за установяване на условия за изпълнението на подпомагането от Съюза за подпомагане на изпълнението на общата селскостопанска политика (ОСП) на Съюза в съответствие с част трета, дял III отДФЕС, за гарантиране на справедлив жизнен стандарт на селскостопанската общност и наличието на храна, за увеличаване на селскостопанската производителност, за стабилизиране на пазарите и за подпомагане на дългосрочната продоволствена сигурност от 2028 г. до 2034 г.];

- г) Регламент XX [за установяване на обща политика в областта на рибарството и морска политика на Съюза като част от Фонда, предвиден в Регламент (ЕС) [...] [НПП], и за определяне на условията за изпълнение на ..... от 2028 г. до 2034 г.];
- д) Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза в областта на убежището, миграцията и интеграцията за периода 2028—2034 г.;
- е) Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза за европейското интегрирано управление на границите и за европейската визова политика за периода 2028—2034 г.;
- ж) Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза в областта на вътрешната сигурност за периода 2028—2034 г.;
- з) Регламент (ЕС) 202X/XXXX за изменение на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета<sup>15</sup> по отношение на схемата за предлагане на плодове, зеленчуци и мляко в училищата („схема на ЕС за училищата“), интервенциите в някои сектори, създаването на сектор на протеините, изискванията във връзка с конопа, възможността за пазарни стандарти за сирене, протеинови култури и месо, прилагането на допълнителни вносни мита и правилата относно снабдяването по време на извънредни ситуации и тежки кризи, доколкото това е от значение за подпомагането съгласно настоящия регламент.

В случай на съмнение дали се прилага настоящият регламент, или регламентите за отделните политики, посочени в първа алинея, предимство има настоящият регламент.

## *Член 2*

### **Общи цели на Фонда**

1. С глобалната цел за насърчаване на икономическото, социалното и териториалното сближаване, устойчивото развитие и конкурентоспособността на Съюза, неговата сигурност и подготвеност, Фондът подкрепя следните общи цели:

---

<sup>15</sup> Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

- а) намаляване на регионалните дисбаланси в Съюза и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони и насърчаване на европейското териториално сътрудничество в съответствие с част трета, дял XVIII от ДФЕС, включително подпомагане на проекти в областта на околната среда и трансевропейските мрежи в областта на транспортната инфраструктура в съответствие с член 177, параграф 2 от ДФЕС („Европейски фонд за регионално развитие и Кохезионен фонд“);
- б) подпомагане на качествена заетост, образованието и уменията и социалното приобщаване в съответствие с част трета, дял XI и дял XVIII от ДФЕС („Европейски социален фонд“) и допринасяне за социално справедлив преход към неутралност по отношение на климата в съответствие с член 91, параграф 1, буква г), член 192, параграф 1 и член 194, параграф 2 от ДФЕС;
- в) подпомагане на прилагането на ОСП на Съюза в съответствие с част трета, дял III от ДФЕС;
- г) подпомагане на прилагането на общата политика в областта на рибарството на Съюза в съответствие с част трета, дял III от ДФЕС;
- д) защита и укрепване на демокрацията в Съюза и отстояване на ценностите на Съюза в съответствие с член 2 от ДЕС.

### *Член 3*

#### ***Специфични цели на Фонда***

1. Общите цели, посочени в член 2, се преследват във всички региони чрез следните специфични цели:
  - а) подкрепа за устойчивия просперитет на Съюза във всички региони чрез:
    - (i) повишаване на привлекателността на териториите с подкрепа на правото на престой, включително чрез подпомагане на стратегии за интегрирано развитие на градските и селските райони, включително подпомагане на териториалните услуги и инфраструктура;
    - (ii) укрепване на промишлената база на Съюза, стабилните вериги на доставки и стимулиране на устойчиво и конкурентоспособно производство, по-специално в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и суровините от критично значение, със специално внимание към конкурентоспособността на малките и средните предприятия, чрез пълно интегриране на амбициите в областта на околната среда и климата за ускоряване на прехода към чиста промишленост;
    - (iii) подкрепа за справедлив преход към целите на Съюза за 2030 г., 2040 г. и 2050 г. в областта на енергетиката и климата, по-специално чрез отдаване на приоритет на подпомагането на производството и инфраструктурата за чиста енергия, насърчаването на енергийната ефективност и декарбонизацията, съхранението и технологиите, разработването на интелигентни енергийни системи и вътрешни електропреносни и електроразпределителни мрежи, като се вземат предвид също трансевропейската мрежа (TEN-E) и технологиите, и насърчаване на кръгова икономика, като се гарантира, че всички

територии и всеки могат да допринесат и да се възползват от прехода към чиста енергия;

- (iv) подпомагане на цифровата трансформация за постигане на целите и задачите на цифровото десетилетие, определени в политическата програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г., като по този начин се допринася за постигането на цифров суверенен, сигурен и приобщаващ Съюз и се насърчава разработването и използването на модерни технологии, включително сигурна и надеждна цифрова инфраструктура и услуги с ИИ, основни и задълбочени цифрови умения, цифрови обществени услуги и свързаност с ИКТ, като същевременно се преодолява цифровото разделение;
  - (v) подпомагане на научните изследвания, развойната дейност и иновациите, включително разпространението на иновациите във всички региони;
  - (vi) мерки за подпомагане, включително реформи за укрепване на съюза на спестяванията и инвестициите и насърчаване на разработването на варианти за пазарно финансиране;
  - (vii) подпомагане за социални жилища на достъпни цени;
  - (viii) подобряване на транспортната инфраструктура на Съюза и допринасяне за завършването на трансевропейската транспортна мрежа, по-специално по основната и разширената основна мрежа, като същевременно се декарбонизира и подобрява свързаността, сигурността и достъпността за отдалечените, периферните и по-слабо свързаните райони; подпомагане на екологичния и цифровия преход в областта на транспорта;
  - (ix) подпомагане на туризма, включително устойчивостта;
  - (x) подпомагане на ефективното управление, качество и устойчивост на водите, опазване на околната среда, адаптиране към изменението на климата и устойчивостта спрямо него, подобряване на биологичното разнообразие, качеството на почвите и природните ресурси, насърчаване на кръговостта, биоикономиката и ефективността на ресурсите в по-широк план, по-добро предотвратяване, контрол и отстраняване на замърсяването, опазване и възстановяване на природата и подобряване на биологичното разнообразие и природните ресурси, както и насърчаване на решенията за „Новия европейски Баухаус“ в застроената среда;
- б) подпомагане на отбранителните способности и сигурността на Съюза във всички региони чрез:
- (i) укрепване на отбранителната промишлена база и военната мобилност на Съюза, по-специално чрез развитие на инфраструктурата на TEN-T с двойна употреба;
  - (ii) засилване на готовността на Съюза за реакция при кризи и бедствия чрез интегриране на принципа на „подготвеност още при проектирането“;
  - (iii) засилване на сигурността на Съюза чрез подобряване на способностите за откриване, предотвратяване и реагиране на

заплахи, включително чрез укрепване на критичната енергийна и транспортна инфраструктура и киберсигурността;

по начин, който напълно съответства на поставените цели:

- в Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза в областта на убежището, миграцията и интеграцията за периода от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2034 г.;
  - в Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза за европейското интегрирано управление на границите и за европейската визова политика за периода от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2034 г.;
  - в Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза в областта на вътрешната сигурност за периода от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2034 г.;
- в) укрепване на социалното сближаване чрез подкрепа за хората и укрепване на обществата и социалния модел на Съюза чрез:
- (i) подпомагане на заетостта, равния достъп до пазара на труда, справедливите и висококачествени условия на труд и трудовата мобилност;
  - (ii) подобряване на предлагането на работна ръка и на образованието и придобиването на умения през целия живот, по-специално чрез насърчаване на повишаването на квалификацията и преквалификацията;
  - (iii) насърчаване на равните възможности за всички, подкрепа за стабилни мрежи за социална сигурност, насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността и бездомничеството, както и подкрепа за инвестициите в социална инфраструктура;
  - (iv) улесняване на достъпа до услуги и свързаната с тях инфраструктура, включително модернизация, цифровизация и укрепване на качеството и устойчивостта на системите за здравеопазване и на услугите за грижи за децата и за дългосрочни грижи;
  - (v) справяне с предизвикателствата на демографските промени в целия ЕС, които включват недостиг на работна ръка и различия между поколенията и регионите;
  - (vi) справяне със социалното въздействие на включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО;
- г) поддържане на качеството на живот в Съюза чрез:
- (i) подпомагане за по-справедливи и достатъчни доходи за земеделските стопани и тяхната дългосрочна конкурентоспособност, включително позицията на земеделските стопани във веригата за създаване на стойност;
  - (ii) допринасяне за дългосрочната продоволствена сигурност;
  - (iii) подобряване на привлекателността и стандарта на живот, включително достъпа до здравеопазване, в селските райони, и

справедливите условия на труд, както и насърчаване на обновяването на поколенията; подобряване на готовността и способността на земеделските стопани да се справят с кризи и рискове; подобряване на достъпа до знания и иновации и ускоряване на цифровия и екологичния преход за един процъфтяващ сектор на селското стопанство и храните;

- (iv) осигуряване на устойчивост, конкурентоспособност и издръжливост на сектора на рибарството и на сектора на аквакултурите в Съюза, като се стимулира устойчивата и конкурентоспособна синя икономика в крайбрежните, островните и вътрешните региони, като се подобряват социално-икономическите възможности и издръжливостта на местните общности и като се гарантира стабилно управление на океаните във всички измерения, с безопасни, сигурни, чисти и устойчиво управлявани океани;
  - (v) подобряване на практиките за устойчиво управление на селското и горското стопанство с цел насърчаване на устойчиви действия в областта на климата, предоставяне на множество екосистемни услуги, подпомагане на ефективното управление, качеството и устойчивостта на водите, прилагане на природосъобразни решения, укрепване на устойчивото развитие, опазване на околната среда, подобряване на опазването и възстановяването на биологичното разнообразие, почвите и природните ресурси и подобряване на хуманното отношение към животните;
- д) защита и укрепване на основните права, демокрацията, равенството и принципите на правовата държава, както и отстояване на ценностите на Съюза чрез:
- (i) поддържане и по-нататъшно развитие на отворени, основани на права, демократични, равнопоставени и приобщаващи общества, включително чрез изграждане на капацитета на гражданското общество и социалните партньори за отстояване на ценностите на Съюза, гражданското образование и участието на младите хора;
  - (ii) насърчаване и отстояване на принципите на правовата държава чрез укрепване на правосъдните системи, рамките за борба с корупцията, медийния плурализъм, интегритета на информацията, медийната грамотност и ефективните механизми за взаимозависимост и взаимоограничаване;
  - (iii) повишаване на ефективността на публичната администрация и институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни на национално, регионално и местно равнище;
  - (iv) насърчаване на културата като катализатор за европейските ценности и подкрепа за динамичен и разнообразен културен сектор.

#### *Член 4* **Определения**

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 2) „приложимо право“ означава правото на Съюза и пряко свързаното с неговото прилагане национално право;
- 3) „бенефициер“ означава:
  - а) публичноправен или частноправен орган, субект със или без юридическа правосубектност или физическо лице, което не е участник, които отговарят за започването или за започването и изпълнението на операция по плана за национално и регионално партньорство („план за НРП“) и по плана Interreg и на които е предоставен документът, в който се определят условията за подпомагане;
  - б) в контекста на финансовите инструменти — субектът, който изпълнява холдинговия фонд или, там където няма структура с холдингов фонд, субектът, който изпълнява специалния фонд, или, там където управляващият орган управлява финансовия инструмент, управляващият орган;
  - в) в контекста на ОСП — земеделски стопанин, който е:
    - (i) физическо или юридическо лице, чието стопанство се намира в Съюза и чиято основна дейност е селскостопанска в съответствие с критериите, определени от държавите членки съгласно настоящия регламент; или
    - (ii) физическо лице или малко юридическо лице, чиято основна дейност не е селскостопанска, но което извършва поне минимално равнище на селскостопанска дейност, както е определено от държавите членки;
- 4) „глава от план за НРП“ означава част от план за НРП, насочена към конкретно предизвикателство, сектор, политика или географски район;
- 5) „изпълнител“ означава субект или физическо лице, с които бенефициерът или получателят сключва договор с конкретната цел да изпълни една или повече операции или част от тях;
- 6) „получател“ означава субект със или без юридическа правосубектност или физическо лице, което не е участник, които получават средства от бюджета на Съюза чрез бенефициер;
- 7) „краен получател“ означава субект със или без юридическа правосубектност или физическо лице, което не е участник, които получават подпомагане по финансов инструмент и които се приемат за получател за целите на член 38, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509;
- 8) „участник“ означава физическо лице, което получава пряко ползи от дадена операция, без то да започва или да изпълнява операцията;
- 9) „операция“ означава:
  - а) проект, договор, действие, група проекти или група действия, избрани в контекста на изпълнението на мярка от плана;
  - б) в контекста на финансовите инструменти — принос от плана за НРП и плана Interreg, отпуснат за финансов инструмент, и последващото финансово подпомагане, предоставено на крайните получатели по съответния финансов инструмент;

- в) в контекста на ОСП — плащане, отпуснато на земеделските стопани по интервенции за подпомагане на доходите по ОСП въз основа на площта и броя на животните, които интервенции са посочени в член 35, параграф 1 [Видове интервенции], букви а) — ж), о) и п);
- 10) „мярка“ означава реформа, инвестиция или друга интервенция на национално или поднационално равнище, подпомагани съгласно плана за НРП или плана Interreg;
- 11) „междинна цел“ означава качествено постижение, което се използва за измерване на напредъка към осъществяването на дадена мярка;
- 12) „целева стойност“ означава количествено постижение, което се използва за измерване на напредъка към осъществяването на дадена мярка;
- 13) „стойност за изплащане“ означава сумата, която Комисията трябва да плати на държавата членка за постигнатия напредък в изпълнението на мерките от плана, като се вземат предвид сумите, заделени за реформи;
- 14) „система за знания и информация в селското стопанство“ или „СЗИС“ означава комбинацията от организацията и обмена на знания между лица, организации и институции, които използват и създават знания и иновации за селското стопанство и взаимосвързаните области, посочени в член 20 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП];
- 15) „биологично земеделие“ означава биологична производствена система, сертифицирана в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета<sup>16</sup>;
- 16) „стопанство“ означава всички единици, използвани за селскостопански дейности и управлявани от даден земеделски стопанин, които се намират на територията на една и съща държава членка, в рамките на териториалния обхват на Договорите, както е определен в член 52 от ДЕС във връзка с членове 349 и 355 от ДФЕС;
- 17) „малките острови в Егейско море“ означава всички острови в Егейско море, с изключение на островите Крит и Евбея;
- 18) „печати“ означава печати за високи постижения и печати за суверенитет, предоставени при изпълнението на програми на Съюза през програмния период 2021—2027 г., и печати, предоставени по програми на Съюза, изпълнявани чрез пряко управление през периода 2028—2034 г., като например печатът за конкурентоспособност;
- 19) „подизпълнител“ означава лице или субект, с които изпълнителят е сключил договор за изпълнение на част от договор с конкретната цел да изпълни една или повече операции или част от тях;
- 20) „криза“ означава криза съгласно определението в член 2, точка 22 от Регламент (ЕС) 2024/2509;
- 21) „оценка по стълбове“ означава оценката, посочена в член 157, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509;

---

<sup>16</sup> Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. относно биологичното производство и етикетирването на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета (ОВ L 150, 14.6.2018 г., стр. 1).

22) Държавите членки допълнително установяват в своите планове за НРП определенията за „селскостопанска дейност“, „земяделска площ“, „хектар, отговарящ на условията за подпомагане“ и „млад земеделски стопанин“ в съответствие с обективни и недискриминационни критерии и принципа на пропорционалност.

- а) „селскостопанска дейност“ се определя чрез едната или и двете от следните дейности:
- (i) производство на селскостопански продукти, което се състои от всички дейности, насочени към получаването на тези продукти, като „селскостопански продукти“ означава продукти, изброени в приложение I към ДФЕС, с изключение на продукти от риболов, както и памук и дървесни култури с кратък цикъл на ротация;
  - (ii) поддържане на земеделски площи, което се състои от дейности, насочени към поддържане на земята в състояние, подходящо за паша или обработване; когато това е надлежно обосновано от съображения, свързани с хуманното отношение към животните или с околната среда, екстензивната паша върху земеделска площ, която не води до увеличаване на селскостопанското производство за съответните земеделски стопани, също може да се счита за „поддържане“;
- б) „земяделска площ“ се определя по такъв начин, че да включва само земя, която се използва за селскостопански дейности, включително когато тя образува агро-лесовъдни системи;
- в) „хектар, отговарящ на условията за подпомагане“ се определя по такъв начин, че да включва само площи, които са на разположение на земеделските стопани и които включват:
- (i) земеделски площи, върху които се извършва селскостопанска дейност под контрола на земеделския стопанин, що се отнася до управлението, ползите и финансовите рискове. Ако върху тези площи се извършват и неселскостопански дейности, селскостопанската дейност трябва да е преобладаваща;
  - (ii) площи, за които се предоставя подпомагане съгласно член 35, параграф 1, букви а) и ж) [прогресивно намаляващо подпомагане на доходите, дребни земеделски стопани] от настоящия регламент или съгласно основното подпомагане на доходите за устойчивост съгласно дял III, глава II, раздел 2, подраздел 2, [основно подпомагане на доходите за устойчивост [всичко, включително права на плащане], схемата за дребни земеделски стопани] от Регламент (ЕС) 2021/2115, когато селскостопанската дейност не се извършва поради ангажименти и задължения, произтичащи от интервенции на Съюза или национални интервенции или други програми, които допринасят за специфичните цели на ОСП, свързани с околната среда и климата;
  - (iii) държавите членки могат да решат да включат в понятието „хектар, отговарящ на условията за подпомагане“ особености на ландшафта, които не са обхванати от ангажиментите и схемите, посочени в подточка ii), при условие че тези особености на ландшафта не

възпрепятстват значително извършването на селскостопанската дейност и не са преобладаващи в земеделския парцел;

- г) „млад земеделски стопанин“ се определя по такъв начин, че лицето да отговаря най-малко на следните условия:
- (i) горна възрастова граница, определена между 35 и 40 години;
  - (ii) да е „ръководител на стопанството“.

Когато се прецени, че даден земеделски стопанин попада в обхвата на определението за „млад земеделски стопанин“ към момента на първоначалния достъп до подпомагане, този статут се запазва за цялата продължителност на периода на допустимост, установен по съответната схема за подпомагане, независимо от това дали впоследствие земеделският стопанин надвишава горната възрастова граница;

- 23) „нов земеделски стопанин“ се определя по такъв начин, че да се отнася за земеделски стопанин, който е различен от млад земеделски стопанин и който е ръководител на стопанство за първи път;
- 24) „публични разходи“ за целите на ОСП означава всеки принос за финансирането на операции, чийто източник е бюджетът на национален, регионален и местен публичен орган, бюджетът на Съюза, отпуснат за Фонда, бюджетът на публичноправни организации или бюджетът на сдружения на публични органи или на публичноправни организации;
- 25) „ставка на подпомагане“ за целите на ОСП означава процентът на публичните разходи за дадена операция; в контекста на финансовите инструменти означава брутният еквивалент на безвъзмездна помощ съгласно определението в член 2, точка 20 от Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията;
- 26) „дребномащабен крайбрежен риболов“ означава риболовни дейности, извършвани от:
- а) морски риболовни кораби и кораби, извършващи риболов във вътрешни води, с обща дължина под 12 метра, които не използват теглени уреди по смисъла на член 2, точка 1 от Регламент (ЕО) № 1967/2006 на Съвета<sup>(28)</sup>; или
  - б) рибари, които извършват риболов от брега, включително събирачи на черупчести видове;
- 27) „рибар“ означава всяко физическо лице, което се занимава с признати от съответната държава членка търговски риболовни дейности;
- 28) „риболов“ означава всяко физическо лице, което се занимава с признати от съответната държава членка търговски риболовни дейности;
- 29) „устойчива синя икономика“ означава всички секторни и междусекторни икономически дейности в рамките на вътрешния пазар, които са свързани с океаните, моретата, крайбрежните региони и вътрешните води, обхващат най-отдалечените и островните региони на Съюза и държавите без излаз на море, включително нововъзникващите сектори и непазарните стоки и услуги, насочени са към осигуряване на екологична, социална и икономическа устойчивост в дългосрочен план и са в съответствие с ЦУР, по-специално цел № 14, и със законодателството на Съюза в областта на околната среда;

- 30) „морска политика“ означава политиката на Съюза, с която се насърчава интегрираното и съгласувано вземане на решения с цел постигане на максимални резултати по отношение на устойчивото развитие, икономическия растеж и социалното сближаване на Съюза, и по-специално на крайбрежните, островните и най-отдалечените региони, както и на секторите на устойчивата синя икономика, посредством съгласувани, свързани с морето политики и подходящо международно сътрудничество;
- 31) „морска сигурност и наблюдение“ означава дейностите, провеждани с цел разбиране, предотвратяване, когато е приложимо, и управление по всеобхватен начин на всички събития и действия, свързани с морската област, които биха оказали въздействие върху морската безопасност и сигурност, правоприлагането, отбраната, граничния контрол, защитата на морската среда, контрола в областта на рибарството, търговските и икономическите интереси на Съюза;
- 32) „Европейска мрежа за наблюдение и данни за морската среда“ или „EMODnet“ означава партньорство за събиране на данни и метаданни за морската среда, така че тези фрагментирани ресурси да станат по-достъпни и използвани от публични и частни ползватели чрез предлагане на висококачествени, оперативно съвместими и хармонизирани данни за морската среда;
- 33) „морско пространствено планиране“ означава процес, чрез който съответните органи на държавите членки анализират и организират човешките дейности в морските райони с цел постигане на екологичните, икономическите и социалните цели;
- 34) „наблюдението на океаните“ е в основата на всички познания за морската среда. То формира базата за разбиране на морските екосистеми и факторите, които им влияят. То осигурява изключително важни данни за прогнозирането на времето, стратегиите за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптирането към тях, наблюдение на екстремните метеорологични явления, породени от изменението на климата, гражданската сигурност — морските условия, наводненията, морския транспорт, енергията от възобновяеми източници в морето, рибарството и аквакултурите, и все повече сигурността и отбраната. Наблюдението създава базата за почиващо на факти вземане на решения и предоставя ключова информация за начина, по който човешките дейности влияят върху здравето на океаните, и за услугите, които океаните предоставят на обществата;
- 35) „нередност“ означава всяко нарушение на приложимото право, което нанася или би могло да нанесе вреда на бюджета на Съюза чрез получаване на неоснователно възстановяване на средства въз основа на междинни цели, целеви стойности и резултати по този бюджет;
- 36) „холдингов фонд“ означава фонд, създаден под отговорността на управляващ орган в рамките на една или повече глави от плана;
- 37) „специален фонд“ означава фонд, чрез който управляващ орган или холдингов фонд предоставя финансови продукти на крайните получатели;
- 38) „субект, изпълняващ финансов инструмент“ означава публичноправен или частноправен субект, който изпълнява задачи на холдингов фонд или на специален фонд;

- 39) „по-слабо развити региони“ означава региони, чийто БВП на глава от населението е по-малък от 75 % от средния БВП на глава от населението на ЕС-27 („по-слабо развити региони“);
- 40) „региони в преход“ означава региони, чийто БВП на глава от населението е между 75 % и 100 % от средния БВП на глава от населението на ЕС-27 („региони в преход“);
- 41) „по-силно развити региони“ означава региони, чийто БВП на глава от населението е над 100 % от средния БВП на глава от населението на ЕС-27 („по-силно развити региони“).

Класифицирането на регионите по една от трите категории се извършва въз основа на съотношението между БВП на глава от населението, измерен по стандарт на покупателна способност (СПС) и изчислен въз основа на данните на Съюза за периода 2021—2023 г., и средния БВП на глава от населението за ЕС-27 през същия референтен период.

Комисията приема решение посредством акт за изпълнение, с което определя списъка на регионите, които отговарят на критериите на една от трите категории региони от точки 38—40, и на държавите членки, които отговарят на критериите на член 22, параграф 2, буква а). Този списък е валиден от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2034 г.

#### *Член 5*

#### **Управление на Фонда**

1. Държавите членки и Комисията изпълняват финансовия пакет, финансиран от бюджета на Съюза, и всички допълнителни средства, разпределени по плановете за НРП и плана Interreg, чрез споделено управление в съответствие с член 62, параграф 1, първа алинея, буква б) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, без да се засягат параграф 2 от настоящия член и член 6, параграф 3 от Регламент XX [Регионално развитие, план Interreg] [разпоредби, предвиждащи използването на непряко управление в случай на някои видове сътрудничество по Interreg].
2. Комисията изпълнява дял IV относно Механизма чрез пряко, споделено или непряко управление в съответствие с член 62, параграф 1, първа алинея, букви а), б) и в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
3. Техническата помощ по инициатива на Комисията, посочена в член 10, се изпълнява чрез пряко или непряко управление в съответствие с член 62, параграф 1, първа алинея, букви а) и в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

#### *Член 6*

#### **Партньорство и многостепенно управление**

1. За плана за НРП и всяка глава и главата от плана Interreg, както е посочено в глава II от Регламент XX [Регионално развитие, план Interreg], всяка държава членка организира и осъществява всеобхватно партньорство в съответствие със своята институционална и правна рамка и като взема предвид особеностите на съответните глави. Това партньорство включва балансирано представителство на следните партньори:

- а) регионалните, местните и градските органи, органите за управление на селски райони и други публични органи или сдружения, представляващи такива органи;
  - б) икономическите и социалните партньори, включително земеделските стопани, рибарите и техните организации;
  - в) съответните субекти, представляващи гражданското общество, като например партньорите от областта на околната среда, неправителствените организации, младежките организации и субектите, отговарящи за насърчаване на социалното приобщаване, основните права, правата на хората с увреждания, равенството между половете и недискриминацията, националните институции и организации по правата на човека;
  - г) научноизследователски организации и университети, когато е целесъобразно.
2. Партньорството, установено съгласно параграф 1, се осъществява в съответствие с принципа на многостепенното управление и с подход „отдолу нагоре“. Държавите членки ангажират партньорите, посочени във всяка алинея на параграф 1, в изготвянето на плана и в целия процес на подготовка, изпълнение и оценка на главите, включително чрез участие в мониторингови комитети в съответствие с член 55.
  3. Организацията и изпълнението на партньорството се осъществяват в съответствие с Европейския кодекс на поведение за партньорство, създаден с Делегиран регламент (ЕС) № 240/2014 на Комисията.
  4. По отношение на партньорите, посочени в параграф 1, буква а), държавата членка гарантира, че всички органи, засегнати от относимите глави от плана, са подходящо представени в зависимост от съответното териториално равнище и географския обхват на главата, според случая.
  5. Държавите членки могат да ползват дерогация от изискванията за партньорство и многостепенно управление за целите на подпомагането от Съюза, установено с Регламент (ЕС) 202X/XX [управление на границите] и Регламент (ЕС) 202X/XX [вътрешна сигурност], ако това е надлежно мотивирано и обосновано от държавата членка в нейния план. За целите на подпомагането от Съюза за убежището, миграцията и интеграцията, установено с Регламент (ЕС) 202X/XX [миграция, убежище и интеграция], партньорствата включват регионални, местни, градски и други публични органи или сдружения, представляващи такива органи, организации на гражданското общество, като например бежански организации и организации, ръководени от мигранти, както и национални институции по правата на човека и органи по въпросите на равенството, и когато е целесъобразно, международни организации и икономически и социални партньори.
  6. Поне веднъж годишно Комисията провежда консултации с организациите, представляващи партньорите на равнището на Съюза, по изпълнението на плановете.

*Член 7*  
*Хоризонтални принципи*

1. Държавите членки разработват мерките в плана за НРП и плана Interreg по начин, който гарантира спазването на:
  - а) принципите на правовата държава, посочени в член 2, буква а) и член 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092;
  - б) правата, свободите и принципите, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз.

Държавите членки спазват тези права, свободи и принципи по време на подготовката и изпълнението на своите съответни планове.

2. Държавите членки и Комисията предприемат съответните стъпки, за да предотвратят всякаква дискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация, по време на подготовката, изпълнението, мониторинга, докладването и оценката на плановете. По-специално по време на подготовката и изпълнението на плановете се взема под внимание достъпността за хората с увреждания.
3. Плащанията по интервенциите, посочени в член 35, параграф 1, букви а) — е) и букви о) и п), доколкото се отнасят до подпомагане за местни селскостопански продукти, подлежат на спазване на условията за устойчиво земеделско управление, както е предвидено в член 3 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП]. Плащанията, за които се прилагат изискванията за устойчивото земеделско управление, посочени в части А и В от приложение I към Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП], се считат за съответстващи на принципа за ненанасяне на значителни вреди, установен в член 33, параграф 2, буква г) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
4. Подпомагането от Фонда допълва националното публично финансиране.
5. Комисията и съответните държави членки гарантират по начин, съизмерим със съответните им отговорности, координацията, съгласуваността и полезните взаимодействия между Фонда и други програми и инструменти на Съюза. За тази цел те гарантират следното:
  - а) взаимно допълване и съгласуваност между различните инструменти на равнището на Съюза, на национално и на регионално равнище, както във фазата на планиране, така и по време на изпълнението;
  - б) тясно сътрудничество между органите, отговарящи за изпълнението и контрола на равнището на Съюза, на национално и на регионално равнище, за постигане на целите на Фонда и на полезни взаимодействия между мерките в рамките на различните цели на Фонда.

Операциите могат да получават подпомагане от други програми и инструменти на Съюза, при условие че това подпомагане и междинните цели и целевите стойности, водещи до плащания, не се отнасят до едни и същи разходи. За целите на първа алинея държавите членки и Комисията си сътрудничат при разработването и изпълнението на операции, които се финансират кумулативно по плана и по друга програма на Съюза, с оглед избягване на двойното финансиране.

## Член 8

### **Спазване на правата, свободите и принципите, залегнали в Хартата на основните права**

1. Държавите членки въвеждат и поддържат ефективни механизми, за да гарантират съответствието на мерките, подпомагани по техните планове, и тяхното прилагане съгласно съответните разпоредби на Хартата на основните права на Европейския съюз през целия период на изпълнение на Фонда („хоризонтално условие по Хартата“).

Те предоставят оценка на тези механизми в съответствие с член 22, параграф 2, буква р) [изисквания за плана за НРП] и информират Комисията за всяко изменение, което оказва въздействие върху изпълнението на хоризонталното условие по Хартата.

2. Ако Комисията смята, че дадена държава членка не изпълнява или вече не изпълнява хоризонталното условие по Хартата, както е предвидено в параграф 1, тя уведомява съответната държава членка за своята оценка въз основа на информацията, предоставена от съответната държава членка в нейния план за НРП в отговор на коментарите на Комисията, и като взема предвид съответната информация, включително докладите по държави относно върховенството на закона и европейския семестър.
3. Съответната държава членка може да представи своите коментари и евентуални коригиращи мерки, включително промени в плана за НРП, в срок от два месеца след уведомяването за оценката съгласно параграф 2.
4. Ако Комисията стигне до заключението, че хоризонталното условие по Хартата не е изпълнено, тя приема решение за изпълнение, в което формулира неизпълнението на хоризонталното условие по Хартата и посочва специфичните мерки от плана за НРП, засегнати от неизпълнението, в срок от два месеца от получаването на коментарите на държавата членка, посочени в параграф 3.

За тази цел се вземат предвид следните аспекти на неизпълнението на хоризонталното условие по Хартата:

- а) действителното или потенциалното въздействие върху доброто финансово управление на бюджета на Съюза или върху финансовите интереси на Съюза;
  - б) естеството, продължителността, тежестта и обхвата.
5. Държавата членка може да подаде заявления за плащане за специфичните мерки, определени в решението, посочено в параграф 4, но Комисията не извършва съответните плащания, докато не бъде изпълнено хоризонталното условие по Хартата.
  6. Съответната държава членка информира Комисията веднага щом прецени, че хоризонталното условие по Хартата е изпълнено. Комисията оценява тази информация в срок от два месеца от получаването ѝ. Ако Комисията прецени, че хоризонталното условие по Хартата е изпълнено, тя отменя решението, посочено в параграф 4.

Ако Комисията не е съгласна с държавата членка относно изпълнението на хоризонталното условие по Хартата, тя информира за това държавата членка и представя собствената си оценка.

7. Ако решението, посочено в параграф 4, не е било отменено в срок от една година от приемането му, Комисията намалява пропорционално финансовото участие на Съюза по отношение на държавата членка по съответните специфични мерки или за подпомагането под формата на заем и предприема всяка мярка, налична по силата на споразумението за заем.
8. Процедурата по член 9 се задейства с приоритет, ако установеното от Комисията нарушение би могло да представлява и нарушение на хоризонталното условие относно принципите на правовата държава.

#### *Член 9*

#### ***Спазване на принципите на правовата държава***

1. Държавите членки гарантират спазването на принципите на правовата държава, посочени в член 2, буква а) и член 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092, през целия период на изпълнение на Фонда („хоризонтално условие относно принципите на правовата държава“). Те информират Комисията за всяко изменение, което засяга изпълнението на това условие.
2. Ако Комисията смята, че дадена държава членка не изпълнява или вече не изпълнява хоризонталното условие относно принципите на правовата държава, тя уведомява съответната държава членка за своята оценка, като взема предвид съответната информация, включително информацията, предоставена от съответната държава членка в нейния план за НРП в отговор на коментарите на Комисията, и докладите по държави относно върховенството на закона и европейския семестър.
3. Съответната държава членка може да представи своите коментари и евентуални коригиращи мерки, включително промени в плана за НРП, в срок от два месеца след уведомяването за оценката съгласно параграф 3.
4. Ако Комисията стигне до заключението, че хоризонталното условие относно принципите на правовата държава не е изпълнено, тя предлага на Съвета решение за изпълнение, в което формулира неизпълнението на хоризонталното условие относно принципите на правовата държава и посочва специфичните мерки от плана за НРП, засегнати от неизпълнението, в срок от два месеца от получаването на коментарите на държавата членка, посочени в параграф 4.

За тази цел се вземат предвид следните аспекти на неизпълнението на хоризонталното условие относно принципите на правовата държава:

- а) действителното или потенциалното въздействие върху доброто финансово управление на бюджета на Съюза или върху финансовите интереси на Съюза;
- б) естеството, продължителността, тежестта и обхватът.

Съветът приема решението за изпълнение в срок от четири седмици от приемането на предложението на Комисията.

5. Държавата членка може да подаде заявления за плащане за специфичните мерки, определени в решението, посочено в параграф 4, но Комисията не извършва съответните плащания, докато не бъде изпълнено хоризонталното условие относно принципите на правовата държава.

6. Държавата членка информира Комисията веднага щом прецени, че нарушението на хоризонталното условие относно принципите на правовата държава е отстранено. Комисията оценява тази информация в срок от два месеца от получаването ѝ. Ако Комисията прецени, че нарушението е отстранено изцяло, тя предлага на Съвета да отмени решението, посочено в параграф 4. Ако Комисията прецени, че нарушението е отстранено частично, тя предлага на Съвета съответно да измени решението, посочено в параграф 4. Съветът приема решението за изпълнение в срок от четири седмици от приемането на предложението на Комисията.
7. Ако решението, посочено в параграф 4, не е било отменено [в срок от [една] година от приемането му], Комисията намалява пропорционално финансовото участие на Съюза по отношение на държавата членка по специфичните мерки от съответния план или за подпомагането под формата на заем и предприема всяка мярка, налична по силата на споразумението за заем.
8. Комисията уведомява незабавно Европейския парламент за всички решения, които са предложени, приети, изменени или отменени в съответствие с параграфи 4 и 6.

## **ДЯЛ II ФИНАНСОВА РАМКА**

### **ГЛАВА 1 Общи разпоредби**

#### *Член 10 Бюджет*

1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата за периода от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2034 г. е 865 076 000 000 EUR по текущи цени.
2. Финансовият пакет се разпределя по следния начин:
  - а) 782 879 000 000 EUR се разпределят за плановете за НРП, посочени в дял III, в съответствие с приложение I [коэффициент на разпределение], от които:
    - (i) Най-малко 217 798 000 000 EUR за по-слабо развитите региони чрез определяне на минимални суми за всяка държава членка въз основа на методиката, посочена в приложение II;
    - (ii) Най-малко 295 700 000 000 EUR за интервенциите по ОСП, посочени в член 35, параграф 1 [видове подпомагане], параграф 1, букви а) — к) и с) и параграф 10, и за интервенциите, изброени в член 35, параграф 11;
    - (iii) Най-малко 34 215 510 000 EUR, както следва: 11 975 428 500 EUR, както е посочено в член 4 от Регламент (ЕС) 202X/XXX [за установяване на подпомагане от Съюза в областта на правото на убежище, миграцията и интеграцията за периода 2028—2034 г.], 15 396 750 000 EUR, както е посочено в член 4 от Регламент (ЕС) 202X/XXX [за установяване на подпомагане от Съюза за

Шенгенското пространство, за европейското интегрирано управление на границите и за общата визова политика за периода 2028—2034 г.], и 6 843 331 500 EUR, както е посочено в член 4 от Регламент (ЕС) 202X/XXX [за установяване на подпомагане от Съюза за вътрешната сигурност за периода 2028—2034 г.], за целите, посочени в член 3 от посочените регламенти.

- б) 71 933 000 000 EUR се разпределят за механизма, посочен в дял IV;
  - в) 10 264 000 000 EUR се разпределят за плана по Interreg, посочен в глава II от Регламент XX [Регионално развитие, план по Interreg];
  - г) до 0,5 % от финансовия пакет се разпределят за техническа помощ по инициатива на Комисията, както е посочено в член 12 [техническо подпомагане].
3. В допълнение към разпределените средства, определени в параграф 2, буква а), финансовото участие на Съюза включва 50 100 000 000 EUR от сумите за Социалния фонд за климата, определени в член 30г, параграф 4, четвърта алинея, букви в) — ж) от Директива 2003/87/ЕО, които ще бъдат изпълнени в рамките на плановете в съответствие с разпределението, посочено в приложение II към Регламент (ЕС) 2023/955. Тази сума представлява външен целеви приход в съответствие с член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
4. За да се подпомогнат държавите членки да изпълнят своите планове, на тях се предоставя подпомагане под формата на заем в размер на 150 000 000 000 EUR.
5. Най-малко 14 % от финансовия пакет, посочен в параграф 2, и от сумата, посочена в параграф 4, са предназначени за постигане на социалните цели на Съюза, изчислени чрез използване на коефициентите, посочени в член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) [Регламент за изпълнението]. Сумата, посочена в параграф 2, буква а), подточка ii), както и външните целеви приходи от Социалния фонд за климата, се изключват от основата за изчисляване на този минимален размер на разпределените средства.
6. Комисията приема акт за изпълнение за определяне на максималната сума, която да бъде разпределена по държава членка чрез прилагане на методиката, определена в приложение I, по отношение на целите, посочени в член 2 и 3.

#### *Член 11*

#### *Допълнителни ресурси и използване на ресурсите*

1. Държавите членки, институциите, органите и агенциите на Съюза, трети държави, международни организации, международни финансови институции или други трети страни могат да предоставят допълнително финансиране за фонда. Допълнителните финансови вноски представляват външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 2, букви а), г) или д) или член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
2. За целите на изпълнението на мярка в рамките на своя план за НРП държавите членки могат да предложат да включат в своя план за НРП като прогнозни разходи размера на финансовите вноски, които трябва да направят за програми или инструменти на Съюза, с които се изпълняват политики, съгласувани с целите на плана за НРП, за целите на изпълнението на мярката чрез тези

програми или инструменти. Такъв принос може да бъде направен и за провизирането на бюджетната гаранция, за финансирането на финансовия инструмент или за всякакви суми на неподлежащо на връщане подпомагане, когато то е съчетано с бюджетната гаранция или финансовия инструмент в рамките на операция за смесено финансиране по линия на [инструмента InvestEU на ЕФК]. Мярквата трябва да отговаря на изискванията на настоящия регламент. Когато тези суми допринасят за провизирането на бюджетната гаранция по [инструмента InvestEU на ЕФК], когато е целесъобразно, те се допълват от насрещна гаранция от държавата членка, покриваща непровизирания условен пасив.

3. Към момента на представяне на първоначалния си план или с искане за изменение държавите членки могат да поискат да се преразпредели част от сумата, посочена в член 4 от Регламент (ЕС) XX (МИГРАЦИЯ), член 4 от Регламент (ЕС) XX (ГРАНИЦИ) и член 4 от Регламент (ЕС) XX (СИГУРНОСТ) за изпълнение на целите, определени в регламент, различен от посочените. Комисията възразява срещу искане за преразпределение само когато такова преразпределение би засегнало съответствието на изменения план с изискванията на член 22, посочени в настоящия регламент.

#### *Член 12*

#### *Техническа помощ по инициатива на Комисията*

1. По инициатива на Комисията Фондът може да подпомага техническата и административната помощ за изпълнението на плана и плана Interreg, като например дейности за подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, корпоративни информационни системи и платформи, информационни и комуникационни дейности, включително чрез създаването на общоевропейски мрежи от органи на държавите членки и други съответни заинтересовани страни, институционална комуникация относно политическите приоритети на Съюза и всички други технически и административни помощи или свързани с персонала разходи, направени от Комисията за управлението на Фонда, и когато е целесъобразно — с трети държави.
2. Фондът подпомага и цялата друга техническа и административна помощ, необходима за изпълнението и управлението на общата селскостопанска политика и общата политика в областта на рибарството, включително мерките за контрол и правоприлагане в областта на рибарството, контрола на пазара, събирането или купуването на данни, включително спътникови данни, геопространствени данни и метеорологични данни, мониторинга на ресурсите, разработването и поддържането на електронно сертифициране на биологични продукти и свързаните с тях корпоративни информационни системи, разработването, регистрацията и защитата на означенията, съкращенията и символите, отнасящи се до схемите за качество на Съюза и вноските, правени по силата на международни споразумения.
3. Действията по параграф 1 могат да обхващат предишни и следващи програмни периоди.
4. Комисията приема решение за финансиране, когато се предвижда вноска от този фонд в съответствие с член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
5. В зависимост от целта действията, посочени в настоящия член, могат да бъдат финансирани или като оперативни, или като административни разходи.

6. В съответствие с член 196, параграф 2, втора алинея, буква а) от Регламент ЕС, Евратом) 2024/2509, в надлежно обосновани случаи, посочени в решението за финансиране, и за ограничен период действията за техническа помощ по инициатива на Комисията, подпомагани съгласно настоящия регламент при пряко управление, и свързаните с тях разходи могат да се приемат за допустими, от 1 януари 2028 г., дори ако тези действия са били изпълнени и разходите са били направени преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства.

### *Член 13*

#### ***Техническа помощ по инициатива на държавата членка***

1. По инициатива на държава членка Фондът може да подпомага действия, които може да засягат предходни и следващи програмни периоди, необходими за ефективното изпълнение на Фонда, включително за осигуряване на финансиране за изпълнението, наред с другото, на функции като подготовка, обучение, управление, мониторинг, оценка, информация, видимост и комуникация.
2. Техническата помощ за всеки план за НРП и всяка глава от плана Interreg се определя под формата на единна ставка в размер съответно до 3 % и 8 %, прилагана към сумата, включена във всяко заявление за плащане съгласно член 65 [заявления за плащане]. Единната ставка е 10 % за главите от плана Interreg в подкрепа на сътрудничеството в най-отдалечените региони и сътрудничеството по външните граници.
3. В случай на намаляване на финансовото участие на Съюза, включително поради отмяна или финансова корекция, при приключването на плана за НРП държавата членка връща в бюджета на Съюза всички средства, изплатени за техническа помощ в съответствие с параграф 1, които надвишават процента на финансовото участие на Съюза, определен в параграф 2.
4. Държавите членки гарантират, че сумите, платени от Комисията за плановете за НРП, се разпределят по балансиран и пропорционален начин по всички глави на плана, за да се насърчат всички подпомагани цели.
5. Държавите членки могат да поискат подпомагане за подготовката на реформите, включени в техните планове за НРП.

## **ГЛАВА 2**

### **Подпомагане в рамките на плановете**

#### *Член 14*

#### ***Бюджетни задължения***

1. Бюджетните задължения на Съюза във връзка с разпределените финансови средства за всеки план се поемат от Комисията на годишни траншове в съответствие с член 112, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 през периода между 1 януари 2028 г. и 31 декември 2034 г., както следва (закръглени):
  - а) 15,8 % през 2028 г.;
  - б) 15,5 % през 2029 г.;

- в) 15,1 % през 2030 г.;
- г) 14,8 % през 2031 г.;
- д) 14,4 % през 2032 г.;
- е) 12,8 % през 2033 г.;
- ж) 11,7 % през 2034 г.

2. Сума за гъвкавост, съответстваща на 25 % от финансовото участие на Съюза за дадена държава членка, както е посочено в приложение I [метод на разпределение], се предоставя само за програмиране, както следва:

- а) до една пета може да бъде поискана от държава членка в съответствие с член 34 (Изменение на плана в случай на кризисни ситуации), а оставащата сума да бъде програмирана в съответствие с член 25 (междинен преглед);
- б) три пети могат да бъдат поискани от държава членка в съответствие с член 25 [междинен преглед], част от които може да бъде поискана преди междинния преглед при надлежно обосновани и извънредни обстоятелства;
- в) една пета може да бъде поискана от държавата членка само от 2031 г. в съответствие с член 34 (Изменение на плана в случай на кризисни ситуации). Считано от 30 юни 2033 г., всяка непрограмирана сума е на разположение за програмиране за всяко изменение на плана.

Частта от финансовото участие, разпределена за интервенциите, посочени в член 35, параграф 1, букви а) — з), й), к) и с) [видове интервенции], не се отчита към сумата за гъвкавост.

По отношение на сумата за гъвкавост срокът, посочен в член 15, параграф 1, започва да тече само когато сумите са програмирани в съответствие с букви а), б) и в).

Настоящият параграф не се прилага за финансовото участие на Съюза за държава членка в плана Interreg.

#### *Член 15*

#### ***Отмяна на бюджетни задължения***

- 1. До 31 октомври на календарната година, следваща годината на бюджетните задължения, Комисията отменя всяка сума в план на НРП и глава от плана Interreg, която не е била използвана за предварително финансиране в съответствие с член 17 [предварително финансиране] или за която не е подадено заявление за плащане в съответствие с член 65 [подаване и оценка на заявленията за плащане].
- 2. Засегнатата от отмяната на бюджетни задължения сума се намалява със суми, равни на тази част от бюджетното задължение, за която:
  - а) операциите са спрени поради съдебно производство или административно обжалване, които имат суспензивно действие; или
  - б) е било невъзможно да се внесе заявление за плащане поради причини, дължащи се на форсмажорни обстоятелства, които сериозно засягат

изпълнението на цялата програма, на част от нея или на част от него или на главата от плана Interreg.

Националните органи, които твърдят, че са налице форсмажорни обстоятелства, както е посочено в първа алинея, буква б), доказват преките последици от форсмажорните обстоятелства върху изпълнението на целия план за НРП или части от него, или на глава от плана Interreg.

3. До 31 януари държавата членка изпраща на Комисията информация относно изключенията, посочени параграф 2, първа алинея, букви а) и б), за сумата, която трябва да е била декларирана до 31 декември на предходната година.
4. Бюджетните кредити, съответстващи на отменени бюджетни задължения в съответствие с член 7, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 и членове 8 [Хартата] и 9 [хоризонтални условия относно правовата държава] от настоящия регламент, могат да бъдат предоставени отново за използване по други инструменти или програми на Съюза, изпълнявани при пряко или непряко управление, по-специално тези, които допринасят за подкрепата на демокрацията, гражданското общество, ценностите на Съюза или борбата с корупцията в Европа.
5. Настоящият член не се прилага за сумите, предоставени като външни целеви приходи, а параграфи 1—3 не се прилагат за интервенциите, изброени в член 35, параграф 1, букви а) — ж) [видове интервенции].

#### *Член 16*

#### *Процедура за отмяна на бюджетни задължения*

1. Въз основа на информацията, която е получила към 31 януари, Комисията уведомява държавата членка за сумата, за която ще се извърши отмяна на бюджетни задължения.
2. Държавата членка разполага с два месеца от получаването на посочената в параграф 1 информация от Комисията, за да се съгласи със сумата, която трябва да бъде отменена, или да представи забележките си.
3. Когато отмяната се отнася до суми, за които е поето задължение в рамките на плана за НРП, държавата членка представя на Комисията искане за изменение на плана за НРП до 30 юни, отразяващо намаления размер на подпомагането. Сумите, засегнати от отмяната на бюджетни кредити и съответното намаляване, се разпределят в плана за НРП въз основа на постигнатия напредък в прилагането на мерките в главите от плана за НРП.
4. За плана Interreg финансовите ангажименти се поемат на равнището, определено в съответната глава. Когато отмяната се отнася до суми, за които са поети задължения по определена глава от плана Interreg, държавата членка, в която се намира управляващият орган, представя на Комисията искане за изменение на главата от плана Interreg до 30 юни, което отразява намаления размер на подпомагането.
5. При липса на информация, посочена в параграфи 3 и 4, Комисията намалява вноската от Фонда за съответната календарна година не по-късно от 31 октомври в съответствие с посочените параграфи.
6. След процедурата за отмяна, определена в настоящия член, Комисията прави предложение за ново решение за изпълнение на Съвета за одобряване на плана

за НРП в съответствие с член 23, в което се отразяват сумите, засегнати от отмяната.

#### *Член 17*

#### ***Предварително финансиране***

1. При условие че Съветът приеме решението за изпълнение, посочено в член 23, и ако има налични средства, Комисията извършва плащане по предварителното финансиране. Размерът на предварителното финансиране е 10 % от разпределените финансови средства на Съюза, посочени в член 14 [бюджетни задължения], и се изплаща на траншове в продължение на три последователни години, както следва: 4% през 2028 г., 3% през 2029 г. и 3% през 2030 г. Когато решението за изпълнение е прието от Съвета след 31 юли 2028 г., се изплащат само траншовете от 2029 г. и 2030 г.
2. Комисията изплаща предварително финансиране в размер на 12 % от финансовото участие на Съюза от фонда по всяка глава от плана Interreg, както е посочено в акта за изпълнение за одобряване на главата от плана Interreg съгласно член 8 от Регламент XX [Регионално развитие, план Interreg], в зависимост от наличните средства. Тази сума се изплаща на три равни транша от 4 % за три последователни години.  

Когато дадена глава от плана Interreg получава подпомагане от инструмента „Глобална Европа“, чрез дерогация от настоящия параграф в акта за изпълнение, посочен в член 8, параграф 1 от Регламент XX [Регионално развитие, план Interreg] [Одобряване и изменение на плана Interreg], могат да бъдат установени специални правила за предварително финансиране.
3. Сумите, изплатени като предварително финансиране, се уравняват в сметките на Комисията най-късно при получаване на годишния пакет за получаване на увереност за последната година на изпълнение.

#### *Член 18*

#### ***Искане за подпомагане под формата на заем***

1. В искането за подпомагане под формата на заем от дадена държава членка се посочва следното:
  - а) размерът на исканото подпомагане под формата на заем;
  - б) мерките в съответствие с член 21 [Подготовка и представяне на плана], които ще бъдат финансирани чрез подпомагане под формата на заем;
  - в) финансовите нужди, свързани с мерките, посочени в буква б);
  - г) обяснение защо прогнозните разходи за плана за НРП са по-високи от общия размер на финансовото участие на Съюза, като се вземе предвид националното участие.
2. Подпомагането под формата на заем не може да надвишава разликата между общите прогнозни разходи по плана, преразгледани, когато е приложимо, и общия размер на финансовото участие на Съюза и националното участие.
3. Държавите членки представят на Комисията искането за подпомагане под формата на заем до 31 януари 2028 г.

4. Комисията разпределя сумите на подпомагането под формата на заем, посочена в член 10, параграф 4, между държавите членки, като същевременно взема предвид принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност. Делът на заемите, отпуснати на трите държави членки с най-голям дял от отпуснатите заеми, не надхвърля 60 % от максималния размер на финансовото подпомагане, посочен в член 10, параграф 4.

Когато след разпределянето на заемите, посочени в параграф 3, остават налични суми за подпомагане под формата на заем, Комисията може да публикува нови покани за изразяване на интерес за подкрепа под формата на заем. В такъв случай процедурата, предвидена в параграфи 1—5 от настоящия член и в член 19, се прилага *mutatis mutandis*.

5. Заемът се изплаща в зависимост от изпълнението на междинните цели и целевите стойности в съответствие с член 65 [заявление за плащане].
6. Комисията оценява искането за подпомагане под формата на заем в съответствие с член 23 [Предложение на Комисията и решение за изпълнение на Съвета].

#### *Член 19*

##### *Договор за заем и операции по получаване и отпускане на заеми*

1. За финансиране на подпомагането по линия на плана под формата на заеми Комисията се оправомощава да заема от името на Съюза и в съответствие с член 224 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 необходимите средства на капиталовите пазари или от финансови институции.
2. След приемането на решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 23 [Предложение на Комисията и решение за изпълнение на Съвета], Комисията сключва споразумение за заем с държавата членка. В допълнение към елементите, определени в член 223, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, в споразумението за заем се определят максималният размер на заема, срокът на наличност, максималната продължителност на всяко отпускане на заема и подробните условия за подпомагането. Тези споразумения могат също така да съдържат размера на предварителното финансиране и правила за уравниване на предварителното финансиране.

#### *Член 20*

##### *Национално участие в прогнозните разходи*

1. Минималното национално участие в прогнозните разходи за дадена мярка от плана не може да бъде по-ниско от:
  - а) 15 % за по-слабо развитите региони;
  - б) 40 % за регионите в преход;
  - в) 60 % за по-силно развитите региони.
2. Когато за дадена мярка не е възможно да се определи делът на изпълнение в по-слабо развитите региони, процентът на националния принос към прогнозните разходи не може да бъде по-нисък от среднопретеглената с оглед на населението стойност на приложимите проценти на участие на регионите в него, посочени в параграф 1.

3. Процентът на националния принос на равнището на всяка глава от плана Interreg не е по-нисък от 20 %. Процентът се намалява с [5] процентни пункта за главите, подпомагащи сътрудничеството в най-отдалечените региони и трансграничното сътрудничество по външните граници.
4. Не се изисква национален принос за интервенциите, посочени в член 35, букви а), б), в) и ж). За тези интервенции не се предоставя допълнително национално финансиране. Всеки размер на участието, който се отклонява от предвидения в параграф 1, определен за интервенциите, посочени в дял V, включително когато не е поискан национален принос, се прилага само за общия размер на интервенциите, който не надвишава дела на държавата членка от сумата, определена в член 10, параграф 2, буква а), подточка ii), както е посочено в приложение I.

## **ДЯЛ III**

### **НАЦИОНАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО**

#### **ГЛАВА 1**

#### **Подготовка и приемане на плана**

##### *Член 21*

##### ***Подготовка и представяне на плана***

1. Всяка държава членка изготвя и представя на Комисията план за НРП, в който се определя нейната програма за реформи, инвестиции и други интервенции. Всеки план включва мерки, които образуват цялостен и съгласуван пакет. Държавата членка оповестява плана, представен на Комисията, на уебсайта, посочен в член 64 [Прозрачност].
2. Всяка държава членка изготвя и изпълнява плана в партньорство с партньорите, както е посочено в член 6 [Партньорство], включително регионалните и местните органи, и в съответствие със своята институционална, правна и финансова рамка. Планът включва национални, секторни и, когато е уместно, регионални и териториални глави.
3. Допустими за финансиране са само мерки, чието изпълнение е започнало от 1 януари 2028 г., при условие че отговарят на изискванията, определени в настоящия регламент и регламентите, изброени в член 1, параграф 1.

Чрез дерогация от първа алинея разходите, свързани с правните задължения към бенефициерите, поети във връзка с интервенциите, финансирани съгласно Регламент (ЕС) 2021/2115, могат да бъдат допустими за принос, при условие че тези разходи са предвидени в съответния план за НРП в съответствие с настоящия регламент и Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП].

##### *Член 22*

##### ***Изисквания към плана за НРП***

1. Всеки план за НРП е надлежно аргументиран и обоснован и в него се определят елементите, посочени в параграф 2 от настоящия член, в съответствие с образца, установен в приложение V.
2. Планът за НРП:

- а) подпомага общите цели, определени в член 2, и допринася по всеобхватен и адекватен начин за всички специфични цели, определени в член 3, като взема предвид специфичните предизвикателства пред съответната държава членка и предоставя стратегия за интервенция, в която се посочва как тези цели ще бъдат разгледани и финансирани по плана, какво равнище на финансиране е необходимо, за да се гарантира постигането на общите цели, и как е обосновано това равнище на финансиране. В плана за НРП на държава членка с БНД на глава от населението под 90 % от средния за Съюза по-специално се доказва, че той допринася по подходящ начин за специфичните цели, установени в член 3, буква а), подточки vii) и ix) и член 3, буква г), подточка v).
- б) ефективно се справя с всички или със значителна част от предизвикателствата, установени:
- (i) в контекста на европейския семестър, по-специално в съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени към държавата членка, включително онези, които са свързани с Европейския стълб на социалните права;
  - (ii) в други съответни документи, официално приети или оценени от Комисията, свързани с целите, определени в член 3 [специфични цели], включително националните препоръки по ОСП, посочени в член 2 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП], препоръките за цифровото десетилетие въз основа на член 6 от Решението за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ и националните планове в областта на енергетиката и климата;
  - (iii) в съответните документи и стратегии, приети от Съвета или Комисията в областта на вътрешната сигурност, европейското интегрирано управление на границите, визовата политика и политиката в областта на убежището и миграцията, като се вземат предвид шенгенската ИТ архитектура, механизмът за оценка по Шенген в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/922, оценките на уязвимостта в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/1896 и механизмът за наблюдение на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/2303.

Държавата членка предоставя обяснение за това как предизвикателствата и специфичните за всяка държава препоръки се разглеждат в плана за НРП и какво равнище на финансиране се предвижда, както и как планът за НРП:

- а) се съгласува по-специално с националните средносрочни фискално-структурни планове съгласно Регламент (ЕС) 2024/1263, националните планове за възстановяване съгласно Регламент (ЕС) 2024/1991 на Европейския парламент и на Съвета<sup>17</sup>, националните планове в областта на енергетиката и климата съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 на

---

<sup>17</sup> Регламент (ЕС) 2024/1991 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2024 г. относно възстановяването на природата и за изменение на Регламент (ЕС) 2022/869 (ОВ L, 2024/1991, 29.7.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj>).

Европейския парламент и на Съвета<sup>18</sup>; и националните стратегически пътни карти за цифровото десетилетие съгласно Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета<sup>19</sup>;

- б) допринася за доизграждането на единния пазар, по-специално като предвижда мерки с трансгранично, транснационално или многонационално измерение, включително като взема предвид проекти, разположени в основната мрежа и разширената основна мрежа, както е определено в Регламент (ЕС) 2024/1679 на Европейския парламент и на Съвета<sup>20</sup>, като взема предвид и дава възможност, чрез развитието на националните мрежи, проектите от общ интерес, както е определено в Регламент (ЕС) 2022/869 на Европейския парламент и на Съвета<sup>21</sup>, и като подкрепя важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ) и операции, получили печат за конкурентоспособност, и чрез прилагане на мерки в подкрепа на съюза на спестяванията и инвестициите;
- в) представя списъка и описанието на мерките, групирани в глави, включително общите и специфичните цели, които основно се преследват с всяка от тях, и списъка на предвидените междинни цели и целеви стойности, с ориентировъчната дата на тяхното приключване през програмния период, включително допълнителните мерки и свързаните с тях междинни цели и целеви стойности, в случай че съответната държава членка поиска подпомагане под формата на заем. Мерките, свързани с ОСП, отговарят на изискванията, определени в дял V [ОСП] и Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламент за ОСП] и Регламент (ЕС) 202X/XXXX [ООП], а тези, свързани с общата политика в областта на рибарството — на изискванията, определени в член XX от Регламент XX [ОПОР]. Показателите, предложени за целевите стойности, се основават на показателите за крайните продукти, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламент за изпълнението], освен когато това е надлежно обосновано;
- г) посочва общите прогнозни разходи за мерките в съответствие с образеца, установен в приложение V, като част от плана или от искане за неговото

<sup>18</sup> Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. | относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

<sup>19</sup> Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. ( ОВ L 323, 19.12.2022 г., стр. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2481/oj>)

<sup>20</sup> Регламент (ЕС) 2024/1679 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа, за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1153 и (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1315/2013 (ОВ L, 2024/1679, 28.6.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj>).

<sup>21</sup> Регламент (ЕС) 2022/869 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура, за изменение на регламенти (ЕО) № 715/2009, (ЕС) 2019/942 и (ЕС) 2019/943 и на директиви 2009/73/ЕО и (ЕС) 2019/944 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 347/2013 (ОВ L 152, 3.6.2022 г., стр. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

изменение, с общ размер, който е най-малко равен на сбора на финансовото участие на Съюза, поисканите заеми и националното участие, заедно с информация за съществуващото или планираното финансиране от Съюза, когато е целесъобразно, подкрепена с подходящи доводи и обяснения за реалистичността, логичността и съответствието на гореизброеното с принципа на ефективност на разходите, доброто финансово управление и съизмеримостта с очакваното икономическо и социално въздействие. непрограмираната сума, заделена като сума за гъвкавост, се приема за част от общите прогнозни разходи за мерките;

- д) определя ясни договорености за ефективен мониторинг и изпълнение на плана от съответната държава членка, в които са включени отговорните органи и мониторинговите комитети, отразява се целта за създаване на стабилна многостепенна система на управление, основана на принципа на партньорство, предвижда се подход към комуникацията и видимостта, определяне на потенциалните нужди от техническа подкрепа, както и ясни и ефективни договорености между националните и регионалните органи по отношение на отговорностите за програмиране, изпълнение, финансово управление, мониторинг и оценка в съответствие с институционалната и правната рамка на държавата членка;
- е) намалява икономическите, социалните и териториалните различия в по-слабо развитите региони, регионите в преход и по-силно развитите региони, по-специално чрез:
  - (i) разпределяне на ресурси за по-слабо развитите региони, регионите в преход и по-силно развитите региони в съответствие със специфичните предизвикателства пред тях, които да бъдат докладвани в приложение V въз основа на методиката, посочена в приложение VII;
  - (ii) концентриране на ресурсите върху по-слабо развитите региони чрез определяне на минимални суми за всяка държава членка въз основа на методиката, посочена в приложение II;
  - (iii) обръщане на специално внимание на специфичните нужди на граничните региони, северните слабо населени региони, селските и градските райони, районите, засегнати от индустриалния преход, островите, които трябва да бъдат докладвани в приложение V въз основа на методиката, посочена в приложение VII;
  - (iv) подкрепа за икономическото и социалното развитие на най-отдалечените региони; определяне на специални мерки за съответните територии в съответствие с член 4б;
- ж) съсредоточава ресурсите върху:
  - (i) подкрепа за приемствеността между поколенията в селскостопанския сектор в съответствие с член 8 от Регламент XX [ОСП, приемственост между поколенията], както и в сектора на рибарството и аквакултурите;
  - (ii) социални мерки в съответствие с приложение VI [средства за социални цели];

- (iii) подпомагане на рибарството, аквакултурите и морските дейности, включително дребномащабния риболов, изпълнението на ОПОР, както е посочено в Регламент (ЕС) XX [ОПОР], както и Европейския пакт за океаните в съответствие с приложение V [образец на плана];
- з) ефективно допринася за:
- (i) насърчаване на използването на интервенциите за сътрудничество, посочени в член 74 [интервенции за сътрудничество], включително интегрирани териториални инвестиции в градове, градски, селски и крайбрежни райони, водено от общностите местно развитие или други териториални инструменти, включително стратегии за справедлив преход и интелигентна специализация, както и LEADER, както е посочено в член 77 [LEADER];
  - (ii) подобряване на устойчивостта на земеделските стопанства и управление на рисковете на равнището на земеделските стопанства и подпомагане на цифровия и основан на данни преход на селското стопанство и селските райони с цел повишаване на тяхната конкурентоспособност, устойчивост и издръжливост;
  - (iii) приоритетните области в сферата на околната среда и климата, определени в член 4 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [ОСП — Приоритетни области в областта на околната среда и климата];
- и) насърчава партньорството, обмена на знания и целесъобразното разпространение на селскостопански продукти чрез определяне на:
- (i) с кои заинтересовани страни са проведени консултации, как са избрани те, как са били гарантирани тяхната представителност и предотвратяването на конфликти на интереси и как техният принос е отразен в плана в съответствие с кодекса на поведение за партньорство<sup>22</sup> и чрез включване на обобщение на процеса на консултации, проведени за изготвянето на плана и всяка глава;
  - (ii) система за знания и иновации в селското стопанство, включително нейната организация, създадена в съответствие с член 20 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламент за ОСП — Системи за знания и иновации в селското стопанство и консултантски услуги в областта на селското стопанство];
  - (iii) условията за схемата на ЕС за училищата в съответствие с дял I, част II, глава IIa от Регламент (ЕС) № 1308/2013;
- й) посочва по какъв начин планът за НРП и неговото изпълнение съответстват на принципа, посочен в член 6, параграф 3, а също описва защитните практики, посочени в член 3, параграф 4 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП], техния териториален обхват, земеделските стопани и други бенефициери, за които се прилага практиката, и обобщава защитната практика, както и взаимното

---

<sup>22</sup> Делегиран регламент (ЕС) № 240/2014 на Комисията от 7 януари 2014 г. относно Европейски кодекс на поведение за партньорство в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове (ОВ L 74, 14.3.2014 г., стр. 1).

допълване между елементите на устойчивото земеделско управление и съответните мерки, подпомагани в рамките на плана за НРП;

- к) обяснява как системата и механизмите на държавата членка са достатъчни, за да гарантират редовно, ефективно и ефикасно използване на ресурсите на Съюза в съответствие с доброто финансово управление и защитата на финансовите интереси на Съюза, въз основа на ключовите изисквания, определени в приложение IV [ключови изисквания], както и мерки за отстраняване на потенциални недостатъци;
- л) посочва въведените механизми, предназначени да гарантират, че в случай на спиране на сроковете за плащане или спиране на финансирането от Съюза, на финансови корекции или други мерки за гарантиране на защитата на финансовите интереси на Съюза, държавите членки ще спазват задълженията си да продължат плащанията към бенефициерите, получателите, крайните получатели, изпълнителите и участниците;
- м) когато е целесъобразно, предоставя самооценка на сигурността въз основа на общи обективни критерии, в които се посочват всички проблеми, свързани със сигурността, и се описва подробно как тези проблеми ще бъдат решени, за да се спазва съответното приложимо право;
- н) обосновава съгласуваността на плана и полезното взаимодействие и взаимното допълване между мерките в подкрепа на целите, посочени в членове 2 и 3, с описание на начина, по който ще бъдат посрещнати нуждите на повече от една целева група, включително нуждите на селските и крайбрежните общности, както и въведените договорености за извличане на ползи от тези примери на полезно взаимодействие;
- о) предоставя самооценка на съответствието с хоризонталното условие на Хартата, посочено в член 8 [член от Хартата];
- п) посочва начина, по който планът и предвиденото му изпълнение гарантират спазването на хоризонталното условие за върховенството на закона, посочено в член 9 [Хоризонтално условие за ПД], включително последващите действия във връзка със специфичните за всяка държава препоръки, отправени в рамките на последния доклад относно върховенството на закона и европейския семестър, както и мерки за справяне с тези установени специфични за всяка държава предизвикателства;
- р) гарантира, че планът за НРП допринася за социалните цели на Съюза. Най-малко 14 % от общия размер на финансовото участие и заемите от Съюза са предназначени за постигането на тези цели, изчислени чрез използване на коефициентите, посочени в член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС).../... [Регламент за изпълнението]. Сумата, посочена в член 10, параграф 2, буква а), подточка ii), както и външните целеви приходи от Социалния фонд за климата се изключват от основата за изчисляване на този минимален размер на разпределените средства.
- с) гарантира, че планът за НРП допринася за постигането на целите на Съюза в областта на климата и околната среда. За постигането на тези цели се отделя минимален процент от общия размер на отпуснатите от Съюза средства по плана за НРП, съответстващ на специфичната цел за

разходите в областта на климата и околната среда, посочена в приложение III към Регламент (ЕС).../... [Регламент за изпълнението].

Чрез дерогация от параграф 1 Комисията може да поиска от държавите членки да допринесат с по-нисък или по-висок минимален процент от общия размер на разпределените средства по плана за целите в областта на климата и околната среда. Конкретният процент се определя от Комисията в контекста на одобряването на плана за НРП.

При определянето на процента се взема предвид оценката на Комисията на напредъка на държавите членки и прогнозната траектория към постигането на целите им съгласно Регламент (ЕС) 2018/842 (Регламент за разпределяне на усилията), както е описано подробно в последната оценка на националните планове в областта на енергетиката и климата, и техните цели съгласно Регламент (ЕС) 2024/1991 (Регламент за възстановяване на природата) в съответствие с плановете за възстановяване на природата.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 87 [Упражняване на делегирането] за изменение на образца, установен в приложение V.

### *Член 23*

#### *Предложение на Комисията и решение за изпълнение на Съвета*

1. Комисията оценява плана или изменения план, представен от държавата членка, и съответствието му с настоящия регламент в срок от четири месеца от представянето му и прави предложение за решение за изпълнение на Съвета. При извършване на оценката Комисията гарантира, че планът за НРП отговаря на всички изисквания, определени в настоящия регламент, и по-специално в член 22.
2. Комисията може да отправя забележки към държавите членки и да изисква допълнителна информация.  
  
В надлежно обосновани случаи Комисията може да поиска включване на допълнителни мерки или изменение на мерките, предложени от държавата членка.  
  
Държавата членка предоставя исканата допълнителна информация и, ако е необходимо, преразглежда своя план, като взема предвид забележките и исканията, отправени от Комисията. Срокът, определен в параграф 1, спира да тече от работния ден след датата, на която Комисията изпраца забележките или искането си за коригирани документи до държавата членка, до деня, в който държавата членка отговори на Комисията.
3. Когато планът не отговаря на изискванията, посочени в параграф 1, Комисията съобщава надлежно обосновани мотиви на съответната държава членка в рамките на срока, посочен в параграф 1.
4. Когато Комисията стигне до заключението, че планът отговаря на изискванията, посочени в параграф 1, в предложението на Комисията за решение за изпълнение на Съвета се определят:
  - а) общият размер на финансовото участие на Съюза;

- б) размерът на подпомагането под формата на заем, когато съответната държава членка отправи такова искане; и съответният размер на предварителното финансиране, както и срокът на предоставяне на заема;
  - в) списъкът на мерките, обхванати от финансовото участие на Съюза и заемите, съдържащи се в плана за НРП.
5. В надлежно обосновани случаи, когато Комисията стигне до заключението, че една или повече мерки от плана не отговарят на изискванията, посочени в параграф 1, и че съответното искане, отправено в съответствие с параграф 2, втора алинея, не е било удовлетворително разгледано от държавите членки, тя може да включи в предложението на Комисията, посочено в параграф 4, установяване на недостатъците, засягащи тези мерки.
6. Съветът приема решенията за изпълнение, посочени в параграф 1, по правило в срок от четири седмици от приемането на предложението на Комисията.
7. След като Съветът приеме решение за изпълнение, както е посочено в параграф 6, Комисията приема решение за финансиране по смисъла на член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, включващо следното:
- а) междинните цели и целевите стойности във връзка с изпълнението на мерките, съдържащи се в плана за НРП, а за всяка от тях — съответната стойност за изплащане;
  - б) годишното финансово участие на Съюза въз основа на процентите, посочени в член 14, параграф 1 [поети задължения].
- Уведомяването на съответната държава членка за това решение на Комисията представлява правно задължение.
- Когато се прилага член 4, параграф 2, буква б) от Регламента за МФР, това решение за финансиране може да бъде изменено в съответствие с резултата от годишната бюджетна процедура.
8. Заявленията за плащане за определени мерки, засегнати от недостатъци, установени в решенията за изпълнение, приети от Съвета, могат да се подават от съответната държава членка, но Комисията не извършва съответните плащания, докато недостатъците не бъдат отстранени.

## ГЛАВА 3 Преглед на плана за НРП

### *Член 24* **Изменение на плана за НРП**

1. Държава членка може да представи на Комисията мотивирано искане за изменение на своя план за НРП, заедно с изменения план за НРП, в което се посочва очакваното въздействие на това изменение върху постигането на целите, посочени в членове 2 и 3.
2. Комисията оценява съответствието на изменения план за НРП с настоящия регламент, включително с член 23 [Предложение на Комисията и решение за изпълнение на Съвета], и може да оповести забележките си в срок от три месеца от представянето на изменения план за НРП.

3. В надлежно обосновани случаи, независимо дали държавата членка е представила мотивирано искане за изменение на своя план за НРП съгласно параграф 1, Комисията може също така да предложи на държавата членка да измени съществуващите мерки или да въведе нови такива.
4. Държавата членка преразглежда изменения план за НРП в срок от един месец от датата на представяне на забележките на Комисията, посочени в параграф 2, като взема предвид забележките и предложенията на Комисията, както е посочено в параграф 2 или 3.
5. Когато Комисията не е представила забележки или е удовлетворена, че направените забележки са надлежно взети предвид и когато изменението на плана за НРП би довело до изменение на общия размер на финансовото участие на Съюза, на размера на подпомагането под формата на заем или на списъка с мерки, или на една или повече мерки от плана, които вече не отговарят на изискванията, посочени в член 23, параграф 1 [предложението на Комисията и решението за изпълнение на Съвета], Комисията прави предложение за ново решение за изпълнение на Съвета в съответствие с член 23 не по-късно от четири месеца след представянето на изменения НРП. Съветът приема новото решение за изпълнение по правило в срок от четири седмици от приемането на предложението на Комисията. След това Комисията изменя съответно решението за финансиране, посочено в член 23, параграф 7 [Предложение на Комисията и решение за изпълнение на Съвета].

Когато изменението на плана за НРП не би довело до изменение на общия размер на финансовото участие на Съюза, на размера на подпомагането под формата на заем или на списъка с мерки, Комисията пристъпва директно към изменение на решението за финансиране, посочено в член 23, параграф 7 [Предложение на Комисията и решение за изпълнение на Съвета].

6. Не се изисква приемането на решенията, посочени в параграф 5:
  - а) за корекции от чисто технически или редакционен характер или в случай на незначителни корекции в плана за НРП, които представляват увеличение или намаление с по-малко от 5 % на целева стойност, определена в плана за НРП. Държавите членки прилагат тези правила само веднъж за всяка целева стойност и уведомяват Комисията за тези корекции. Измененията са в съответствие с всички изисквания на плана за НРП, включително с тези за преразглеждането на информацията за разходите;
  - б) за изменения в съответствие с член 31, параграф 7.
7. Държавите членки гарантират, че размерът на прогнозните общи разходи за плана им за НРП остава разумен и реалистичен през целия период на изпълнението на плана, отговаря на принципа на добро финансово управление, и изискват изменение на своя план, когато е необходимо, в съответствие с параграф 1.
8. Конкретните мерки, определени в решението за изпълнение, което е посочено в член 9, параграф 4, или които са предмет на решение за налагане на мерки за защита на бюджета съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092, не се изменят, докато решението не бъде отменено, освен ако изменението не е предназначено за подкрепа на мерки, които допринасят за изпълнението на

хоризонталното условие за принципите на правовата държава или за справяне със ситуацията, довела до приемането на горепосочените решения.

9. Конкретните мерки, определени в решението за изпълнение, посочено в член 8, параграф 4 [условия на Хартата], не се изменят, докато решението не бъде отменено, освен ако изменението няма за цел да подкрепи мерки, които допринасят за:
  - а) изпълнението на хоризонталното условие на Хартата;
  - б) предприемането на действия във връзка със значителни промени в приоритетите на Съюза в рамките на 30 % от сумите, свързани със съответните конкретни мерки.
10. От държавите членки не се изисква да преразглеждат части от плана за НРП, които не са пряко засегнати от планираните промени, предложени от държавата членка.

#### *Член 25*

#### *Междинен преглед*

1. Държавата членка преразглежда своите планове за НРП, като взема предвид следните елементи:
  - а) предизвикателствата, установени в съответствие с член 22, параграф 2, букви а), б) и в) [Изисквания на плана];
  - б) социално-икономическото положение на съответната държава членка или регион, като се обърне специално внимание на териториалните нужди и се отчитат евентуалните негативни финансови, икономически или социални промени;
  - в) основните резултати от съответните междинни доклади за оценка;
  - г) напредъкът в посока към постигането на въздействието на мерките, като се отчитат основните трудности, възникнали при изпълнението на НРП;
  - д) важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ) и проекти, на които е присъден печат;
  - е) възникване на криза;
  - ж) необходимостта да се гарантира непрекъснато спазване на хоризонталните условия за върховенството на закона и Хартата при изпълнението на плана, като се вземат предвид по-специално специфичните за всяка държава предизвикателства, установени в контекста на Доклада относно върховенството на закона и европейския семестър.
2. Държавата членка представя изменен план за НРП, в който се представят резултатите от междинния преглед, включително преглед на прогнозните общи разходи за мерките, обхванати от плана, и предложение за допълнителни мерки, които да бъдат подкрепени със сумата за гъвкавост, посочена в член 14, параграф 2, до 31 март 2031 г.
3. Измененият план за НРП съдържа следното:
  - а) преразгледани или нови мерки;

- б) актуализираните прогнозни общи разходи за плана и поисканата сума за гъвкавост;
  - в) преразгледани или нови междинни цели и целеви стойности.
4. Преразгледаният план се одобрява в съответствие с член 24 [относно изменението].

## ДЯЛ IV МЕХАНИЗЪМ НА ЕС

### Член 26

#### *Общи разпоредби за изпълнението на механизма на ЕС*

1. Сумата, посочена в член 10, параграф 2, буква б) [Бюджет], се разпределя чрез механизма.
2. Тя се изпълнява при споделено, пряко или непряко управление, както е посочено в решението за финансиране, прието в съответствие с член 31, параграф 1.
3. Механизмът може да предоставя финансиране под всякаква форма в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. Тя може да бъде под формата на безвъзмездни средства, отпускани пряко на органи съгласно член 70 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. Безвъзмездните средства, изпълнявани при пряко управление, се предоставят и управляват в съответствие с дял VIII на посочения регламент. Механизмът може също така да предоставя финансиране под формата на бюджетни гаранции и финансови инструменти, включително когато е съчетано с безвъзмездни средства или с други форми на безвъзмездно подпомагане при операции за смесено финансиране на финансови инструменти в рамките на операции за смесено финансиране.
4. Финансирането по линия на механизма се използва за неговите компоненти, които са както следва:
  - а) 63 223 000 000 EUR за действия на Съюза, включително за Единната предпазна мрежа, както е посочено в параграф 1, буква й) от приложение XV [Действия на Съюза], за действията на Съюза, посочени в параграф 1, буква л) от приложение XV (действия на Съюза, подпомагани от Механизма на ЕС, действия в областта на вътрешните работи), подкрепа за действията по LIFE, посочени в параграф 1, буква н) от приложение XV [Действия на Съюза], действия за солидарност, посочени в параграф 1, буква и) от приложение XV [Действия на Съюза], подкрепяни от механизма на ЕС;
  - б) 8 710 000 000 EUR за резерва за нововъзникващи предизвикателства и приоритети („бюджетен резерв“).
5. Комисията определя общата сума, която се предоставя за механизма от годишните бюджетни кредити в бюджета на Съюза.
6. Действията на Съюза, посочени в параграф 1, буква в) от приложение XV [Действия на Съюза, подпомагани от механизма на ЕС, компонент на политиката за социални инвестиции и умения], се изпълняват в съответствие с параграфи 7, 8 и 9 от настоящия член и член 27 [Изпълнение под формата на

бюджетни гаранции, финансови инструменти и операции за смесено финансиране].

Членове 21—25 [Инструмент InvestEU на ЕФК], член 14 [Управление и консултативни съвети], член 1 [Предмет], член 31 [Достъп до финансиране от Съюза], 26 [Консултантски услуги] и член 28 [Подкрепа за стопанската дейност] от Регламент [ЕФК] се прилагат за изпълнението на тези действия на Съюза.

7. За целите на действията на Съюза, посочени в параграф 1, буква в) от приложение XV, финансовият пакет на механизма се използва за обезпечаване на съответния размер на бюджетната гаранция, установена с [Регламента за ЕФК].
8. В съответствие с член 214, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 провизирането, посочено в параграф 7, се формира до [2037 г.] и отчита напредъка в одобряването и подписването на операциите по финансиране и инвестиране в подкрепа на целите на механизма.
9. Държавите членки, институциите, органите и агенциите на Съюза, трети държави, международни организации, международни финансови институции или други трети страни могат да правят допълнителни финансови или нефинансови вноски за механизма. Допълнителните финансови вноски представляват външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 2, буква а), г) или д) или член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
10. Чрез дерогация от член 63 и член 64 [събиране и записване на данни и прозрачност], когато механизмът се изпълнява при пряко или непряко управление, се прилагат правилата, определени в член 36, параграфи 6 и 10 и член 38 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
11. Механизмът може да предоставя подпомагане от Съюза за действия във или по отношение на трети държави, при условие че действието допринася за постигането на целите, определени в членове 2 и 3 от настоящия регламент, член 3 от Регламент [убежище и миграция], член 3 от Регламент [граници и визи] и член 3 от Регламент [вътрешна сигурност]. Тези действия служат на интересите на вътрешните политики на Съюза и са съгласувани с дейностите, предприемани в рамките на Съюза.

#### *Член 27*

#### ***Изпълнение под формата на бюджетни гаранции, финансови инструменти и операции за смесено финансиране***

1. Бюджетната гаранция и финансовите инструменти, включително когато са комбинирани с безвъзмездни средства или с други форми на безвъзмездно подпомагане при операции за смесено финансиране в рамките на механизма, се изпълняват в съответствие с дял X от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
2. Чрез дерогация от член 211, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, когато финансовите инструменти или бюджетните гаранции се изпълняват при непряко управление, Комисията сключва споразумения със субектите съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от посочения регламент.

3. Когато в решението за финансиране за изпълнение на механизма се предвижда финансиране от Съюза под формата на бюджетна гаранция, то използва бюджетната гаранция, създадена с Регламент XX [Регламента за ЕФК], в рамките на максималния ѝ размер.
4. Без да се засяга член 26, параграф 9, специфични вноски за бюджетната гаранция, установена от [ЕФК], или за финансовите инструменти могат да се правят от държавите членки, трети държави и други трети страни в съответствие с член 211, параграф 2 и член 221, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. Такива финансови вноски в бюджетната гаранция водят до допълнителен размер на бюджетната гаранция.

Когато такива финансови вноски се правят под формата на парични средства, те представляват външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 2, букви а), г) или д) или член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

5. Комисията предоставя бюджетната гаранция или възлага изпълнението на финансови инструменти и операции за смесено финансиране чрез споразуменията за финансови вноски или гаранционните споразумения, сключени съгласно Регламент [Регламента за РКИ], на субектите, посочени в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, в съответствие с правилата на Регламент [Регламента за ЕФК].

Независимо от първа алинея, Комисията може да сключва отделни споразумения за финансови вноски или гаранционни споразумения с други субекти, различни от посочените в същата алинея, в съответствие с правилата на Регламент [Регламента за ЕФК].

#### *Член 28*

#### ***Асоциирани трети държави***

1. Механизмът може да предостави възможност за участие на следните трети държави чрез пълно или частично асоцииране в съответствие с целите, определени в членове 2 и 3, и съгласно съответните международни споразумения или решенията, приети в рамките на тези споразумения и приложими за:
  - а) членове на Европейската асоциация за свободна търговия, които са членове на Европейското икономическо пространство, както и европейски микродържави;
  - б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални кандидати;
  - в) държави, включени в обхвата на европейската политика за съседство;
  - г) други трети държави.
2. Споразуменията за асоцииране за участие в програмата:
  - а) гарантират справедлив баланс по отношение на приноса и ползите за третата държава, участваща в програмите на Съюза;
  - б) определят условията за участие в програмите, включително изчисляването на финансовите вноски, състоящи се от оперативна вноска

и такса за участие, за дадена програма и нейните общи административни разходи;

- в) не предоставят на третата държава правомощия за вземане на решения в рамките на програмата;
  - г) гарантират правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси. Третата държава предоставя необходимите права и достъп, изисквани съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013, и гарантира, че решенията за изпълнение, с които се налага парично задължение въз основа на член 299 от ДФЕС, както и решенията и определенията на Съда на Европейския съюз, подлежат на изпълнение;
  - д) когато е приложимо, гарантират защитата на интересите на Съюза в областта на сигурността и обществения ред.
3. Чрез дерогация от параграф 1 участието на трети държави се изключва за мерки, допринасящи за специфичните цели, установени в член 3, буква г), подточки i), ii) и iii).

#### Член 29

#### **Подпомагане за дейности във или във връзка с трети държави**

Подпомагане от Съюза може да се предоставя за действия във или по отношение на трети държави, при условие че тези действия допринасят за постигането на целите, посочени в член 3 [Специфични цели]. Тези действия служат на интересите на вътрешните политики на Съюза и са съгласувани с дейностите, предприемани в рамките на Съюза.

#### Член 30

#### **Допустими субекти под пряко и непряко управление**

1. При процедури за възлагане, предоставяне или присъждане за безвъзмездни средства, награди, финансови инструменти и смесено финансиране при пряко и непряко управление на условията за получаване на финансиране от Съюза могат да отговарят следните правни субекти:
  - а) субекти, установени в държавите членки или в асоциирана трета държава;
  - б) международни организации;
  - в) други субекти, установени в неасоциирани трети държави, когато финансирането на тези субекти е от съществено значение за изпълнението на действието и допринася за постигането на целите, определени в членове 2 и 3.
2. В допълнение към член 168, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 асоциираните трети държави, посочени в член 28 от настоящия регламент, когато е подходящо, могат да участват във всички механизми за възлагане на поръчки, посочени в член 168, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, и да се възползват от тях. Правилата, приложими за държавите членки, се прилагат *mutatis mutandis* за участващите асоциирани трети държави.

3. Процедурите за възлагане, предоставяне или присъждане, засягащи сигурността или обществения ред, по-специално по отношение на стратегическите активи и интересите на Съюза или на неговите държави членки, се ограничават в съответствие с член 136 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
4. В работната програма, посочена в член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, или в документите, свързани с процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане, могат допълнително да се уточнят критериите за допустимост, посочени в настоящия регламент, или да се определят допълнителни критерии за допустимост за специфични действия. По-специално при процедурите за възлагане, предоставяне или присъждане се ограничават от съображения за сигурност допустимостта на високорисковите доставчици в съответствие с правото на ЕС.

*Член 31*  
*Действия на Съюза*

1. Чрез актове за изпълнение Комисията приема решение за финансиране, както е посочено в член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, в което се определят целите и действията, които да бъдат подкрепени, и се определят сумите за действията на Съюза, посочени в приложение XV към настоящия регламент [действия на Съюза]. Посоченото решение за финансиране може да бъде годишно или многогодишно. Определянето на целите и действията се основава на справедливи и прозрачни критерии и гарантира балансирано разпределение.
2. За целите на действията на Съюза, посочени в параграф 1, буква й) от приложение XV към настоящия регламент [действия на Съюза, Единна предпазна мрежа], и в зависимост от бюджетните наличности, решението за финансиране, посочено в параграф 1, се изменя по целесъобразност, за да се подкрепи приемането на делегираните актове или актовете за изпълнение съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013. Тези действия на Съюза се считат за основани на резултатите интервенции и се изпълняват при споделено управление в съответствие с разпоредбите, установени с настоящия регламент.
3. В решението за финансиране, посочено в параграф 1, се взема предвид дялът на сумите, които Комисията трябва да предостави на държавите членки:
  - а) в съответствие с член 7 от Регламент XX [Регламент за границите], които представляват вътрешни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2025/2509 и
  - б) в съответствие с член 8 от Регламент XX [Регламент за границите] и член 9 от Регламент XX [Регламент за миграцията], които представляват външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2025/2509.Сумите, посочени в първа алинея, се предоставят в съответствие с параграф 7 от настоящия член.
4. Когато действието на Съюза се изпълнява при пряко управление, членовете на комисията за оценка, посочена в член 153 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, могат да бъдат външни експерти.

5. Финансовите вноски във взаимозастрахователен механизъм може да покриват риска, свързан със събирането на дължими от получатели средства, и може да се смятат за достатъчна гаранция по Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

6. Когато действието на Съюза се изпълнява при споделено управление, държавата членка получава подпомагане от Съюза за изпълнението на това действие в допълнение към финансовото си участие съгласно член 10 [Бюджет].

Финансирането за действия на Съюза не се използва за други мерки в плана за НРП на държавата членка, освен при надлежно обосновани обстоятелства и след одобрение от Комисията чрез изменение на плана за НРП на държавата членка, включително когато ресурсите са препрограмирани по плана в съответствие с член 34 [изменение на плана в кризисни ситуации].

Втора алинея се прилага и когато ресурсите са препрограмирани в рамките на плана в съответствие с член 34 [изменение на плана в кризисни ситуации].

7. Когато действието на Съюза се изпълнява в съответствие с параграф 6, като се вземат предвид видът на действието на Съюза и предпочитанието на съответната държава членка, Комисията може да отпусне финансиране от механизма на ЕС на държава членка в съответствие с решението за финансиране, посочено в параграф 1. След такова разпределение съответната държава членка предлага допълнителни мерки, които да бъдат добавени към плана за НРП. Тази процедура не се използва за действията на Съюза, посочени в параграф 1, буква и) от приложение XV, и за действията, засягащи повече от една държава членка от приложение XV [Действия на Съюза], и чрез дерогация от член 13, параграф 3 [Техническа помощ по инициатива на държавите членки] не увеличава подпомагането от страна на Съюза за техническа помощ. Ако Комисията приеме част от предложените допълнителни мерки или всички предложени допълнителни мерки, тя уведомява за това държавата членка. Това уведомление представлява правно задължение, допълващо правното задължение, посочено в член 23, параграф 7. Държавата членка включва за сведение всички приети допълнителни мерки в своя план при следващото изменение, изискващо решения в съответствие с член 24, параграф 5.

8. Когато планът за НРП се изменя, за да се даде отговор на действията на Съюза, посочени в параграф 1, буква и) от приложение XV (действия на Съюза, природни бедствия), мерките, поискани от държавата членка и свързани с тези изменения, са допустими от датата на възникване на кризата и се програмират за целта „Подкрепа за справяне с кризи чрез възстановяване, възстановяване и повишаване на устойчивостта“. Тази цел е в допълнение към целите, определени в член 2 и 3 (цели на плана), и се използва само за мерки, планирани в отговор на кризисни ситуации, включително когато ресурсите са препрограмирани в рамките на плана за НРП в съответствие с член 34 [изменение на плана в кризисни ситуации].

9. В допълнение към член 12, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания за действията на Съюза, посочени в параграф 1, букви и) и й) от приложение XV [Действия на Съюза, Единна предпазна мрежа], които не са използвани до края на финансовата година, за която са били записани, се пренасят автоматично.

Бюджетните кредити за поети задължения, пренесени в съответствие с първа алинея, могат да се използват до 2034 г. Бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания, пренесени в съответствие с първа алинея, се използват за пръв път през следващата финансова година.

10. На 1 септември всяка година най-малко една четвърт от годишната сума, предвидена в бюджета за действията на Съюза, посочени в параграф 1, буква и) от приложение XV, остава на разположение за покриване на възникващите нужди до края на същата година.
11. В допълнение към критериите за допустими разходи, определени в член 189 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, разходите, направени от държавите членки за изпълнение на спешните ветеринарни и фитосанитарни мерки по специфичната цел, определена в буква ж) от приложение XV [действия на Съюза] към настоящия регламент: а) са допустими преди датата на подаване на заявлението за безвъзмездни средства, в съответствие с член 196, параграф 2, втора алинея, буква б) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509; б) са допустими от датата, на която възниква съмнението за поява на болест по животните или вредител по растенията, при условие че тази поява впоследствие бъде потвърдена. Подаването на заявлението за безвъзмездни средства се предшества от уведомление до Комисията за появата на болестта по животните в съответствие с членове 19 или 20 и правилата, приети на основание член 23 от Регламент (ЕС) 2016/429, или за наличието на карантинен вредител от значение за Съюза в съответствие с членове 9, 10 или 11 от Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета. Чрез дерогация от член 111, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 Комисията поема бюджетното задължение за безвъзмездните средства, отпуснати за такива спешни мерки, след като заявленията за плащане, подадени от държавите членки, са били оценени.

#### *Член 32*

#### ***Разходи, свързани с мерки за публична интервенция в рамките на Единната предпазна мрежа***

1. Когато, за целите на Единната предпазна мрежа, установена като действие на Съюза в рамките на механизма, не е определена сума за единица по отношение на публична интервенция, въпросната мярка се финансира въз основа на единни стандартни суми, по-специално що се отнася до средствата с произход държавите членки, използвани за изкупуване на продукти, за физически операции, произтичащи от складирането, и когато е подходящо, за преработка на продуктите, допустими за публична интервенция, както е посочено в член 11 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.
2. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на размера на сумите, посочени в параграф 1. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 229, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.

#### *Член 33*

#### ***Резерв за нововъзникващи предизвикателства и приоритети***

1. Сумата, посочена в член 26, параграф 4, буква б) [бюджетен резерв], се използва, когато това е най-необходимо и надлежно обосновано, по-специално:

- а) за да се гарантира подходяща реакция на Съюза в случай на непредвидени обстоятелства;
  - б) насърчаване на нови инициативи или приоритети, ръководени от Съюза.
2. Чрез актове за изпълнение Комисията приема решения за финансиране, както е посочено в член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, в които се определят целите и действията, които да бъдат подпомагани, и се определят сумите за бюджетния резерв, посочен в член 26, параграф 4, буква б) от настоящия регламент [обща разпоредба относно изпълнението на механизма на ЕС].
3. В допълнение към член 12, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания, които не са използвани до края на финансовата година, за която са били записани, се пренасят автоматично.

Бюджетните кредити за поети задължения, пренесени в съответствие с първа алинея, могат да се използват до края на 2033 г. Бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания, пренесени в съответствие с първа алинея, се използват за пръв път през следващата финансова година.

#### *Член 34*

#### ***Изменение на плана за НРП в случай на кризи***

1. Държавите членки могат да поискат изменение на плановете за НРП в съответствие с член 24 [Изменение на плана], за да подпомогнат мерки, подобни на посочените в параграф 1, буква и) от приложение XV [природни бедствия], както и за да предоставят плащания във връзка с кризи на засегнати от природни бедствия земеделски стопани, и подкрепа за инвестиции във възстановяването на селскостопанския потенциал, при условие че те са били признати за такива от компетентен публичен орган на държавата членка.  
Държава членка може да предоставя на земеделските стопани плащания при кризи само ако:
  - а) нейният компетентен орган официално е признал, че е настъпило природно бедствие, неблагоприятно климатично събитие или катастрофично събитие, както са определени от държавата членка;
  - б) в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/2031 са приети мерки за ликвидиране или ограничаване на болест по растенията или нашествие на вредители;
  - в) приети са мерки за предотвратяване или ликвидиране на болестите по животните, изброени в приложението към регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1882 на Комисията; или
  - г) са приети мерки по отношение на нововъзникваща болест в съответствие с член 6, параграф 3 и член 259 от Регламент (ЕС) 2016/429.
2. Когато искането за изменение надвишава 1 % от финансовото участие на Съюза по плана, държавата членка може освен това да поиска да програмира до 2,5 % от размера на финансовото участие на Съюза от непрограмираната сума за гъвкавост в рамките на ограниченията, определени в член 12 [Бюджетни задължения] за мерките, посочени в параграф 1 от настоящия член.

3. Когато сумата, поискана и налична съгласно параграф 2, не е достатъчна за покриване на нуждите, държавите членки могат да поискат допълнително подпомагане от действията на Съюза, както е посочено в член 26 [Обща разпоредба относно изпълнението на механизма на ЕС], в зависимост от наличните средства .
4. Когато наличната сума по параграф 3 не е достатъчна за покриване на нуждите, държавите членки могат да получат допълнително подпомагане от „бюджетния резерв“, посочен в член 26, параграф 4, буква б) [Общи разпоредби относно изпълнението на механизма на ЕС], при условие че е налично финансиране.
5. Държавите членки подават аргументирано искане с описание на щетите, нуждите от поправки и възстановяване с оглед на изменението на плана за НРП, посочен в параграф 1, и когато е приложимо, параграфи 2 и 3, в срок от четири месеца от датата, на която кризата е била призната за такава от компетентен орган. Изменението включва следните елементи:
  - а) описание на мерките за справяне с щетите, произтичащи от кризата, и насърчаване на преодоляването и възстановяването от кризата, както и прогнозните разходи за тях и съответните междинни цели и целеви стойности;
  - б) когато е приложимо, сумите, поискани от сумата за гъвкавост и от механизма, които могат да достигнат до размера на общите прогнозни разходи за свързаните мерки, като се вземат предвид препрограмираните суми.
6. Чрез дерогация от член 24 [Изменение на плана] Комисията прави всичко възможно, за да одобри всяко изменение на плана за НРП в срок от 15 работни дни от представянето му от държава членка.
7. Комисията изплаща до 80 % от разпределените средства за мерките, посочени в параграф 5, както е посочено в решението за одобряване на изменението на плана, посочено в параграф 6, при условие че е налично финансиране, като извънредно предварително финансиране. Това плащане е в допълнение към предварителното финансиране за плана за НРП, предвиден в член 17 [Предварително финансиране], и се уравнява ежегодно.
8. Държавите членки могат да решат да използват процедурата, предвидена в настоящия член, за подпомагането, предоставено съгласно параграф 1, буква т), буква л) от приложение XV (действия на Съюза, подпомагани от механизма на ЕС, действия в областта на вътрешните работи).
9. Параграфи 3 и 4 не се прилагат за предоставянето на кризисни плащания на земеделски стопани, засегнати от природни бедствия.

**ДЯЛ V**  
**ОБЩА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА**

**ГЛАВА I**

*Член 35*  
**Вид интервенция**

1. В съответствие с интервенциите, изброени в член XX [видове подпомагане] от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП], се определят следните интервенции по ОСП:
  - а) прогресивно намаляващо подпомагане на доходите въз основа на площ;
  - б) обвързано с производството подпомагане на доходите;
  - в) специално плащане за култура — памук;
  - г) плащания за природни и други специфични за района ограничения;
  - д) подпомагане във връзка с неблагоприятни аспекти, произтичащи от някои задължителни изисквания;
  - е) агроекологични действия и действия в областта на климата;
  - ж) подпомагане на дребните земеделски стопани;
  - з) подпомагане за инструменти за управление на риска;
  - и) подпомагане за инвестиции за земеделски и горски стопани;
  - й) подпомагане за установяването на млади земеделски стопани, нови земеделски стопани, предприятия в селските райони и стартиращи предприятия, както и за развитието на дребни земеделски стопани;
  - к) подпомагане за услуги по заместване в стопанството;
  - л) LEADER;
  - м) поощряване на споделянето на знания и иновации в селското и горското стопанство и селските райони;
  - н) инициативи за териториално и местно сътрудничество;
  - о) интервенции в най-отдалечените региони, посочени в член 46;
  - п) интервенции на малките острови в Егейско море, посочени в член 42;
  - р) схемата на ЕС за училищата, посочена в дял I, част II, глава III от Регламент (ЕС) № 1308/2013;
  - с) подпомагане за интервенции в определени сектори, посочени в дял X от Регламент (ЕС) № 1308/2013.
2. Интервенциите, посочени в параграф 1, букви а), б), в) и ж), не се прилагат за най-отдалечените региони, посочени в дял IV.
3. Интервенциите, посочени в параграф 1, букви а) — к) и с), са интервенции за подпомагане на доходите, финансирани от Фонда в съответствие с член 10, параграф 2, буква а), подточка ii) [Бюджет].

Планираната средна помощ на хектар за прогресивно намаляващо подпомагане на доходите въз основа на площта, посочена в първа алинея, не е по-малка от 130 EUR и не по-голяма от 240 EUR за всяка държава членка. Помощите за памука са определени в член 38.

4. При спазване на член 20, параграф 4 [национален принос към прогнозните разходи] минималният национален принос за интервенциите, посочени в параграф 1, букви г) — к), е не по-малък от 30 % от общите прогнозни разходи за всяка интервенция.

Максималният размер на подпомагане, приложим за интервенциите, посочени в параграф 1, точка 1) [инвестиции за земеделски стопани], е 75 % от общите допустими разходи за всяка интервенция. Максималният процент на подпомагане, приложим за интервенциите, посочени в параграф 1, буква и), насочени към млади земеделски стопани, обаче е 85 % от допустимите публични разходи.

5. Финансовите средства, разпределени за интервенции за обвързано с производството подпомагане на доходите, посочени в параграф 1, буква б), се ограничават до максимум 20 % от вноската на Съюза, определена от държавата членка в плана за НРП за интервенции за подпомагане на доходите по ОСП, посочени в параграф 1, букви а), в), е) и ж). Този процент може да бъде увеличен с максимум 5 процентни пункта, при условие че сумата, съответстваща на процента, надвишаващ 20 %, се разпределя за протеинови култури, земеделски стопани, които комбинират производството на култури и добитък, или селскостопански площи, изложени на риск от изоставяне на селскостопанското производство, по-специално в източните гранични региони, определени в плановете. За целите на настоящия член „източни гранични региони“ означава регионите по NUTS 2 на Съюза, граничещи с Руската федерация, Беларус или Украйна по суша или море, които не обхващат цялата територия на съответната държава членка.
6. Минималният национален принос към общите допустими публични разходи за интервенциите по схемата на ЕС за училищата, посочен в дял I, част II, глава IIa от Регламент (ЕС) № 1308/2013, е 30 % от общите допустими публични разходи за всяка интервенция.

В допълнение към финансовата помощ от Съюза и националния принос към разходите за интервенциите, посочени в първа алинея, държавите членки могат да предоставят допълнително национално финансиране.

Размерът на финансовата помощ от Съюза, определен в плана за НРП за интервенциите за повишаване на осведомеността, посочени в член 29 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, не надвишава 15 % от общия размер на финансовата помощ от Съюза и националния принос, определен в плана за НРП за интервенциите по схемата на ЕС за училищата, посочени в първа алинея.

Размерът на финансовата помощ от Съюза, определен в плана за НРП за доставка и разпространение на продукти, съдържащи свободни захари или със съдържание на мазнини над 4 %, не надвишава 10 % от общия размер на финансовата помощ от Съюза и националния принос, определен в плана за НРП за интервенциите, посочени в първа алинея.

7. Схемата за училищата не засяга никоя отделна национална схема за училищата, която е съвместима със законодателството на Съюза. Финансирането от Съюза може да се използва за разширяване на обхвата или повишаване на ефективността на съществуващи национални схеми за училищата или схеми за предлагане на плодове и зеленчуци и мляко в учебните заведения, но не замества финансирането на посочените съществуващи национални схеми, с изключение на безплатното раздаване на храна на деца в учебните заведения.

8. При спазване на член 20, параграф 4 [национален принос към прогнозните разходи] минималният национален принос към допустимите публични разходи за интервенциите в някои сектори, посочени в дял I, част II, глава IIa от Регламент (ЕС) № 1308/2013, е 30 % от допустимите публични разходи за всяка интервенция.

Максималният процент на подпомагане, приложим за тези интервенции, е 75 % от общите допустими разходи за всяка интервенция.

Чрез дерогация от първа и втора алинея минималният национален принос към допустимите публични разходи за интервенции в сектора на пчеларството, изпълнявани от бенефициери, различни от организации на производители, асоциации на организации на производители или определени групи производители, е най-малко равен на финансовата помощ от Съюза, отпусната за тези интервенции.

Чрез дерогация от втора алинея държавите членки могат да решат да увеличат максималния размер на подпомагането до 95 % от общите допустими разходи за всяка интервенция за интервенции, свързани с приемствеността между поколенията, научните изследвания и иновациите, управлението на риска или околната среда и климата, както и за организациите на производители, които изпълняват оперативни програми за първи път.

Чрез дерогация от втора алинея държавите членки могат също така да решат да компенсират производителите за загубата на приходи поради изпълнението на интервенциите, посочени в член 31, буква н) от Регламент (ЕС) № 1308/2013, като покрийт до 100 % от съответните загуби за максимален период от три години.

Чрез дерогация от втора алинея държавите членки могат да решат да увеличат максималния размер на подпомагането за интервенции, свързани с изтегляне от пазара с цел безвъзмездно разпределяне, до 100 % за изтегляния от пазара, които не надвишават 5 % от обема на продукцията, предлагана на пазара от организация на производители. Обемът на продукцията се изчислява като средна стойност на общите обеми продукти, за които организацията на производители е призната и които са предлагани на пазара от организацията на производители през предходните три години. Държавите членки гарантират, че компенсацията, предоставена за изтегляне от пазара, не надвишава пазарната цена на изтеглените от пазара продукти.

9. При спазване на член 20, параграф 4 финансовата помощ от Съюза, която се предоставя на признати организации на производители, асоциации на организации на производители или определени групи производители, изпълняващи интервенции в определени сектори, посочени в член 31 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, се ограничава до:

- а) 4,1 % от стойността на предлаганата на пазара продукция на всяка организация на производители;
- б) 4,5 % от стойността на предлаганата на пазара продукция на всяка асоциация на организации на производители;
- в) 5 % от стойността на предлаганата на пазара продукция на всяка транснационална организация на производители или транснационална асоциация на организации на производители.

Тези ограничения могат да бъдат увеличени с 0,5 процентни пункта, когато оперативната програма включва една или повече интервенции, свързани с приемствеността между поколенията, научните изследвания и иновациите, управлението на риска или околната среда и климата, при условие че сумата, надвишаваща съответния процент, определен в първа алинея, букви а), б) или в), се използва единствено за финансиране на разходи, свързани с изпълнението на тези интервенции.

Държавите членки установяват в своите планове за НРП правила, свързани с изчисляването на подпомагането за дестилация на вторични продукти от винопроизводството, като гарантират справедливо обезщетение както за дестилаторите, така и за винопроизводителите.

Ако държавите членки определят в своите планове за НРП, че субектите, посочени в член 32, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, могат да бъдат бенефициери на интервенциите в определени сектори, посочени в член 31 от същия регламент, държавите членки също така предоставят подпомагане за създаването на организации на производители в съответствие с член 74 [сътрудничество] в допълнение към подпомагането, предвидено за изпълнението на интервенцията.

Финансовата помощ от Съюза и националният принос за всяка интервенция в определени сектори, посочени в член 31 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, не надвишават заедно 100 % от действителните разходи за интервенцията.

10. Подпомагането за интервенциите, посочени в параграф 1, може да се предоставя само при условията, определени в настоящия дял. Всички суми, отнасящи се до референтната 2027 г., посочени в приложение V към Регламент (ЕС) 2021/2115, както и исканията, свързани с видовете интервенции, посочени в член 42 от Регламент (ЕС) 2021/215, исканията, свързани с регламенти (ЕС) 228/2013 и 229/2013, се смятат за част от бюджетните задължения за финансовата 2028 г., както е посочено в член 14, параграф 1, буква а).

Чрез дерогация от член 23, параграф 7 от настоящия регламент решението за финансиране по смисъла на член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 може да бъде прието за сумата, посочена в първа алинея, и за сумата може да бъде поето задължение и да бъде изплатена преди приемането на решението за изпълнение, посочено в член 23, параграф 6 от настоящия регламент.

11. Интервенциите на общата политика в областта на рибарството включват:
- а) подпомагане за устойчивото рибарство и възстановяването и опазването на водните биологични ресурси, енергийния преход на рибарството и аквакултурите, както и действия за подобряване на безопасността;

- б) подпомагане за иновациите за по-селективни риболовни дейности и за опазването, защитата и възстановяването на водното биологично разнообразие и водните екосистеми;
  - в) подпомагане за общата организация на пазара (ООП);
  - г) подпомагане на рибарите или производителите на аквакултури за компенсиране на операторите в сектора на рибарството и аквакултурите за пропуснати приходи или допълнителни разходи и компенсация на признати организации на производители и асоциации на организации на производители, които съхраняват продуктите от риболов, изброени в приложение II към Регламент (ЕС) № 1379/2013, при условие че тези продукти се съхраняват в съответствие с членове 30 и 31 от посочения регламент.
12. При определяне на сумите, които трябва да бъдат изплатени за подпомагането, предвидено за интервенциите по ОСП, както е посочено в член 35, параграф 1, букви а) — з) и [й], [к] и [с] и параграф 11, стойностите на изплащане се изчисляват, без да се запазват суми за реформи.

### *Член 36*

#### *Специфични изисквания за интервенциите по ОСП*

1. В своите планове за всяка интервенция държавите членки предвиждат:
- а) вида на интервенцията, на която те се основават, териториалния обхват и вида на района, към който е насочена интервенцията;
  - б) когато е приложимо, секторите, към които е насочена интервенцията, или групата земеделски стопани или други бенефициери, към които е насочена интервенцията, приоритетната област на ОСП в областта на околната среда и климата, в съответствие с член 4 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП];
  - в) обяснение на съответните критерии от приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство, както е посочено в член 40 [вътрешна подкрепа на СТО] и в приложение XVII [приложение към СТО];
  - г) описание на плана на интервенцията, включително условията за допустимост, и за агроекологичните действия и действията в областта на климата, посочени в член 10 от Регламент XX [ОСП];
  - д) описание на земеделските практики, обхванати от интервенцията, въз основа на класификацията на земеделските практики на Съвместния изследователски център в съответствие с член 3, параграф 5 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламент за ОСП];
  - е) по отношение на интервенциите в някои сектори, посочени в дял I, част II, глава IIa от Регламент (ЕС) № 1308/2013 — обосновка за насочването към избраните сектори и взаимното допълване с други интервенции по ОСП и, когато е приложимо, с други мерки, определени в плана.
2. Държавите членки определят размера на подпомагането за действията за преход, посочени в член 10, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП], въз основа на прогнозните разходи,

определени в плановете за преход. Подпомагането се ограничава до [200 000 EUR] на земеделски стопанин за програмния период на плана.

3. Когато публичното подпомагане, предоставено съгласно член 13 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП] за инвестиционна операция, не надвишава 100 000 EUR и не подлежи на правилата за възлагане на обществени поръчки, това подпомагане е под формата на стандартни таблици на единичните разходи, еднократни суми или единни ставки.

#### *Член 37*

#### ***Мониторинг на селскостопанските ресурси***

Фондът може да подпомага действия, предприети от Комисията чрез приложения за дистанционно наблюдение, използвани за мониторинг на селскостопанските ресурси, които имат за цел да предоставят на Комисията средства:

- а) да управлява селскостопанските пазари на Съюза в глобален контекст;
- б) да осигурява агроикономическия и агроекологичния и климатичен мониторинг на използването на земеделската земя и на промените в използването на земеделската земя, включително агролесовъдните системи, и мониторинга на състоянието на почвите, водите, биоразнообразието, посевите, земеделските ландшафти и земеделската земя, за да се даде възможност за изготвяне на прогнози, особено по отношение на добива и селскостопанската продукция и на свързаните с извънредни обстоятелства последици за селското стопанство, и за да се даде възможност за оценка на устойчивостта на селскостопанските системи и на напредъка към постигане на съответните цели на ООН за устойчиво развитие;
- в) да споделя достъпа до прогнозите, посочени в буква б), в международен контекст, като например инициативите, координирани от организации от системата на ООН, включително създаването на инвентаризации на парниковите газове съгласно Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, или други международни агенции;
- г) да допринася за специфичните мерки за повишаване на прозрачността на световните пазари, като се вземат предвид целите и ангажиментите на Съюза;
- д) да осигурява технологичното наблюдение на агрометеорологичната система.

#### *Член 38*

#### ***Плащания при кризи за земеделските стопани вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития***

1. Държавите членки могат да предоставят плащания при кризи на активните земеделски стопани, които са засегнати от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофични събития. Тези плащания имат за цел да се осигури непрекъснатост на земеделската дейност на тези земеделски стопани и подлежат на условията, определени в настоящия член и допълнително уточнени от държавите членки.
2. Подпомагането по настоящия член е обвързано с официалното признаване от компетентния орган на държавата членка, че е настъпило природно бедствие, неблагоприятно климатично явление или катастрофично събитие, както е определено от държавата членка, и че тези събития или мерките, приети в

съответствие с Регламент (ЕС) 2016/2031 за ликвидиране или ограничаване на болест по растенията или вредител, или мерките, приети за контрол, профилактика или ликвидиране на болести по животните, изброени в приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1882 на Комисията, или мерките, приети по отношение на нововъзникваща болест в съответствие с член 6, параграф 3 и член 259 от Регламент (ЕС) 2016/429, са причинили пряко щети, в резултат на които е унищожена поне 30 % от средногодишната продукция на земеделския стопанин за предшестващия тригодишен период или от усреднения размер на база три години от предшестващия петгодишен период, като се изключват годините с най-високи и най-ниски стойности.

3. Загубите се изчисляват на ниво стопанство или на ниво дейност на стопанството в съответния сектор, или по отношение на конкретната засегната площ.
4. Държавите членки определят приложимите ставки на помощта за компенсиране на загубите на продукция. Тези ставки са по-високи за земеделските стопани, които също така изпълняват интервенции или други превантивни действия на равнището на земеделското стопанство, за да намалят равнището на производство и рисковете, свързани с доходите, за които се отпуска подпомагане. За изчисляване на загубите на продукция може да се използват индекси.
5. При предоставянето на подпомагане по настоящия член държавите членки гарантират, че се избягва свръхкомпенсация в резултат на комбинирането на това подпомагане с други инструменти за подпомагане на национално равнище или на равнището на Съюза или с частни застрахователни схеми.

#### *Член 39*

#### ***Специално плащане за култура — памук***

1. България, Гърция, Испания и Португалия отпускат специално плащане за културата памук на земеделски стопани, произвеждащи памук, класиран в код по КН 5201 00. Тези държави членки установяват специфични изисквания, за да гарантират минимално равнище на ефективност на производството и качество на продуктите.
2. Държавите членки, посочени в параграф 1, гарантират, че подпомаганото производство на памук не оказва прекомерен натиск върху природните ресурси като вода и почва. За тази цел или по други екологични или социално-икономически причини тези държави членки могат да отпускат помощ само за специфични сортове памук в конкретни региони или за специфични видове земеделие, или могат да установят изисквания, свързани с агрономическите практики.
3. Специалното плащане за културата памук се отпуска за хектар от площ памук, отговаряща на условията за подпомагане.
4. Определят се следните национални базови площи:
  - а) България: 3 342 ha;
  - б) Гърция: 250 000 ha;
  - в) Испания: 48 000 ha;

- г) Португалия: 360 ha.
5. Определят се следните фиксирани добиви за референтния период:
- а) България: 1,2 тон/ha;
- б) Гърция: 3,2 тон/ha;
- в) Испания: 3,5 тон/ha;
- г) Португалия: 2,2 тон/ha.
6. Размерът на специалното плащане за култура за хектар площ, отговаряща на условията за подпомагане, се изчислява, като се умножат добивите, посочени в параграф 2, по следните референтни суми:
- а) България: 636,13 EUR;
- б) Гърция: 229,37 EUR;
- в) Испания: 354,73 EUR;
- г) Португалия: 223,32 EUR.
7. Ако отговаряща на условията за подпомагане площ, засадена с памук, в дадена държава членка през дадена година не надвишава базовата площ, определена в параграф 1, тогава сумата за хектар, посочена в параграф 3, може да бъде увеличена или с коефициент, получен чрез разделяне на националната базова площ на действителната отговаряща на условията за подпомагане площ, или с 25 %, в зависимост от това коя от двете стойности е по-малка.
8. Ако площта, отговаряща на условията за подпомагане, надвишава базовата площ, сумата на хектар се намалява пропорционално на надвишаването на базовата площ.
9. За целите на настоящия член „одобрена междубраншова организация“ означава юридическо лице, съставено и основано от земеделски стопани, произвеждащи памук, и поне един памукопреработвател. Тези организации осигуряват ефективни и трайни действия с цел концентриране на предлагането и адаптиране на производството към пазарните изисквания.
10. Държавите членки, в които са установени памукопреработвателите, одобряват междубраншовите организации, които отговарят на критериите, определени в параграф 1.
11. За земеделските стопани — членове на одобрена междубраншова организация, специалното плащане за културата памук за хектарите, които отговарят на условията за подпомагане в рамките на националната базова площ, определена в параграф 4, се увеличава със сумата от 2 EUR. За тази цел държавите членки могат да установят специфични изисквания за членовете на такива междубраншови организации.

## ГЛАВА II

### Международни задължения

#### *Член 40*

#### ***Национално подпомагане в рамките на СТО***

1. Държавите членки планират интервенциите за подпомагане на доходите по линия на ОСП въз основа на видовете интервенции, изброени в приложение XVII [Приложение във връзка със СТО] към настоящия регламент, включително определенията и условията, установени в член 4, по такъв начин, че да отговарят на критериите от приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство.
2. Подпомагането, посочено в член 35, параграф 1, букви а), г), ж), о) и п), отговаря на критериите на параграфите от приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство, посочени в приложение XVII [Приложение във връзка със СТО] към настоящия регламент, за тези интервенции. За други интервенции точките от приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство, посочени в приложение XVII към настоящия регламент [Приложение във връзка със СТО], са индикативни и тези интервенции могат вместо това да бъдат в съответствие с различна точка от приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство, ако това е ясно посочено и обосновано в стратегическия план по ОСП.

#### *Член 41*

#### ***Изпълнение на Меморандума за разбирателство за маслодайни семена***

1. Когато държавите членки предвиждат интервенции въз основа на площта, които са от значение за приложението към Меморандума за разбирателство между Европейската икономическа общност и Съединените американски щати относно маслодайните семена в рамките на ГАТТ, общият размер на подпомаганата площ въз основа на планираните крайни продукти, включени в плановете на съответните държави членки, не надвишава максималната подпомагана площ за целия Съюз.
2. Всяка държава членка, която възнамерява да предостави подпомагането, посочено в параграф 1 от настоящия член, посочва съответната планирана продукция в хектари в плана за НРП.
3. Ако всички планирани крайни продукти, предложени от държавите членки в техните плановете за НРП, надвишават максималната подпомагана площ за целия Съюз, посочена в параграф 1 от настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение за определяне на индикативната референтна подпомагана площ за всяка държава членка, изчислена въз основа на дела на всяка държава членка от средната площ за отглеждане в Съюза през предходните пет години, считано от годината, предхождаща представянето на предложението за плана. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 88 [процедура на комитет].
4. Комисията уведомява всяка от тези държави членки за коефициента на намаление. Държавите членки коригират предложените планирани крайни продукти в плановете за НРП в съответствие с коефициентите за намаление.

5. Ако държава членка възнамерява да увеличи планираните крайни продукти, посочени в параграф 1 и включени в одобрения от Комисията план за НРП, тя уведомява Комисията чрез искане за изменение на плана за НРП.
6. Когато е необходимо, за да се избегне превишаване на максималната подпомагана площ за целия Съюз, посочена в параграф 1, Комисията определя коефициенти за намаление или преразглежда съществуващите коефициенти за намаление за всички държави членки, които са превишили референтната си подпомагана площ в своите планове за НРП.  
Комисията определя или преразглежда коефициентите за намаление, посочени в първа алинея, посредством решение за изпълнение.
7. Държавите членки изключват отглеждането на слънчогледово семе за директна консумация от всяка основаваща се на площ интервенция, посочена в параграф 1.

### **ГЛАВА III**

#### **Подкрепа за малките острови в Егейско море**

##### *Член 42*

##### ***Обхват и общи изисквания***

1. В настоящия глава се уреждат специфичните видове интервенции в областта на селското стопанство за преодоляване на трудностите, породени от островния характер, малката площ и отдалечеността от пазарите на малките острови в Егейско море.
2. За целите на настоящия регламент „малките острови в Егейско море“ са всички острови в Егейско море, с изключение на остров Крит и остров Евбея.
3. Освен че допринасят за постигането на специфичните цели, установени в член 3, буква г), интервенциите, посочени в параграф 1, допринасят за постигането на следните цели:
  - а) осигуряване на снабдяването на малките острови в Егейско море с продукти от основно значение за човешка консумация, за преработка и като производствени суровини за селското стопанство, като едновременно се компенсират възникналите допълнителни разходи поради крайната им отдалеченост, без да се засяга местното производство и неговият растеж;
  - б) осигуряване в дългосрочен план на бъдещето и развитието на селскостопанските дейности на малките острови в Егейско море, включително производството, преработката и продажбата на местни култури и продукти, със специален акцент върху продоволствената сигурност и самодостатъчността, както и поддържане и укрепване на тяхната конкурентоспособност.
4. Гърция може да прилага на малките острови в Егейско море интервенциите, посочени в член 35, параграф 1, с изключение на посочените в първа алинея, буква о) [най-отдалечени региони] от посочения член [видове интервенции].
5. Устойчивото земеделско управление, посочено в член 3 от Регламент (ЕС).../... [Регламента за ОСП], се прилага за бенефициерите, които получават

подпомагане за местни селскостопански продукти, посочени в член 44 [Подпомагане за местни селскостопански продукти].

6. Въпреки това бенефициерът на подпомагане за местни селскостопански продукти, посочено в член 44 [Подпомагане за местни селскостопански продукти], който получава годишно плащане, което не надвишава 3 000 EUR, се освобождава от изискванията за устойчивото земеделско управление, посочени в приложение XI, части А и В от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламент за ОСП].../....

#### *Член 43*

#### *Специфичен режим на снабдяване*

1. Въвежда се специфичен режим на снабдяване за селскостопанските продукти, изброени в приложение I към ДФЕС, които са от голямо значение за малките острови в Егейско море и са предназначени за човешка консумация, за производство на други продукти или като производствени суровини за селското стопанство.
2. Гърция определя в своя план, на географското равнище, което смята за най-подходящо, максимален обем на всеки селскостопански продукт от продуктите, изброени в приложение I към ДФЕС, за количествено определяне на годишните нужди от доставки за малките острови в Егейско море.
3. Максималният обем на селскостопанските продукти, посочени в параграф 1, включва също така обемите на тези продукти, изисквани от предприятията за опаковане и преработка на продукти, предназначени за местния пазар, за изпращане в останалата част на Съюза или за износ в трети държави като част от регионалната търговия или в контекста на традиционните търговски потоци. Максималният обем на продуктите, посочени в параграф 1, се определя, като се вземат предвид по-специално количествата от тези продукти, установени в прогнозните баланси за доставките през предходния програмен период.
4. Предоставя се подпомагане за снабдяване на малките острови в Егейско море с продукти от Съюза, за да се гарантират специалните изисквания за снабдяване, установени в съответствие с параграф 2 по отношение на цената и качеството, като същевременно се запазва дялът на Съюза в доставките на тези продукти.
5. Не се предоставя подпомагане за снабдяването с продукти, които вече са се възползвали от специфичния режим на снабдяване в друг малък остров в Егейско море.
6. Единствено продуктите с добро качество и представителен вид се възползват от предимствата на специфичния режим на снабдяване.
7. При прилагането на специфичния режим на снабдяване Гърция взема предвид по-специално необходимостта да се гарантира, че съществуващото местно производство не е дестабилизирано, нито възпрепятствано при неговото развитие, както и изискването, посочено в параграф 5.

#### *Член 44*

#### *Подкрепа за местни селскостопански продукти*

1. Гърция предоставя подпомагане за производството, преработката, предлагането на пазара и транспорта на сурови и преработени селскостопански продукти на малките острови в Егейско море.

2. Гърция разработва интервенциите така, че да гарантира непрекъснатостта и развитието на местното селскостопанско производство на малките острови в Егейско море.
3. Гърция осигурява справедливо разпределение на плащанията. Гърция може да ограничи размера на подпомагането, което ще бъде предоставено на бенефициер през дадена календарна година, или да използва прогресивно намаляващи плащания.
4. Гърция може да предоставя подпомагане за предлагане на пазара на продукти извън региона, в който те са произведени. Това подпомагане не надвишава 10 % от стойността на предлаганата на пазара продукция, доставена до зона на местоназначение през дадена календарна година.
5. Когато даден план се изменя в съответствие с член 24 [изменения на Плановете], бенефициерите, засегнати от извънредното природно бедствие или тежкото метеорологично явление, могат да продължат да се ползват от подпомагане под формата на мерки за подпомагане на производството, преработката или продажбата, предвидени в параграф 1, независимо от равнището на тяхната дейност през целия период на възстановяване, но при условие че поемат официален ангажимент да възстановят капацитета си за селскостопанско производство.“;

#### *Член 45*

#### ***Контрол и санкции***

1. По отношение на специфичния режим на снабдяване Гърция извършва проверки посредством административни и физически проверки и проверки на място.
2. Административните проверки, извършвани по отношение на вноса, въвеждането, износа и експедирането на селскостопански продукти, са изчерпателни и включват насрещни проверки с удостоверителни документи. Физическите проверки, извършвани на съответните малки острови в Егейско море при вноса или въвеждането на селскостопански продукти, включват представителна извадка, възлизаща най-малко на 5 % от лицензиите и сертификатите.
3. В случай на мерки за подпомагане на местното производство Гърция извършва проверки чрез административни проверки и проверки на място.
4. Административните проверки са изчерпателни и включват кръстосани проверки с използване, наред с друго, на данни от интегрираното администриране и контрол.
5. Сред кандидатите за получаване на помощ за специфичен режим на снабдяване и подпомагане на местното производство се избират такива, които да бъдат обект на проверки на място от компетентния орган въз основа на анализа на риска и представителността на подадените заявления за помощ, като компетентните органи извършват проверки на място чрез вземане на проби за всяко действие, които обхващат най-малко 5 % от заявленията за помощ. Освен това извадката трябва да представлява най-малко 5 % от сумите, обхванати от помощта за всяко действие.

Във всички подходящи случаи Гърция използва интегрираната система за администриране и контрол, предвидена в член 70.

За всяка проверка на място се изготвя доклад с подробностите от извършените проверки.

## **ДЯЛ VI** **НАЙ-ОТДАЛЕЧЕНИ РЕГИОНИ**

### *Член 46*

#### ***Най-отдалечени региони***

1. Съответните държави членки изготвят, като част от своите планове, мерки за справяне с постоянните и структурните ограничения на най-отдалечените региони на Съюза, които сериозно ограничават тяхното развитие, както е признато в член 349 от ДФЕС. Мерките могат да бъдат приложени в специална глава. Мерките включват следните елементи:
  - а) осигуряване на необходимото с оглед на техните специфични нужди и предизвикателства, като например продоволствена сигурност, жилищно настаняване, устойчив транспорт, управление на водите и отпадъците, енергия, заетост и трудова мобилност, по-специално за младите хора, декарбонизация, кръговост, образование и умения, социално приобщаване, миграция, устойчивост и адаптиране към изменението на климата, опазване на околната среда, синя икономика, достъп до здравеопазване, енергия, устойчив транспорт и цифрова свързаност и икономическо развитие, включително устойчива и диверсифицирана синя икономика;
  - б) гарантиране на снабдяването с продукти от основно значение за човешка консумация, за преработка и като производствени суровини за селското стопанство, като едновременно се компенсират възникналите допълнителни разходи поради крайната им отдалеченост/островен характер, без да се засяга местното производство и неговият растеж;
  - в) осигуряване в дългосрочен план на бъдещето и развитието на селското стопанство, рибарството, аквакултурите, включително производството, преработката, предлагането на пазара и продажбата на местни култури и продукти, както и диверсификация на производството на храни, със специален акцент върху продоволствената сигурност и самодостатъчността, както и поддържане и укрепване на тяхната конкурентоспособност.
2. Освен това главите включват и други интервенции [подпомагани от ресурсите, посочени в член 10 — Бюджет], включително компенсации, свързани със:
  - а) специфичния режим на снабдяване, посочен в член 47;
  - б) специфично подпомагане за подкрепа на местното селскостопанско производство и преработка, посочени в член 48;
  - в) Насърчаване на условия на равнопоставеност за продуктите от риболов и аквакултури от най-отдалечените региони;

- г) специфично подпомагане за подкрепа на местното производство, преработка и предлагане на пазара в областта на рибарството и аквакултурите, както е посочено в член 48;
- д) специфично подпомагане за икономическото, социалното и териториалното развитие, по-специално за подобряване на декарбонизирания транспорт, чистата енергия и цифровата свързаност с цел компенсиране на допълнителните разходи, свързани с тяхната отдалеченост, и за осигуряване на еднакви условия на конкуренция с континентална Европа, като се насърчават тяхната сигурност и устойчивост;
- е) специфично подпомагане за подобряване на достъпа до заетост и трудова мобилност, образование, умения и социално приобщаване с цел компенсиране на допълнителните разходи, свързани с тяхната отдалеченост, и осигуряване на еднакви условия на конкуренция с континентална Европа, като се насърчават тяхната сигурност и устойчивост;
- ж) структурната подкрепа за сектора на рибарството и аквакултурите, компенсацията за допълнителните разходи за сектора на рибарството и сектора на аквакултурите, включително методиката за нейното изчисляване и всички други инвестиции в устойчивата синя икономика, необходими за постигане на устойчиво развитие на крайбрежните райони.

#### *Член 47*

#### ***Специфичен режим на снабдяване***

1. Възможно е да се въведе специфичен режим на снабдяване за продуктите, изброени в приложение I към ДФЕС, които са от голямо значение за най-отдалечените региони и са предназначени за човешка консумация, за производство на други продукти или като производствени суровини за селското стопанство.
2. Съответната държава членка определя на географското равнище, което смята за най-подходящо, максималното количество от всеки продукт, посочен в приложение I към ДФЕС, за да определи количествено годишните нужди от доставки за всеки най-отдалечен регион.

Максималното количество продукти включва също така количествата такива продукти, изисквани от предприятията за опаковане и преработка на продукти, предназначени за местния пазар, за изпращане в останалата част на Съюза или за износ в трети държави като част от регионалната търговия или в контекста на традиционните търговски потоци. Максималното количество продукти се определя, като се вземат предвид по-специално количествата на тези продукти, установени в прогнозните баланси за доставките през предходния програмен период.

Може да бъде изработен отделен прогнозен баланс на доставките, който да покрива нуждите на предприятията за опаковане и преработка на продукти, предназначени за местния пазар, за изпращане в останалата част на Съюза или за износ към трети държави като част от регионалната търговия или в контекста на традиционните търговски потоци.

3. Не се прилагат мита за пряк внос от трети държави в най-отдалечените райони на продукти, обхванати от специфичния режим на снабдяване, които попадат в рамките на максималния обем, установен в плановете за НРП в съответствие с параграф 2.

Продуктите, които са въведени на митническата територия на Съюза под режим активно усъвършенстване или митническо складиране, се смятат за целите на настоящия член за пряк внос от трети държави.

4. Предоставя се подпомагане за снабдяване на най-отдалечените региони с продукти на Съюза, за да се гарантират специалните изисквания за снабдяване, установени в съответствие с параграф 2 по отношение на цената и качеството, като същевременно се запазва делът на Съюза в доставките на тези продукти.

Не се предоставя подпомагане за снабдяването с продукти, които вече са се възползвали от специфичния режим на снабдяване в друг най-отдалечен регион.

5. Единствено продуктите с добро качество и представителен вид се възползват от предимствата на специфичния режим на снабдяване. Продуктите от трети държави осигуряват еквивалентно ниво на гаранции като това в областта на ветеринарните и фитосанитарни стандарти на Съюза.

6. При прилагането на специфичния режим на снабдяване държавите членки вземат предвид по-специално необходимостта да се гарантира, че съществуващото местно производство не е дестабилизирано, нито е възпрепятствано развитието му, както и че е спазено изискването, посочено в параграф 6.

7. Държавите-членки упражняват мониторинг чрез административни проверки, физически проверки и проверки на място. Административните проверки, извършвани по отношение на вноса, въвеждането, износа и експедирането на продукти, са изчерпателни и включват насрещни проверки с удостоверителни документи. Физическите проверки, извършвани в съответния най-отдалечен регион при вноса или въвеждането на продукти, включват представителна извадка, възлизаща най-малко на 5 % от лицензиите и сертификатите.

#### *Член 48*

#### ***Подпомагане за местни селскостопански продукти, продукти от риболов и аквакултури***

1. Всяка съответна държава членка определя, съгласно критериите, определени в съответствие с параграф 7 от настоящия член, за всеки най-отдалечен регион списъка на селскостопанските продукти, продуктите от риболов и аквакултури и количеството на тези продукти, които отговарят на условията за компенсиране на допълнителните разходи, направени от операторите.
2. Списъкът, посочен в параграф 1, съдържа като минимум следните елементи:
  - а) описание на предвидените интервенции;
  - б) списък на помощта, представляваща интервенции за подпомагане на доходите в съответствие с член 35, параграф 1;

- в) размера на помощта, определена за всяка интервенция и прогнозната сума, предвидена за всяко действие, с оглед постигане на една или повече от целите на програмата.
3. Интервенциите могат да се състоят в подпомагане на производството, преработката, предлагането на пазара и превоза на сурови и преработени селскостопански продукти, продукти от риболов и аквакултури в най-отдалечените региони.
- При изготвянето на списъците и количествата, посочени в параграф 1, държавите членки вземат предвид всички съответни фактори, по-специално допълнителните разходи, направени от операторите в най-отдалечените региони, както и необходимостта да се гарантира, че компенсацията е съвместима и съгласувана с правилата на общата селскостопанска политика и общата политика в областта на рибарството.
4. Държавите членки осигуряват справедливо разпределение на плащанията. Държавите членки могат да ограничат размера на подпомагането, което ще бъде предоставено на бенефициерите през дадена календарна година, или да използват прогресивно намаляващи плащания.
5. Не може да се предоставя компенсация за продукти от риболов и аквакултури, които са:
- а) уловени от кораби на трети държави, с изключение на риболовните кораби, плаващи под знамето на Венесуела и извършващи дейност във водите на Съюза в съответствие с Решение (ЕС) 2015/1565 на Съвета;
- б) уловени от риболовни кораби на Съюза, които не са регистрирани в пристанище в някой от най-отдалечените региони;
- в) внесени от трети държави.
6. Параграф 5, буква б) не се прилага, ако наличният капацитет на преработвателната промишленост в съответния най-отдалечен регион превишава количеството на доставените суровини.
7. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с членове 86 и 87, за да допълва настоящия регламент, като определя критериите за изчисляване на допълнителните разходи, произтичащи от специфичните характеристики на засегнатите региони.

## **ДЯЛ VII УПРАВЛЕНИЕ НА ПЛАНА**

### **ГЛАВА 1 Отговарящи за плана органи и техните функции**

#### *Член 49*

#### ***Отговарящи за плана органи***

1. За целите на член 63, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 всяка държава членка определя един или повече управляващи органи, една или повече разплащателни агенции и един или повече одитни органи за плана. Определените органи трябва да отговарят на съответните ключови изисквания,

определени в приложение IV към настоящия регламент. Всички органи, определени за целите на настоящия член, имат възможност за обмен на информация с Комисията.

2. Когато държава членка повери изпълнението на плана на органите, отговарящи за изпълнението на политиката на сближаване, ОСП или Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури през програмния период 2021—2027 г., и въз основа на всички налични одитни резултати Комисията не е поставила под въпрос ефективното функциониране на тези органи, се приема, че тези органи отговарят на основните изисквания.
3. Когато дадена държава членка определи повече от един управляващ орган, тя създава координиращ орган. На управляващия орган може да бъде възложено изпълнението на определени функции на координиращия орган. Договореностите между координиращия и управляващия орган се изготвят в писмена форма.
4. Управляващият орган може да определи едно или няколко междинни звена, които да изпълняват определени задачи, за които да носят отговорност. Договореностите между управляващия орган и междинните звена се изготвят в писмена форма. Задачите, делегирани на междинните звена, не се възлагат по-нататък на други органи.
5. Одитният орган е публичен орган, функционално независим от одитираните субекти. Одитната дейност може да се извършва от публичен или частен субект, различен от одитния орган, като одитният орган носи отговорност за нея. Когато държавата членка определи повече от един одитен орган, тя установява договорености за координация за изготвянето на годишното одитно становище и обобщението на одитите, посочени в член 53 [функции на одитния орган].
6. Държавите членки гарантират, че се спазва принципът на разделение на функциите между отделните програмни органи и в рамките на програмните органи, определени за плана.
7. Държавите членки акредитират разплащателните агенции, отговарящи за управлението и контрола на мерките, посочени в член 35, параграф 1, и действията на Съюза, посочени в приложение XV, параграф 1, букви з) и й) от настоящия регламент [Действия на Съюза], изпълнявани при споделено управление, и могат да възложат функциите си, посочени в член 52 [функции на разплащателната агенция], на управляващия орган или на друг орган.
8. Управляващите и одитните органи могат да отговарят за една или повече глави от плана. На тях се предоставят подходящи ресурси за изпълнение на техните задачи.
9. При изпълнението на своите функции отговарящите за плана органи могат да използват единна интегрирана и оперативно съвместима система за информация и мониторинг, включително единен инструмент за извличане на данни и измерване на риска, както е посочено в член 36, параграф 2, буква г) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, за достъп и анализ на съответните данни с оглед на всеобщо прилагане от страна на държавите членки.
10. Веднъж годишно се организират срещи за преглед между Комисията и всяка от държавите членки с цел да бъде разгледано качеството на изпълнение на всяка програма. Съответните органи и координиращият орган участват в срещите за

преглед. Резултатите от срещата за преглед се отразяват в писмена форма. Държавите членки предприемат последващи действия по въпросите, повдигнати по време на срещите за преглед, които засягат изпълнението на плана или на една или повече глави, и в срок от три месеца информират Комисията за взетите мерки.

#### *Член 50*

#### ***Функции на координиращия орган***

Координиращият орган е отговорен за:

- а) мониторинг на изпълнението на плана, като същевременно гарантира добри управленски практики и поддържане на адекватен административен капацитет от страна на органите, отговарящи за плана;
- б) осигуряване на съгласуваност при изпълнението на различните глави от плана;
- в) подаване на заявления за плащане за плана до Комисията в съответствие с член 65;
- г) представяне на прогнози за сумата по заявления за плащане, които се подават през текущата и следващите календарни години до 31 януари и до 30 юли, съгласно приложение X [прогнози за плащания];
- д) представяне на декларацията за управлението, посочена в член 59, параграф 1, буква в) [Годишен пакет за получаване на увереност] в съответствие с образеца, установен в приложение XII [Декларация за управлението], подписана от управляващия орган или разплащателната агенция;
- е) координиране и представяне на Комисията всички документи, поискани като част от годишния пакет за получаване на увереност, посочен в член 59 [годишен пакет];
- ж) осигуряване на финансови потоци към управляващите органи, като гарантира, че при всяко плащане, извършено от Комисията, тези органи получават дължимите им суми в съответствие с напредъка, постигнат в изпълнението на мерките, включени в съответните им глави, и като се вземат предвид потенциалните финансови корекции, произтичащи от изпълнението на техните глави, и че до края на периода получават сума, най-малко равна на финансовото участие на Съюза, предназначено за тях;
- з) осигуряване на рамка за укрепване на административния капацитет на органите, заинтересованите страни, партньорите и бенефициерите на национално и местно равнище и насърчаване на обучението и експериментирането в областта на политиките;
- и) подпомагане на работата на координационния комитет чрез предоставяне на необходимата информация и осигуряване на последващи действия във връзка с решенията и препоръките на координационния мониторингов комитет;
- й) популяризиране сред на гражданите на Съюза на целите и резултатите от ролята на плана за НРП в съответствие с член 18 от Регламент [Регламент за ефективността] чрез единен портал, предоставящ достъп до всички глави на плана за НРП съгласно член 64, параграф 1.

**Функции на управляващия орган**

1. Управляващият орган отговаря за управлението на плана или на част от него с оглед на постигането на неговите цели. Той изпълнява следните функции:
  - а) подбор на операции с цел максимално увеличаване на приноса на плана за постигане на целите на Фонда, определени на равнището на неговите глави и мерки, чрез установяване и прилагане на недискриминационни и прозрачни критерии и процедури;
  - б) извършване на проверки на управлението, за да се гарантира изпълнението на междинните цели и целевите стойности, определени в плана, и ефективното използване на средствата в съответствие с приложимото право; за целите на изготвянето на декларацията за управлението от управляващия орган не се очаква да проверява съответните разходи за операциите;
  - в) прилагане на ефективни и пропорционални мерки и процедури, като взема предвид установените рискове, за да предотвратява, разкрива и коригира нередности, включително измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране, и да гарантира съответствието на съответните операции с приложимото право съгласно съответните ключови изисквания, посочени в приложение IV [ключови изисквания];
  - г) подпомагане на работата на мониторинговия комитет чрез своевременно предоставяне на необходимата информация и осигуряване на последващи действия във връзка с решенията и препоръките на мониторинговия комитет;
  - д) ако е уместно, надзор на междинните звена, като същевременно се гарантират добри управленски практики и поддържане на адекватен административен капацитет;
  - е) укрепване на административния капацитет на междинните звена (ако е уместно) и бенефициерите и насърчаване на обучението и експериментирането в областта на политиките;
  - ж) гарантира, че бенефициерът получава дължимата сума във връзка с изпълнението на дадена мярка изцяло и не по-късно от [80] дни от датата на подаване на искането за плащане от бенефициера; и за интервенциите, посочени в член 35, букви а) — ж), о), п) и с) [видове интервенции], като гарантира, че плащането към бенефициерите се извършва не по-късно от 30 юни на годината, следваща годината на подаване на искането за плащане. Срокът може да бъде прекъснат, ако предоставената от бенефициера информация не позволява на управляващия орган да установи дали сумата е дължима;
  - з) записването и съхраняването в електронна форма на данните, необходими за целите на мониторинга, оценката, финансовото управление, проверките и одитите в съответствие с член 58 [отговорности на държавите членки] и приложение IV, и гарантира сигурността, целостта и поверителността на данните и автентификацията на потребителите;
  - и) гарантиране, че на всеки бенефициер се предоставя документ, в който се определят условията за предоставяне на подпомагане; план за

финансиране, ограничения на изпълнението и, когато е приложимо, метода за прилагане на условията за плащане;

- й) гарантиране, че бенефициерите изпълняват задължението си да осигуряват видимост на подкрепата от Съюза в съответствие с член 18 от Регламент (ЕС, Евратом) XX [Регламент за изпълнението];
  - к) подписване на декларацията за управлението, посочена в член 59, параграф 1, буква а) и буква в) (точка 1, буква а)) [Годишен пакет за получаване на увереност] в съответствие с образеца, посочен в приложение XII [декларация за управлението];
  - л) предоставяне на информация за напредъка в изпълнението на мерките в плана, както се изисква в член 58 [Отговорности на държавите членки] и приложение IX [Докладване за напредъка в изпълнението на мерките].
2. Проверките на управлението, посочени в параграф 1, буква б), са съобразени с риска и са пропорционални на рисковете, установени предварително и в писмен вид.
  3. Проверките на управлението включват административни проверки по отношение на заявления за плащане, предявени от бенефициерите и проверки на място на операциите. Тези проверки се извършват преди подаването на годишния пакет за получаване на увереност в съответствие с член 59.

#### Член 52

##### *Функции на разплащателната агенция*

1. Разплащателната агенция разполага с административна организация и система за вътрешен контрол, които отговарят на международно признатите стандарти за вътрешен контрол и предоставят достатъчни гаранции, че плащанията са законосъобразни, редовни и надлежно отчетени.
2. Всяка държава членка, като се съобразява със своите институционални разпоредби, ограничава броя на акредитираните от нея разплащателни агенции до единствена разплащателна агенция на национално равнище или до една за регион, където е приложимо.
3. Във връзка с мерките, посочени в член 35 [вид интервенции по ОСП], разплащателната агенция изпълнява задачите на управляващия орган, изброени в член 51, параграф 1 [управляващ орган], букви б), в), е), ж), з), и), й) и к) и параграфи 2 и 3 от същия член.  
Разплащателната агенция може да делегира изпълнението на своите задачи, с изключение на извършването на плащания.
4. Разплащателната агенция предоставя на координиращия орган необходимата информация за целите на член 50, букви в), д) и е) от Регламент [СА].  
Лицето, отговарящо за разплащателната агенция, изготвя и предоставя на координиращия орган декларацията за управлението, посочена в член 59, параграф 1, буква в) от настоящия регламент [Представяне на годишния пакет за получаване на увереност].
5. Всяка държава членка непрекъснато наблюдава спазването от страна на разплащателната агенция на изискванията, посочени в параграф 1, и отговаря за издаването, преразглеждането и оттеглянето на акредитацията ѝ.

Когато държавата членка установи, че акредитирана разплащателна агенция вече не спазва едно или повече от изискванията, посочени в параграф 1, по начин, който засяга изпълнението на нейните задачи, държавата членка незабавно поставя акредитацията на разплащателната агенция в изпитателен срок. Тя изготвя план, включващ действия и срокове за отстраняване на констатираните недостатъци в срок, който се определя в зависимост от сериозността на проблема. Този срок не може да надвишава 12 месеца от датата, на която акредитацията е поставена в изпитателен срок. В някои надлежно обосновани случаи Комисията може по изрично искане на съответната държава членка да разреши удължаване на срока.

### Член 53

#### **Функции на одитния орган**

1. Одитният орган отговаря за извършването на одити на изпълнението на междинните цели и целевите стойности, както и одити на системите, за да се предостави увереност на Комисията относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол, включително дали системите за управление и контрол гарантират законосъобразността и редовността на съответните операции и ефективната и навременна защита на финансовите интереси на Съюза. Одитите дават увереност относно ефективното използване на средствата в съответствие с приложимото право.
2. Одитният орган изготвя:
  - а) годишно одитно становище за целите на член 63, параграф 7 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 в съответствие с образаца, установен в приложение XIII към настоящия регламент, в което се установява дали:
    - (i) данните, въведени в заявленията за плащане, подадени за референтния период, както е посочено в член 59, параграф 1, буква а), [пакета за получаване на увереност], са пълни, точни и надеждни;
    - (ii) системите за управление и контрол функционират правилно и осигуряват ефективна и навременна защита на финансовите интереси на Съюза, както и законосъобразността и редовността на съответните трансакции;
    - (iii) използването на средствата е в съответствие с приложимото право;
    - (iv) одитната дейност поставя под съмнение твърденията в декларацията за управлението;
  - б) обобщение на извършените одити, както е посочено в член 59, параграф 1, буква б), [пакет от документи за получаване на увереност], включително анализ на естеството и степента на установените слабости и всички предприети или планирани корективни действия.

Одитните дейности се извършват в съответствие с международно приетите стандарти за одит.
3. Одитният орган изготвя одитна стратегия въз основа на оценка на риска, като взема предвид описанието на системата за управление и контрол, предвидено в член 22, параграф 2, буква м), която обхваща одитите на системите и одитите по отношение на междинните цели и целевите стойности, както и ефективното

използване на средствата в съответствие с приложимото право. Всички новоидентифицирани управляващи органи подлежат на одит на системата преди подаването на първото заявление за плащане.

4. От одитния орган не се очаква да проверява свързаните с операциите разходи за целите на своята одитна дейност.

## **ГЛАВА II**

### **Мерки за мониторинг**

#### *Член 54*

##### *Мониторингов комитет и координационен комитет*

1. Всяка държава членка създава един или повече мониторингови комитети за главите от плана за НРП, както е подходящо с оглед на съответната глава. Обхващат се всички глави на плана. Един и същ мониторингов комитет може да работи по повече от една глава.
2. Когато държавата членка създава повече от един мониторингов комитет, тя също така създава координационен комитет, който осигурява прегледа и мониторинга на изпълнението на плана, след консултация със съответните органи, управляващи всяка от главите от плана за НРП, в срок от три месеца от датата на уведомяване на съответната държава членка за решението за одобряване на плана за НРП. Координационният комитет одобрява всички елементи, изброени в член 56, параграф 1 [функции на мониторинговия комитет].
3. Правилата, предвидени в членове 55 и 56, се прилагат за координационния комитет и за мониторинговия комитет.
4. Всеки мониторингов комитет и координационен комитет приема свой процедурен правилник, който включва разпоредби относно предотвратяването на конфликти на интереси и относно прилагането на принципа на прозрачност.
5. Мониторинговият комитет заседава най-малко веднъж годишно и прави преглед на изпълнението на главата или главите от плана за НРП, за който отговаря, включително всички въпроси, които засягат напредъка към постигането на целите, определени в тези глави.
6. Процедурният правилник на мониторинговия комитет и данните и информацията, споделяни с мониторинговия комитет, се публикуват на уебсайта, посочен в член 64.

#### *Член 55*

##### *Състав на мониторинговия комитет*

1. Всяка държава членка определя чрез публична процедура и въз основа на обективни и прозрачни критерии състава и размера на мониторинговия комитет, като гарантира балансирано представителство на съответните органи на държавите членки и междинни звена, както и на представителите на партньорите, посочени в член 6 [партньорство]. Броят на тези партньори е равен или по-голям от броя на членовете, принадлежащи към органи или междинни звена.

Съставът на мониторинговия комитет взема предвид главата или главите от плана, за които отговаря мониторинговият комитет. Съставът и размерът на мониторинговия комитет дават възможност на комитета да извършва работата си ефективно и ефективно.

Всеки член на мониторинговия комитет има един глас.

Държавата членка публикува списъка на членовете на мониторинговия комитет на уебсайта, посочен в член 64.

2. В работата на мониторинговия комитет със съвещателна функция участват представители на Комисията.

#### *Член 56*

#### ***Функции на мониторинговия комитет***

1. Мониторинговият комитет разглежда:
  - а) напредъка в изпълнението на мерките, включени в главата от плана;
  - б) всякакви въпроси, които засягат качеството на изпълнение на съответната глава, и мерките за тяхното разрешаване;
  - в) изпълнението на хоризонталните условия за принципите на правовата държава и Хартата, предвидени в членове 8 и 9 [Хоризонтални условия във връзка с принципите на правовата държава и Хартата], и тяхното прилагане през целия програмен период;
  - г) напредъка в извършването на оценките, обобщенията на оценките и евентуалните последващи действия по констатациите от тях;
  - д) изпълнението на действия за информация, комуникация и видимост по отношение на реформите и инвестициите и други интервенции, включени в главата;
  - е) напредъка при изграждането на административен капацитет за публичните институции, партньорите и бенефициерите, където това е приложимо;
  - ж) ефективното функциониране на партньорството по отношение на главата или главите от плана, за които отговаря.
2. Мониторинговият комитет одобрява за главата(-ите), за която (които) отговаря:
  - а) всяко предложение за изменение на главата или главите от плана за НРП, за което отговаря, с изключение на измененията съгласно член 34 [Действия на Съюза, Механизъм на ЕС];
  - б) методологията, критериите и процедурите за подбор на операции, включително всички изменения в тях. Прилаганите критерии и използваните процедури са недискриминационни, приобщаващи и прозрачни, гарантират достъпност за хората с увреждания, гарантират равенство между половете и са съобразени с Хартата на основните права на Европейския съюз;
  - в) график за оценка и неговите изменения;
  - г) комуникационната стратегия;

- д) стратегиите за териториално развитие.
3. Координационният комитет разглежда и одобрява същите елементи като посочените в предходния параграф, но на равнището на плана. В случай на различаващи се становища предимство има становището на мониторинговия комитет, отговарящ за главата.
  4. В случай на закъснения или предизвикателства при изпълнението на различни глави от плана координационният комитет може да отправи препоръки към органите, управляващи главите от плана с оглед на подобряване на ефективността на тези глави при постигането на целите им, включително всякакви корективни действия, които трябва да бъдат предприети от органите.

#### *Член 57*

#### ***Европейска и национална мрежа по ОСП***

1. Най-късно 12 месеца след одобряването на плана от Комисията всяка държава членка създава и подпомага национална мрежа по ОСП („национална мрежа по ОСП“) за свързване в мрежа на организации и администрации, консултанти, изследователи и други участници в областта на иновациите, както и други участници в областта на селското стопанство и развитието на селските райони на национално равнище. Националните мрежи по ОСП се основават на вече съществуващите практики и опит в работата в мрежа в държавата членка.
2. Комисията създава Европейска мрежа по общата селскостопанска политика („Европейска мрежа по ОСП“) за свързване в мрежа на националните мрежи, организации и администрации в областта на селското стопанство и развитието на селските райони на равнището на Съюза.
3. Целите на националните и европейските мрежи по ОСП са:
  - а) включване на заинтересованите страни в разработването и изпълнението на интервенциите по ОСП от плана за НРП;
  - б) подпомагане на администрациите на държавите членки при изпълнението на интервенциите по ОСП;
  - в) подобряване на качеството на плановете за НРП и по-специално на мерките в тях, които са свързани със селското стопанство, и разпространение на резултатите;
  - г) насърчаване на иновациите, партньорското обучение и споделянето на знания;
  - д) повишаване на капацитета за мониторинг и оценка;
  - е) разпространяване на информацията относно ОСП и възможностите за финансиране;
  - ж) допринасяне за по-нататъшното развитие на ОСП.
4. За постигане на целите, посочени в параграф 6, мрежите:
  - а) събират, анализират и разпространяват информацията относно добрите практики, свързани с ОСП, а освен това анализират развитието в селското стопанство и селските райони;

- б) изграждат капацитет за администрациите на държавите членки и други участници, участващи в изпълнението, мониторинга и оценката на плановете за НПП във връзка с ОСП;
  - в) улесняват обмена, партньорското обучение и работата в мрежа, включително, когато е уместно, обмен с мрежи в трети държави;
  - г) подкрепя за изграждането на мрежи от финансирани проекти за сътрудничество, като например местни групи за действие съгласно член 77 [LEADER], оперативни групи по линия на ЕПИ-АГРИ, посочени в член 19 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП], и насърчаване на връзките с други стратегии, финансирани от Съюза.
5. Европейската мрежа по ОСП и националните мрежи по ОСП си сътрудничат и извършват съвместни дейности за постигане на целите, посочени в параграф 3. Европейската мрежа по ОСП използва отличителна визуална идентичност.

## ДЯЛ X ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ФИНАНСОВИ ПРАВИЛА

### ГЛАВА I Общи правила за управление

#### *Член 58*

#### ***Отговорности на държавите членки***

1. Държавите членки предприемат подходящи мерки да защитят финансовите интереси на Съюза и да гарантират, че използването на средствата при изпълнението на плановете е в съответствие с приложимото право, включително приложимите правила за обществените поръчки и държавната помощ. По-специално те гарантират предотвратяването, разкриването, коригирането и докладването на нередности, включително измами, корупция и конфликти на интереси.
2. За целите на параграф 1 държавите членки:
  - а) създават ефективни и ефикасни системи за управление и контрол на своите плановете в съответствие с ключовите изисквания, посочени в приложение IV, и гарантират правилното им функциониране в съответствие с принципа на добро финансово управление;
  - б) гарантират и редовно проверяват дали предоставената подкрепа се използва правилно за постигане на установените междинни и крайни цели или крайни продукти и предприемат всички подходящи действия, за да гарантират, че използването на средствата при изпълнението на плановете е в съответствие с приложимото право;
  - в) предприемат подходящи мерки, включително използване на инструменти за извличане на данни, за предотвратяване, разкриване и коригиране на нередности, включително измами, корупция, конфликти на интереси;
  - г) прилагат коригиращи мерки, когато приложимото право не е спазено;
  - д) гарантират избягването на двойно финансиране от бюджета на Съюза и предприемат незабавни мерки за коригиране на всяка ситуация на двойно

- финансиране чрез анулиране на последните средства, за които е взето решение за съответната операция;
- е) гарантират спазването на задълженията, посочени в член 130 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509;
  - ж) гарантират докладването в системата на Комисията за управление на нередностите (IMS) на всички случаи на предполагаеми измами, корупция и нередности, включително конфликти на интереси, двойно финансиране и други нарушения на приложимото право; Комисията обобщава и публикува ежегодно тази информация, като я съобщава на Европейския парламент;
  - з) гарантират, че Комисията, OLAF, Сметната палата, а по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939 — Европейската прокуратура:
    - (i) могат да упражняват съответните си правомощия, както е предвидено в член 129, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, включително като изискват изрично от получателите на средства от Съюза да предоставят или гарантират необходимите права и достъп;
    - (ii) получават достъп до данните, посочени в член 63 [относно събирането и публикуването на данни] в рамките на упражняването на съответните си правомощия;
  - и) разполагат със системи и процедури, за да гарантират, че всички оправдателни документи, необходими за одитната следа, свързана с подкрепяна от Фонда мярка, се съхраняват на подходящо равнище за десетгодишен период, считано от 31 декември на годината, през която е извършено последното плащане от Комисията към държавата членка; когато е започната процедура за обжалване, подадена е жалба или когато е започнало съдебно производство, оправдателните документи се съхраняват до приключването на тези процедури или на всички последващи процедури по събиране на средства;
  - й) предприемат мерки за гарантиране на ефективното разглеждане на жалбите, свързани с използването на Фонда, в съответствие със своите институционални и правни рамки и по искане на Комисията разглеждат подадените до Комисията жалби, попадащи в обхвата на плана за НРП, и информират Комисията за резултатите от тези проверки;
  - к) гарантират, че целият обмен на информация между бенефициерите на финансиране и отговарящи за плана органи за НРП, както и с Комисията, се извършва чрез електронни системи за обмен на данни, които включват, наред с другото, използването на автоматични и интерактивни формуляри и изчисления, осигурява съхраняването на данни в системата, което позволява както административни проверки на исканията за плащане, подадени от бенефициерите, така и одити, и дава възможност за автоматично синхронизиране и предаване на данни между системите на бенефициерите и тези на държавите членки;
  - л) гарантират, че всеки официален обмен на информация с Комисията се осъществява чрез система за електронен обмен на данни, посочена в приложение XVI [SFC2028: електронни системи за обмен на данни между

държавите членки и Комисията]. От държавите членки не се очаква да проверяват съответните разходи за операциите и мерките, когато оценяват изпълнението на междинните цели и целевите стойности.

3. До 15 февруари всяка година държавите членки информират Комисията за напредъка в постигането на целите, определени в плановете, като правят количествена оценка на изпълнението на всяка междинна цел и целева стойност, както и постигнатия напредък по отношение на основаните на резултатите интервенции, подкрепяни от плановете. Тази информация се предоставя в съответствие с образеца, установен в приложение IX [Докладване за напредъка в изпълнението на мерките]. Ако в системите за докладване на напредъка не е налична количествена оценка на напредъка по ключовите етапи и цели, държавата членка предоставя оценка на постигнатия напредък в съответствие с образеца, установен в приложение IX [Докладване относно напредъка в изпълнението на мерките]. Предоставената информация обхваща напредъка до края на година N и се представя като част от годишния пакет за получаване на увереност, посочен в член 57, параграф 1, буква а).
4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 86 [делегиращи актове] за допълване на параграф 2, буква ж) от настоящия член с правила относно критериите за определяне на случаите на предполагаеми измами, корупция и нередности, които трябва да бъдат докладвани, както и данните, които трябва да бъдат предоставени в тази връзка.

#### *Член 59*

##### ***Представяне на годишния пакет за получаване на увереност***

1. За целите на член 63 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 държавите членки представят на Комисията до 15 февруари всяка година след 2028 г. следните документи („годишен пакет за получаване на увереност“):
  - а) доклад относно напредъка в изпълнението на мерките по плана, посочен в член 58, параграф 4 [Отговорности на държавите членки], в съответствие с образеца, установен в приложение IX [Докладване за напредъка в изпълнението на мерките], като се посочват заявленията за плащане, подадени през предходната финансова година;
  - б) резюмета на одитите, посочени в член 53, параграф 2, буква б) [функции на одитиращия орган];
  - в) декларация за управлението в съответствие с образеца, определен в приложение XII, в която се посочва, че:
    - (i) информацията, подадена заедно със заявлението (ята) за плащане, е пълна, точна и надеждна;
    - (ii) средствата са използвани правилно;
    - (iii) въведените системи за управление и контрол функционират правилно и дават необходимата увереност, че средствата са управлявани в съответствие с всички приложими закони, включително относно предотвратяването, разкриването, докладването и коригирането на конфликти на интереси, корупция,

двойно финансиране, измами и други нередности, и в съответствие с принципа на добро финансово управление;

- (iv) информацията, посочена в буква а), дава вярна и точна представа за напредъка по изпълнението;
  - г) годишното одитно становище, посочено в член 53, параграф 2 [функции на одитния орган] в съответствие с образеца, съдържащ се в приложение XII.
2. Комисията взема предвид информацията, предоставена в годишния пакет за получаване на увереност, за да реши дали е необходима някоя от мерките, посочени в членове 66, 67 и 68 [прекъсвания] [спиране на плащанията] [финансови корекции].
  3. Когато представя окончателния си годишен пакет за получаване на увереност за последната финансова година, държавата членка потвърждава, че общият размер на плащанията от Комисията не надвишава общата сума, изплатена от държавата членка на бенефициерите при изпълнението на плана, като се вземе предвид националното участие.

#### *Член 60*

#### ***Отговорности на Комисията***

1. Комисията е длъжна да получи достатъчна увереност, че държавите членки са въвели необходимите системи за управление и контрол, които отговарят на изискванията на настоящия регламент, и че тези системи функционират ефективно и ефикасно по време на изпълнението на плановете.
2. Комисията изготвя за целите на собствената си одитна дейност одитна стратегия и план за одит, които се основават на оценка на риска и принципа на пропорционалност.
3. Комисията и одитните органи координират своите дейности в областта на одита.
4. За целите на одитите служителите на Комисията или упълномощени техни представители в съответствие с член 58, параграф 2, буква з) [отговорности на държавите членки] получават достъп до всички необходими регистри, документи и метаданни, независимо от носителя, на който се съхраняват, свързани с изпълнението на плана, включително операциите, които получават подкрепа от Фонда, или до системите за управление и контрол и получават копия в посочения от тях формат. Длъжностните лица на Комисията или техните упълномощени представители могат да поискат допълнителна информация и да извършват одити на място.
5. Комисията извършва одити по време на изпълнението на Фонда и до три години след датата на окончателното плащане.
6. От Комисията не се очаква да проверява свързаните с операциите разходи за целите на своята одитна дейност.

*Член 61*  
**Подход за единен одит**

1. При провеждането на одити Комисията и одитните органи отчитат надлежно принципите на единния одит и пропорционалността във връзка със степента на риск за бюджета на Съюза.
2. Комисията и одитните органи първо използват цялата информация и документация, посочени в член 58, параграф 2, буква з), включително резултатите от проверките на управлението, и могат да изискват и получават допълнителни документи и одитни доказателства от отговарящите за плана органи и съответните бенефициери, когато въз основа на тяхната професионална преценка това е необходимо за осигуряването на солидни одитни заключения.
3. За плановете, за които Комисията достигне до заключението, че може да разчита на становището на одитния орган, а засегнатата държава членка участва в засиленото сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура, собствените одити на Комисията се ограничават до одита на работата на одитния орган.
4. Комисията и одитният орган могат да решат да не извършват одит на междинни цели и целеви стойности през година, в която те вече са били обект на одит от Европейската сметна палата.
5. Независимо от параграф 3 всяка междинна цел и целева стойност може да бъде предмет на повече от един одит, ако одитният орган заключи въз основа на своята професионална преценка, че не е възможно да изготви валидно одитно становище.
6. Параграф 2 не се прилага, когато:
  - а) съществува специфичен риск или подозрение за измама, корупция или конфликт на интереси или друго сериозно неспазване на отговорностите на държавите членки, посочени в член 58 [Отговорности на държавите членки];
  - б) необходимо е работата на одитния орган да бъде извършена отново, за да се получи увереност в ефективното му функциониране след оценката на риска, извършена от Комисията;
  - в) има доказателства, че функционирането на одитния орган не отговаря на основните изисквания, определени в член 53 [функции на одитния орган] и приложение IV [Изисквания за счетоводство и контрол].
7. Комисията и одитните органи заседават редовно и, ако не е договорено друго, поне веднъж годишно, за да разгледат одитната стратегия, годишния контролен доклад и одитното становище, да координират одитните си планове и методи и да обменят мнения по въпроси, свързани с подобряването на системите за управление и контрол.

**Система за контрол на устойчивото земеделско управление и общата политика в областта на рибарството**

1. В рамките на контрола, посочен в член 58 [Отговорности на държавите членки], държавите членки проверяват спазването от страна на бенефициерите на изискванията за устойчивото земеделско управление, посочени в член 3 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП], както и с изискванията на член XX, параграф XX от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента относно ОПОР].

Когато площта, която отговаря на условията за подпомагането, посочено в първата алинея, и е декларирана в геопространственото заявление, посочено в член 70 [ИСАК], не надвишава 10 хектара, бенефициерите се освобождават от контрола и санкциите, предвидени в настоящия член.

Когато даден бенефициер е бил избран за проверка на място във връзка със заявление за помощ или заявление за плащане, държавите членки, доколкото е възможно и като отчитат свързаните с това рискове, не избират този бенефициер за следваща проверка и контролна извадка за същата година, освен когато обстоятелствата изискват повече от една проверка на място, за да се гарантира ефективната защита на финансовите интереси на Съюза. Настоящата разпоредба не може да води до намаляване на равнището на проверките.

2. Държавите членки са длъжни да използват своите системи за контрол и правоприлагане в областите на климата и околната среда, общественото здраве, здравето на растенията и хуманното отношение към животните, социалното и трудовото законодателство, приложимите трудови стандарти, рибарството и аквакултурите, за да гарантират, че бенефициерите на подпомагането спазват изискванията, посочени в първия параграф.
3. Управляващият орган или разплащателната агенция се уведомяват по целесъобразност най-малко веднъж годишно за случаите на неспазване, когато съгласно посочените в параграф 2 системи за контрол и правоприлагане са взети решения с изпълнителна сила в това отношение. Посоченото уведомяване включва оценка и степенуване на сериозността, обхвата, продължителността или повторемостта и наличието на умишъл при съответното неспазване.
4. Административните санкции, посочени в параграф 5, се прилагат само ако неспазването на изискванията за устойчивото земеделско управление, посочени в член 3 от Регламент (ЕС) XX [ОСП, устойчиво земеделско управление], е резултат от действие или бездействие, за което въпросният бенефициер е пряко отговорен, и в случай че са изпълнени едното или двете следни условия:
  - а) неспазването е свързано със селскостопанската дейност на бенефициера, както е определена от държавите членки в техните планове за НРП в съответствие с член 4, точка 21, буква а) [рамково определение за селскостопанска дейност];
  - б) неспазването засяга стопанството, както е определено в член 4, точка 15 [определения — стопанство], или други площи, управлявани от бенефициера, които се намират на територията на същата държава членка.

Ако обаче неспазването засяга горски площи, санкциите, посочени в параграф 5, не се прилагат, когато за съответната площ не е поискано подпомагане.

5. Държавите членки създават система от административни санкции, които се прилагат по отношение на посочените в параграф 4 бенефициери, които в който и да е момент през съответната календарна година не са спазили изискванията за устойчивото земеделско управление.

Санкциите се изразяват в намаляване или изключване на пълния размер на плащанията по мерките, изброени в член 35, параграф 1, букви а)–е), о) и п), до степента, до която те се отнасят до подпомагане за местни селскостопански продукти, предвидено в Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП], което е предоставено или предстои да бъде предоставено на съответния бенефициер по отношение на заявленията за помощ, които той е подал или ще подаде в хода на календарната година, през която е констатирано неспазването. Санкциите се изчисляват въз основа на плащанията, които са предоставени или предстои да бъдат предоставени през календарната година, през която е настъпило неспазването. Когато обаче не е възможно да се определи календарната година, през която е настъпило неспазването, намаленията или изключванията се изчисляват въз основа на плащанията, които са предоставени или предстои да бъдат предоставени през календарната година, в която е констатирано неспазването.

В съответствие с оценката, посочена в параграф 3, при изчисляването на тези санкции се вземат предвид сериозността, обхватът, продължителността или повторемостта и наличието на умисъл при установеното неспазване. При изчисляването на санкциите, посочени в първата алинея, се вземат предвид санкциите, наложени съгласно националните правни разпоредби, чрез които се изпълняват правните актове, изброени в приложение I, части А и Б от Регламент (ЕС) XX [Регламента за ОСП], за същото действие или бездействие на земеделски стопанин или друг бенефициер.

Разходите, които са намалени в резултат на прилагането на санкция, се считат за законосъобразни и редовни. Като общо правило намалението представлява 3 % от общия размер на плащанията. В случай на умишлено неспазване намалението е най-малко 15 % от размера на плащанията.

Държавите членки предвиждат, че административни санкции не се налагат, ако:

- а) неспазването се дължи на непреодолима сила или на извънредни обстоятелства;
  - б) неспазването се дължи на разпореждане от публичен орган.
6. В случай на неспазване на член XX от Регламент (ЕС) XX [Регламента за общата политика в областта на рибарството] изплатеното на бенефициера подпомагане се събира, а подаденото от него заявление за подпомагане е недопустимо за известен срок, определен съгласно параграф 8 от настоящия член, ако съответният компетентен орган е установил с окончателно решение, че бенефициерът е извършил измама.
7. Ако случай, посочен в член XX от Регламент (ЕС) XX [Регламента за общата политика в областта на рибарството], настъпи в периода между подаването на заявлението и изтичането на пет години след окончателното плащане,

изплатеното на бенефициера подпомагане се събира. Събирането трябва да е пропорционално на естеството, сериозността, продължителността и системността на тежките нарушения или престъпления, извършени от съответния бенефициер, както и на значимостта на подпомагането за неговата икономическа дейност.

8. За да се осигурят еднакви условия на конкуренция между държавите членки, както и ефективността, пропорционалността и възпиращият ефект на санкциите, посочени в параграф 5, и на събиранията и недопустимостта, посочени в член XX от Регламент (ЕС) XX [Регламента за общата политика в областта на рибарството] и в параграфи 6 и 7 от настоящия член, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 86, чрез които настоящият регламент да се допълва със:
- а) подробни правила за прилагането и изчисляването на санкциите;
  - б) определянето на прага, при достигането на който се задейства недопустимостта, и на срока на недопустимост, както и определянето на разпоредбите за събиране на предоставеното подпомагане, включително и на праговете, при достигането на които се задейства това събиране.

#### *Член 63*

#### *Събиране и записване на данни*

1. За целите на одита, контрола и прозрачността, както и за целите на мониторинга и оценката на изпълнението държавите членки събират, записват и съхраняват в електронна форма информацията, посочена в букви а)–ж), като наред с това гарантират сигурността, целостта и поверителността на данните и автентификацията на потребителите и създават условия за автоматизиран обмен на данни с електронната система, посочена от Комисията:
- а) относно бенефициера:
    - (i) дали бенефициерът е публичноправен или частноправен орган, или е субект със или без юридическа правосубектност, или е физическо лице или група от физически лица;
    - (ii) пълно официално наименование и адрес на субекта, неговия идентификационен номер по ДДС или данъчен идентификационен номер, ако има такъв, или друг уникален национален идентификатор;
    - (iii) ако е физическо лице — собствено и фамилно име, дата на раждане, местонахождение и национален идентификационен номер;
    - (iv) информация относно всички действителни собственици на бенефициера, ако има такива, съгласно определението в член 3, точка 6 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета<sup>23</sup>, а именно собствено(-и) име(-на) и фамилно(-и) име(-на),

---

<sup>23</sup> Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на

дата(-и) на раждане и регистрационен(-ни) номер(-а) по ДДС или данъчен(-ни) идентификационен(-ни) номер(-а), ако има такива, или друг уникален национален идентификатор;

- (v) размер на финансовото участие на Съюза, за който са поети задължения в документа, определящ условията за подпомагане;
- (vi) указване на съответната мярка от плана, като се посочват поредният номер на мярката и идентификаторът на операцията;
- (vii) по отношение на финансовите инструменти — информация дали бенефициерът е организацията, която изпълнява холдингов фонд, или когато няма структура с холдингов фонд, организацията, която изпълнява специален фонд, или когато управляващият орган изпълнява пряко финансовия инструмент, информация относно управляващия орган;
- (viii) по отношение на интервенциите по ОСП, посочени в член 35, параграф 1:
  - пол, както и информация дали бенефициерът е земеделски стопанин, горски стопанин, млад земеделски стопанин, новосъздадено предприятие; за секторните интервенции — вид на организацията на производители;
  - геолокация на стопанството, информация дали то се намира в район с природни или специфични ограничения, както са посочени в член 8 от Регламент (ЕС) 202/XXXX [Регламента за ОСП][Плащане за природни или други специфични за района ограничения], в уязвима на нитрати зона<sup>24</sup>, в защитена зона от мрежата „Натура 2000“, както е посочено в член 9 от същия регламент [Подпомагане при неблагоприятни аспекти, произтичащи от някои задължителни изисквания];
  - тип земеделие<sup>25</sup>, дали стопанството е биологично<sup>26</sup>, общ брой хектари обработваема земя, общ брой хектари постоянно затревена площ, общ брой хектари трайни насаждения, общ брой хектари, върху които не се извършва селскостопанска дейност, но които отговарят на условията за подпомагане, общ брой хектари, подлежащи на устойчиво земеделско управление, от които със защитени практики;

---

Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj>).

<sup>24</sup> Както тези зони са определени съгласно Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj>).

<sup>25</sup> Както е определен в типологията на Съюза за стопанствата, посочена в член 56 от Регламент (ЕО) № 1217/2009 на Съвета от 30 ноември 2009 г. за създаване на система за информация за устойчивостта на земеделските стопанства (ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 27, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1217/oj>).

<sup>26</sup> Както е определено в Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. относно биологичното производство и етикетането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета (ОВ L 150, 14.6.2018 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).

- б) относно получателя и крайния получател:
- (i) дали получателят или крайният получател е физическо или юридическо лице, а ако е юридическо лице — дали е публичноправен, или частноправен орган;
  - (ii) в случай на юридическо лице — пълното официално наименование на получателя или на крайния получател, неговия идентификационен номер по ДДС или данъчен идентификационен номер, ако има такъв, или друг уникален национален идентификатор, а в случай на физическо лице — собственото и фамилното име на получателя, датата му на раждане и данъчния идентификационен номер, ако има такъв, или друг уникален идентификатор;
  - (iii) при финансови инструменти, които се отнасят до интервенции в подкрепа на общата селскостопанска политика и се изпълняват при споделено управление: пол, както и информация дали крайният получател е земеделски стопанин, горски стопанин, млад земеделски стопанин, новосъздадено предприятие, и брой на договорите, подписани между крайния получател и банката;
  - (iv) когато получателят или крайният получател е юридическо лице — местонахождението на получателя или на крайния получател, а именно адреса на получателя; когато получателят или крайният получател е физическо лице и има местожителство в Съюза — региона от ниво 2 по NUTS, а когато получателят или крайният получател е физическо лице и няма местожителство в Съюза — държавата;
  - (v) информация относно всички действителни собственици на получателя или на крайния получател, ако има такива, съгласно определението в член 3, точка 6 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета, а именно собствено(-и) име(-на) и фамилно(-и) име(-на), дата(-и) на раждане и регистрационен(-ни) номер(-а) по ДДС или данъчен(-ни) идентификационен(-ни) номер(-а), ако има такива, или друг уникален национален идентификатор;
  - (vi) размер на финансовото участие на Съюза, за който са поети задължения, указване на съответната мярка от плана и на идентификатора на операцията;
- в) относно изпълнителя:
- (i) име и регистрационен номер по ДДС или данъчен идентификационен номер;
  - (ii) информация относно всички действителни собственици на изпълнителя, ако има такива, съгласно определението в член 3, точка 6 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета, а именно собствено(-и) име(-на) и фамилно(-и) име(-на), дата(-и) на раждане и регистрационен(-ни) номер(-а) по ДДС или данъчен(-ни) идентификационен(-ни) номер(-а), ако има такива, или друг уникален национален идентификатор;

- (iii) информация относно всички договори, а именно — наименование, дата, референтен номер, стойност на договора и всички съответни идентификатори или идентификационни номера;
  - (iv) указване на съответната мярка от плана, като се посочват поредният номер на мярката и идентификаторът на операцията;
- г) относно подизпълнителя:
- (i) име и регистрационен номер по ДДС или данъчен идентификационен номер;
  - (ii) информация относно договора за подизпълнение, а именно — наименование, дата, референтен номер, стойност на договора и всички съответни идентификатори или идентификационни номера;
  - (iii) указване на съответната мярка и операция от плана, като се посочват поредният номер на мярката и идентификаторът на операцията;
- д) относно операцията:
- (i) наименование, уникален идентификатор и геолокация на операцията или — при мобилни операции, операции, изпълнявани „в облак“, или операции, обхващащи няколко местоположения — местонахождение на бенефициера;
  - (ii) кратко описание и цели на операцията, с изключение на интервенциите по ОСП, посочени в член 35, параграф 1, букви а) — ж), о) и п);
  - (iii) уникален идентификатор на поканата(-ите) за представяне на предложения и оферти, по която е избрана операцията, и съответната информация съгласно член 12, параграф 4 от [Регламента за изпълнението];
  - (iv) дата на подаване на заявлението за финансиране и дата на документа, определящ условията за подпомагане;
  - (v) размер на финансовото участие на Съюза, който е посочен в документа, определящ условията за подпомагане;
  - (vi) сума, изплатена на бенефициера за операцията;
  - (vii) процент на съфинансиране, който се прилага за съответната глава от плана, и когато е приложимо — допълнително национално финансиране;
  - (viii) начална дата и крайна дата на операцията, както са посочени в документа, определящ условията за подпомагане;
  - (ix) действителна дата, на която операцията е приключена физически или е изпълнена изцяло;
  - (x) валута на операцията, както е посочена в документа, определящ условията за подпомагане;
  - (xi) уникален идентификатор на плана, по който се предоставя подпомагане за операцията;

- (xii) информация дали операцията е с участието на трета държава, или се провежда в трета държава; ако случаят е такъв — посочване на тази трета държава;
  - (xiii) пореден номер на мярката, междинна цел и целева стойност, област на интервенция и показатели за изпълнението съгласно член 14 от Регламент [Регламента за изпълнението], за които допринася операцията, както и напредък по осъществяването и по всеки показател;
  - (xiv) по отношение на интервенциите по ОСП, посочени в член 35, параграф 1: площ, отговаряща на условията за подпомагане; обхванати селскостопански практики, когато е приложимо; дали селскостопанската практика е нововъведена; селскостопански сектор; целева група земеделски стопанин или целева площ; вид на подпомаганата площ; застраховани площ, брой животни или капитал; категория инвестиции; вид обучение;
  - (xv) информация дали финансовият инструмент е комбиниран с подпомагане по програма под формата на безвъзмездни средства по смисъла на член 71;
  - (xvi) информация дали операцията по финансовия инструмент се изпълнява през следните последователни програмни периоди: програмния период 2021—2027 г. и програмния период 2028—2034 г.;
  - (xvii) когато финансовият инструмент е организиран чрез холдингов фонд, информация за организацията, която изпълнява специален фонд в рамките на холдинговия фонд;
  - (xviii) по отношение на операциите по финансови инструменти: размер на частните и публичните ресурси, мобилизирани в допълнение към фондовете, по продукт: заеми; гаранции; капиталови или квазикапиталови средства; безвъзмездни средства в рамките на операция по финансов инструмент;
- е) относно водено от общностите местно развитие, по отношение на всяка местна група за действие:
- (i) брой на членовете по категория, брой на членовете, участващи във вземането на решения, по категория и пол, включване на младежи във вземането на решения;
  - (ii) брой на изпълняваните действия по вид бенефициер и по район, брой на действията с иновации; размер на финансовото участие на Съюза, за който са поети задължения и който е изплатен за действия за изграждане на капацитет и за подготвителни действия, както и за управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране;
  - (iii) подпомагане на местни групи за действие, предоставено за регионалното развитие, заетостта и социалната политика или за развитието на крайбрежните общности и общностите, занимаващи се с аквакултури;

- ж) за всяка оперативна група в рамките на Европейското партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост (ЕПИ-АГРИ):
- (i) наименование на проекта; координатор на проекта и партньор(-и) по проекта: вид партньор, име, адрес, електронна поща и телефон; начална и крайна дата, цели и естество на проекта; ключови тематични области, към които е насочен проектът; териториален обхват, географско местонахождение; „практически резюмета“ с основни констатации от проекта; принос на проекта към специфичните цели на ОСП; окончателен доклад;
  - (ii) ако е приложимо — източници на финансиране, които допълват финансовото участие на Съюза, и съфинансиране.
2. Държавите членки предоставят на Комисията информацията, посочена в параграф 1, два пъти годишно чрез механизмите за автоматичен обмен на данни.
  3. По отношение на посочените в параграф 1 данни, които са свързани с интервенциите по ОСП, държавите членки предоставят на Комисията ежегодно най-късно до 31 октомври на година N информацията относно плащанията въз основа на площ и на брой животни, извършени през референтната година N-1, секторните интервенции, изпълнени през календарната година N-1, и всички други интервенции, според случая.
  4. Държавите членки създават системите си за събиране на данни по съобразен с цифровите технологии и оперативно съвместим начин, който се основава на принципа, че данните се събират само веднъж и се използват многократно. Държавите членки правят необходимото, така че бенефициерите, получателите, крайните получатели, изпълнителите и подизпълнителите, доколкото е възможно, да не се сблъскват с дублиращи се искания за данни, да имат достъп до всички необходими данни, които са свързани с тях, и да могат лесно да използват многократно тези данни при попълването и подаването на заявления. Когато е възможно, държавите членки използват многократно съществуващите регистри и бази данни.
  5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 86 [Упражняване на делегирането], за да изменя категориите данни, посочени в параграф 1.

#### *Член 64*

#### ***Прозрачност***

1. В срок от шест месеца от приемането на решението на Съвета, посочено в член 23 [Предложение на Комисията и решение за изпълнение на Съвета], държавите членки осигуряват пускането в действие на уебсайт, където е достъпна информацията относно подпомагането съгласно настоящия регламент, която обхваща целите, дейностите, наличните възможности за финансиране и постиженията по плана.
2. Държавите членки осигуряват публикуването на информацията, посочена в член 63, параграф 1 [Събиране и записване на данни], на уебсайта, посочен в параграф 1 от настоящия член, при спазване на изискванията по отношение на защитата на личните данни и на изключенията, изброени в параграф 5 от

настоящия член. Информацията се актуализира най-малко веднъж на всеки шест месеца.

Чрез дерогация от първата алинея, що се отнася до интервенциите по ОСП, посочени в член 35, параграф 1, държавите членки осигуряват до 31 май на година N+1 публикуването на информацията, посочена в член 63, параграф 3 [Събиране и записване на данни], с изключение на данните, посочени в буква а), подточки iv) и ix) и буква д), подточка xiv) от параграф 1 от същия член.

На споменатия уебсайт държавите членки осигуряват и публикуването на елементите, които са посочени в член 12, параграф 4 от Регламент (ЕС) [Регламента за изпълнението] и са свързани с покани за представяне на предложения и оферти в рамките на фонда, както и на съдържащ тези елементи график на планираните покани за представяне на предложения в рамките на фонда, който се актуализира най-малко два пъти годишно.

Информацията се публикува на официалния език или официалните езици на държавата членка и/или на английски, френски или немски език и трябва да е достъпна на уебсайта в продължение на две години от датата на първоначалното ѝ публикуване. Данните, публикувани на посочения в параграф 1 уебсайт, трябва да са в съобразен с цифровите технологии, отворен, оперативно съвместим и машинночетим формат, който позволява те да бъдат сортирани, търсени, извлечени, сравнявани и многократно използвани.

3. Преди да се извърши публикуването в съответствие с параграф 2, държавите членки информират бенефициерите и изискват от тях да информират получателите, крайните получатели, изпълнителите и подизпълнителите, че данните ще бъдат направени публично достояние.
4. Комисията публикува данните, както е посочено в параграф 2 от настоящия член, на централизирания уебсайт, посочен в член 12 [Единен портал] от Регламент (ЕС) [Регламента за изпълнението].

За целите на първата алинея Комисията публикува дела от финансовото участие на Съюза в сумите, посочени в член 63 [Събиране и записване на данни]. Финансовото участие на Съюза се определя, като сумите, посочени в член 63 [Събиране и записване на данни], се умножат по процента на съфинансиране, който се прилага за съответната глава от плана. Сумите във валута, различна от евро, се конвертират в евро, като се използва месечният счетоводен обменен курс, посочен в член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

5. Информация не се публикува, когато поради съображения, свързани със сигурността, с общественения ред и с наказателни разследвания, правото на Съюза или националното право изключва публикуването, или когато информацията попада в обхвата на член 38, параграф 3, букви а)—г) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

Информация за собственото и фамиленото име на земеделския стопанин не се публикува, ако сумата, която той е получил в рамките на една година, е по-малка или равна на 2 500 EUR.

## ГЛАВА II ПРАВИЛА ЗА ПЛАЩАНИЯТА

### Член 65

#### *Подаване и оценяване на заявленията за плащане*

1. Комисията извършва плащанията в съответствие с бюджетните кредити и в зависимост от наличните средства.
2. Държавите членки подават до Комисията заявление за плащане в съответствие с образеца, поместен в приложение XI [образец на заявлението за плащане]. Сумите, които са включени в заявлението за плащане, трябва да отговарят на сумите, обосновани от постигането на междинни цели и целеви стойности или от съответстващите крайни продукти по други интервенции, съгласно решението за одобряване на плана и въз основа на доказателствата, събрани и проверени от държавата членка.
3. Когато преценяват постигането на междинните цели и целевите стойности, държавите членки оценяват всяка междинна цел и всяка целева стойност в нейната цялост, като вземат предвид формулировката, основното предназначение и контекста ѝ, съгласно приложение VIII [Насоки за оценяване на удовлетворителното изпълнение на междинните цели и целевите стойности в рамките на фонда].
4. Заявленията за плащане се подават от държавите членки до Комисията в съответствие с образеца, поместен в приложение XI, до шест пъти годишно до 31 октомври.
5. Заявленията за плащане не са допустими, ако последният дължим пакет за получаване на увереност, предвиден в член 59, все още не е представен [Годишен пакет за получаване на увереност] и докато той бъде представен.
6. В зависимост от наличните средства Комисията извършва плащането в срок от 60 дни от датата, на която е получила заявлението за плащане. Сумите може да се изплащат чрез един или повече транша.
7. Кумулативният общ размер на предварителното финансиране и извършените плащания не може да надвишава 95 % от финансовото участие на фондовете в плана. Когато този таван бъде достигнат, координиращият орган продължава да предава на Комисията заявления за плащане. Без да се засягат разпоредбите на членове 66, 67 и 68, Комисията изплаща окончателното салдо не по-късно от 10 месеца след получаването на документите за последната година на изпълнението.
8. На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 86, за да измени приложения VIII и IX [относно заявлението за плащане и постигането на междинните цели и целевите стойности].

### Член 66

#### *Срокове и прекъсване на срока за плащане*

1. Когато е определен срок, в който Комисията трябва да предприеме действие спрямо държава членка, този срок започва да тече, когато държавата членка

подаде цялата информация съгласно изискванията, определени в настоящия регламент.

2. Срокът спира да тече от датата, следваща датата, на която Комисията изпраща до държавата членка коментарите си или искането си за коригирани документи, до датата, на която държавата членка отговори на тези коментари или представи поисканите документи.
3. Като има предвид информацията, с която разполага, и принципа на пропорционалност, Комисията може да прекъсне срока за плащане за максимален период от шест месеца или — по отношение на подпомагане под формата на заем — да предприеме всяка мярка, налична по силата на споразумението за заем, когато е изпълнено някое от следните условия:
  - а) информацията сочи сериозно неспазване от страна на държавата членка на задълженията, определени в член 58 [Отговорности на държавите членки], за което не са предприети корективни мерки;
  - б) Комисията възнамерява да извърши проверки, по-специално за да определи дали не са постигнати една или повече междинни цели, една или повече целеви стойности или един или повече крайни продукти, включени в заявлението за плащане;
  - в) междинна цел или целева стойност, за която е извършено плащане, може да е отменена съгласно член 69 [отмени].
4. Комисията информира писмено съответната държава членка за причините за прекъсването и ако е целесъобразно, я приканва да поправи положението.

#### *Член 67*

#### ***Спиране на плащанията***

1. Като има предвид принципа на пропорционалност, Комисията може да спре всички или част от плащанията или — по отношение на подпомагане под формата на заем — да предприеме всяка мярка, налична по силата на споразумението за заем, във всеки от следните случаи:
  - а) държавата членка не е предприела корективни мерки за поправяне на положението, довело до прекъсването съгласно член 66, параграф 3 [прекъсване], буква а);
  - б) налице е сериозно неспазване на задълженията, определени в член 58 [Отговорности на държавите членки], за което не са предприети корективни мерки;
  - в) една или повече междинни цели, една или повече целеви стойности или един или повече крайни продукти, включени в заявлението за плащане, не са постигнати или междинна цел или целева стойност, за която е извършено плащане, е отменена съгласно член 69 [отмени];
  - г) налице е мотивирано становище на Комисията по отношение на производство за установяване на неизпълнение на задължения съгласно член 258 от ДФЕС по въпрос, който излага на риск ефективното изпълнение на мерките;
  - д) Съветът е решил, че дадена държава членка:

- (i) не е предприела ефективни действия за коригиране на прекомерния си дефицит, освен ако Съветът е приел препоръка съгласно член 25 от Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета в случай на сериозен икономически спад в еврозоната или в Съюза като цяло;
  - (ii) не е предприела действия за коригиране на прекомерните си дисбаланси, освен ако Съветът е приел изменения на своята препоръка съгласно член 9, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета;
  - (iii) не спазва изискванията на политиката, които се съдържат в програмата за макроикономически корекции, посочена в член 7 от Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета, поради причини, които са извън контрола на съответната държава членка;
- е) Комисията е стигнала до заключението, че дадена държава членка не спазва програмата за преустройство и меморандума за разбирателство, посочени съответно в членове 3 и 3а от Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета.
2. Преди да вземе решение за спиране на плащанията, Комисията информира държавата членка за своите заключения и ѝ дава възможност да представи в срок от два месеца своите коментари по оценката на Комисията. Срокът може да бъде удължен по взаимно съгласие. Преди да вземе решение за спиране на плащанията, Комисията взема под внимание всички съответни сведения и коментари, представени от държавата членка.
3. Комисията отменя спирането на плащанията, когато държавата членка е предприела корективни мерки за поправяне на посочените в параграф 1 елементи. Тези мерки може да включват изменение на плана посредством добавяне на допълнителни условия за плащане.

#### *Член 68*

#### ***Финансови корекции от страна на Комисията***

1. Комисията прилага финансови корекции, за да намали пропорционално финансовото участие на Съюза и когато е приложимо, да събере от държавите членки всички суми, дължими на бюджета на Съюза, или — по отношение на подпомагане под формата на заем — да предприеме всяка мярка, налична по силата на споразумението за заем, когато установи, че е налице една от следните ситуации:
- а) съответната държава членка не е предприела необходимите мерки, посочени в член 67, параграф 2 [Спиране на плащанията], и когато плащанията са били спрени за най-малко шест месеца;
  - б) налице са измама, корупция или конфликт на интереси, които засягат финансовите интереси на Съюза и не са били разкрити, докладвани и коригирани от държавата членка;
  - в) налице е сериозно неспазване на задълженията, определени в член 58 [Отговорности на държавите членки], за което държавата членка не е предприела корективни мерки;

- г) изплатени са суми за междинна цел, целева стойност или краен продукт, които не са постигнати, а това не е било разкрито и докладвано от държавата членка и до края на плана не са предприети корективни мерки; когато държава членка докладва на Комисията такива констатации, се прилага процедурата за спиране на плащанията, посочена в член 67, параграф 1, буква в) [Спиране на плащанията];
- д) констатирано е, че междинна цел или целева стойност, за която е извършено плащане, е била отменена след последното плащане, извършено в рамките на плана, и до края на плана не са предприети корективни мерки.

2. При вземането на решение относно размера на финансовата корекция Комисията спазва принципа на пропорционалност и взема предвид тежестта, честотата и финансовите последици на недостатъците, изброени в параграф 1. Този размер трябва да съответства във възможно най-голяма степен на действителната финансова загуба или на действителния риск за бюджета на Съюза. Когато Комисията не може, полагайки разумни усилия, да определи действителното равнище на недължимите плащания и размера на понесените от Съюза финансови щети, тя може да определи размера, като приложи корекции, основани на екстраполация, или корекции с единна ставка в съответствие с приложение XIV [Определяне на равнището на финансовите корекции с единна ставка].

В случай на междинна цел или целева стойност, която не е постигната и това не е разкрито и докладвано от държавата членка, както е посочено в параграф 1, буква г), стойността на корекцията, която прилага Комисията, се определя пропорционално на частта, която не е постигната.

Когато не е постигната окончателната междинна цел или целева стойност по дадена мярка, стойността на корекцията, която прилага Комисията, се определя пропорционално на изпълнението на мярката, като се вземат предвид извършените предходни плащания.

3. Преди да вземе решение за финансова корекция, Комисията информира държавата членка за своите заключения и ѝ дава възможност да представи в срок от два месеца своите коментари по оценката на Комисията. Срокът може да бъде удължен по взаимно съгласие. Преди да вземе решение за прилагане на финансова корекция, Комисията взема под внимание всички съответни сведения и коментари, представени от държавата членка.
4. Без да се засяга параграф 1, Комисията намалява пропорционално подпомагането и събира всички суми, дължими на бюджета на Съюза, във всички случаи, които засягат финансовите интереси на Съюза или постигането на междинните цели и целевите стойности и не са били коригирани от държавата членка, или във всички случаи на сериозно неспазване на ключовите изисквания, посочени в приложение IV [Ключови изисквания], или на задълженията, определени в член 58 [Отговорности на държавите членки], което не е коригирано от държавата членка чрез представянето на пакет за получаване на увереност през последната счетоводна година.
5. Когато след изменението на план бъде премахната мярка, по която са изплатени суми за изпълнени междинни цели или целеви стойности,

изплатените преди това суми се събират, без да се намалява финансовото участие на Съюза и се пренасочват към други мерки.

#### Член 69

##### *Дълготрайност и отмени*

1. Държавите членки правят необходимото, така че постигането на всяка от съответните междинни цели и целеви стойности да се осигури за най-малко пет години след датата на плащането от Комисията, отговарящо на постигането на междинната цел или целевата стойност.
2. Когато Комисията счете, че изискванията, определени в параграф 1, не са спазени, или когато в пакета за получаване на увереност държавата членка информира за отмяна, Комисията следва процедурата, посочена в членове 66, 67 и 68 [прекъсване, спиране на плащанията, корекции].
3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат за инвестиции в рамките на специфичните цели, определени в член 3, буква в), които не са инвестиции в инфраструктура, освен ако спрямо тях се прилага задължение за поддържане на инвестицията съгласно правилата за държавна помощ или ако такова задължение е определено в плана.
4. Операциите в подкрепа на преместване не отговарят на условията за подпомагане.

#### Член 70

##### *Интегрирана система за администриране и контрол (ИСАК)*

1. Всяка държава членка създава и използва интегрирана система за администриране и контрол (наричана по-долу за краткост „интегрираната система“). Тя се прилага за интервенциите, изброени в член 35, параграф 1, букви а)–ж).
2. Интегрираната система се използва в необходимата степен и за [устойчивото земеделско управление], посочено в член XX от Регламент (ЕС) XX [ОСП], и във всички подходящи случаи за мерките, посочени в дял VI [разпоредби относно подпомагането за най-отдалечените региони].
3. Интегрираната система се състои от следните елементи:
  - а) система за мониторинг на селското стопанство. Системата за мониторинг на селското стопанство е процедура за редовно и систематично наблюдение, проследяване и оценка на селскостопанските дейности и практики чрез технологични средства, включително данни от спътниците „Сентинел“ по програмата „Коперник“;
  - б) система за геопространствени заявления и за заявления въз основа на броя на животните. Системата за геопространствени заявления е цифров инструмент за заявления, чрез който бенефициерът декларира селскостопанските дейности и практики на стопанството;
  - в) система за идентификация на земеделските парцели;
  - г) система за идентификация и регистрация на животни;
  - д) система за идентификация на бенефициерите на интервенциите, посочени в параграфи 1 и 2;

- е) система за контрол и санкции. Държавите членки извършват ежегодно административни проверки на заявленията за помощ и заявленията за плащане, за да проверят тяхната законосъобразност и редовност. Тези проверки се допълват от проверки на място, които може да се извършват дистанционно с използването на технически средства. Държавите членки обаче може да решат да не извършват проверки на място, когато условията за допустимост за мерките се следят в рамките на системата за мониторинг на селското стопанство, посочена в буква а) от настоящия член.
4. Държавите членки оценяват ежегодно качеството на елементите на интегрираната система, посочени в параграф 3, букви а), б) и в), в съответствие с методиката, установена на равнището на Съюза.

Когато при оценката се установят недостатъци в елементите на интегрираната система, държавите членки предприемат подходящи корективни действия или — ако не го направят — Комисията изисква от тях да разработят пътна карта, в която се описва графикът за изпълнението на неизпълнените корективни действия.

До 15 февруари след съответната календарна година на Комисията се представят доклад за оценката и ако е необходимо, корективните действия и графикът за изпълнението им.

5. Комисията предоставя безплатно спътниковите данни, необходими за системата за мониторинг на селското стопанство, на компетентните за тази система органи или на доставчиците на услуги, упълномощени от тези органи да ги представляват. За целите на посочената в параграф 4 оценка на качеството на интегрираната система Комисията им предоставя безплатно необходимите изображения с много висока разделителна способност. Комисията остава собственик на спътниковите данни и изображения.
6. Без да се засягат отговорностите на държавите членки за изпълнението и прилагането на интегрираната система, те създават европейска система за мониторинг на земите. Тя предоставя на земеделските стопани информация в подкрепа на устойчивото управление на техните стопанства. Тя освен това осигурява данни за разработване и мониторинг на политиките в рамките на ОСП и насърчава споделянето на данни за устойчивостта на земеделските стопанства.
7. Европейската система за мониторинг на земите съдържа най-малко данните, свързани с посочените в параграф 3 елементи на интегрираната система, и когато е приложимо, данните, които земеделските стопани са споделили с публичните органи в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП]. Държавите членки може да предоставят допълнителни услуги, чрез които в европейската система за мониторинг на земите да се включат други източници на информация в полза на земеделските стопани.
8. Когато е необходимо да се гарантира, че интегрираната система, предвидена в настоящата глава, се прилага по ефикасен, съгласуван и недискриминационен начин, с което се защитават финансовите интереси на Съюза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 87, които да допълват настоящия регламент със:

- a) правила относно установената на равнището на Съюза методика за ежегодната оценка на качеството на елементите на интегрираната система, посочени в параграф 3, букви а), б) и в);
  - б) правила относно посочената в параграф 3, буква в) система за идентификация на земеделските парцели.
9. Комисията може да приема актове за изпълнение, с които да определя правила относно:
- a) формата, съдържанието и механизмите за предаване или предоставяне на разположение на Комисията на:
    - (i) доклада за оценката, посочен параграф 4;
    - (ii) корективните действия, представени от държавите членки;
  - б) основните характеристики и правилата относно:
    - (i) системата за мониторинг на селското стопанство;
    - (ii) системата за геопространствени заявления;
    - (iii) система за идентификация на земеделските парцели;
    - (iv) европейската система за мониторинг на земите.
10. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 87, параграф 3 [*процедура на комитет, процедура по разглеждане*].

## ДЯЛ XI

### СПЕЦИФИЧНИ ВИДОВЕ ПОДПОМАГАНЕ

#### Член 71

#### *Финансови инструменти*

11. Държавите членки може да включат в своите планове подпомагане за съществуващи или новосъздадени финансови инструменти, изпълнявани пряко от управляващия орган или под негова отговорност.
12. Използването на финансови инструменти и евентуалното им комбиниране с подпомагане под формата на безвъзмездни средства трябва да е обосновано с оглед на съответните пазарни потребности и със способността им да намаляват риска и да привличат частен капитал. Прогнозните разходи за даден финансов инструмент се определят в съответствие с параграф 11.
13. Държавите членки избират организациите, които да изпълняват финансовите инструменти. Когато даден финансов инструмент се изпълнява от холдингов фонд, организацията, изпълняваща холдинговия фонд, избира чрез прозрачни процедури организациите, които да изпълняват специалните фондове.
14. Таксите за управление се определят въз основа на изпълнението.
- Когато организациите, изпълняващи холдингов фонд, се избират чрез пряко възлагане на поръчка, за размера на таксите за управление се определя таван, който за капиталови или квазикапиталови продукти е до 7 % от финансовото участие от плана, а за всякакви други финансови продукти — до 5 % от финансовото участие от плана.

Когато организациите, изпълняващи специален фонд, се избират чрез пряко възлагане на поръчка, за размера на таксите за управление се определя таван, който за капиталови или квазикапиталови продукти е до 15 % от финансовото участие от плана, а за всякакви други финансови продукти — до 7 % от финансовото участие от плана.

15. Държавите членки може да възложат пряко поръчка за изпълнението на финансов инструмент на следните бенефициери:
- а) групата на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ);
  - б) международни финансови институции, в които акционер е държава членка;
  - в) банка или институция, която е публична собственост, учредена е като правен субект, извършващ финансови дейности на професионална основа, и отговаря на всички долупосочени условия:
    - (i) няма пряко частно капиталово участие, с изключение на неконтролни и неблокиращи форми на частно капиталово участие, които се изискват от разпоредби на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху съответната банка или институция, и с изключение на формите на частно капиталово участие, които не дават възможност за влияние върху решенията, свързани с ежедневното управление на финансовия инструмент, получаващ подпомагане от фондовете;
    - (ii) действа в рамките на мандат за обществена политика, даден от съответния орган на държава членка на национално или регионално равнище, който включва — като изключителна дейност или като част от дейността ѝ — извършването на дейности за икономическо развитие, допринасящи за постигане на целите на фондовете;
    - (iii) извършва — като изключителна дейност или като част от дейността си — дейности за икономическо развитие, допринасящи за постигане на целите на фондовете, в региони, области на политиката или сектори, в които като цяло не съществува достъп до финансиране от пазарни източници или този достъп е недостатъчен;
    - (iv) извършва дейност, без да е насочена основно към постигането на максимални печалби, но гарантира дългосрочна финансова стабилност за дейностите си;
    - (v) гарантира чрез подходящи мерки в съответствие с приложимото право, че прякото възлагане на поръчки, посочено в параграф 4, не води до пряка или непряка полза за търговски дейности;
    - (vi) подлежи на надзор от независим орган в съответствие с приложимото право;
  - г) други организации, които отговарят на условията, определени в член 12 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета<sup>27</sup>.

---

<sup>27</sup> Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>).

16. Финансовите инструменти може да се комбинират с подпомагане под формата на безвъзмездни средства в рамките на единична операция по финансов инструмент и на едно споразумение за финансиране, като и двата отделни вида подпомагане се предоставят от организацията, изпълняваща финансовия инструмент. В такъв случай правилата, приложими за финансовите инструменти, се прилагат и за тази единична операция по финансов инструмент. Подпомагането под формата на безвъзмездни средства трябва да е пряко свързано и необходимо за финансовия инструмент и не може да надвишава стойността на инвестициите, подпомагани чрез финансовия продукт. За всеки вид подпомагане се водят отделни записи.
17. За окончателните междинни цели и целеви стойности при мерките, които се изпълняват като финансови инструменти, подпомагането трябва да е предоставено на крайните получатели.
18. За дейностите, попадащи в обхвата на член 42 от ДФЕС, общият размер на подпомагането за оборотен капитал, предоставено на даден краен получател, не може да надвишава brutния еквивалент на безвъзмездна помощ от 300 000 EUR за който и да е период от три финансови години. Същият таван се прилага за максималния размер на помощта, предоставена чрез финансови инструменти на проект на млад земеделски стопанин, включително за установяване.
19. Безвъзмездните средства не може да се използват за възстановяване на подпомагане, получено от финансови инструменти. Финансовите инструменти не може да се използват за предварително финансиране на безвъзмездни средства.
20. Подпомагането от фондовете, изплащано на финансови инструменти, се внася в сметки във финансови институции със седалище в държавите членки и се управлява в съответствие с активното управление на касовите средства и принципа на добро финансово управление. Лихвите и други печалби, които могат да бъдат отнесени към подпомагането от фонда, изплатено на финансови инструменти, се използват за същата цел като първоначалното подпомагане от фондовете, включително за плащанията на такси за управление, платени от организациите, изпълняващи финансовия инструмент, или в рамките на същия финансов инструмент, или след приключването на финансовия инструмент — по линия на други финансови инструменти или други форми на подпомагане за допълнителни инвестиции в крайни получатели до края на периода на допустимост. Всички лихви и други печалби, които не са използвани в съответствие с предходното изречение, се приспадат от цялостното подпомагане.
21. Прогнозните разходи за даден финансов инструмент се определят въз основа на целевия обем на предложените финансови продукти и съответните такси за управление. Като част от прогнозните разходи за финансови инструменти може да се включат и следните категории:
  - а) плащания към крайни получатели в случаите на заеми и на капиталови или квазикапиталови инвестиции;
  - б) ресурси, заделени за договори за гаранция, независимо дали са текущи, или вече са достигнали своя падеж, за да се отговори на евентуални искания за активиране на гаранции за загуби, изчислени въз основа

- коэффициент на мултиплициране, установен за съответните изплатени нови заеми или капиталови инвестиции в крайни получатели;
- в) плащания към или в полза на крайни получатели, когато финансовите инструменти се комбинират в рамките на единична операция по финансов инструмент в съответствие с параграф 5 от настоящия член;
  - г) такси за управление, платени от организациите, изпълняващи финансовия инструмент;
  - д) Когато таксите за уреждане или която и да било част от тях се начисляват на крайни получатели, те не се включват в прогнозните разходи.
22. Ресурсите, възстановени на финансовите инструменти преди изтичане на периода на допустимост, от инвестиции в крайни получатели или от освобождаването на ресурси, заделени за договори за гаранция, включително изплащане на главници и всякакви видове генерирани доходи, които могат да бъдат отнесени към подпомагането от фонда, се използват повторно в същите или други финансови инструменти за допълнителни инвестиции в крайни получатели, за покриване на загубите в номиналния размер на финансовото участие на фонда във финансовия инструмент, произтичащи от отрицателни лихви, ако тези загуби настъпят въпреки активното управление на касовите средства, или за такси за управление, свързани с такива допълнителни инвестиции, като се отчита принципът на добро финансово управление.

Държавите членки приемат необходимите мерки, за да гарантират, че през период от осем години след края на периода на допустимост върнатите ресурси се използват повторно в съответствие с целите на плана било в рамките на същия финансов инструмент, или по линия на други финансови инструменти или други форми на подпомагане.

#### *Член 72*

##### ***Проверки на управлението и одити на финансовите инструменти***

1. Управляващият орган извършва проверки на място по отношение на управлението в съответствие с член 51 [Функции на управляващия орган] само на равнището на организациите, изпълняващи финансовия инструмент. Управляващият орган може да разчита на проверките, извършени от външни органи, и да не извършва проверки на място по отношение на управлението, ако разполага с достатъчно доказателства за компетентността на тези външни органи. В контекста на гаранционните фондове, ако доказателството за функционирането на управлението и контрола не е налично на равнището на организацията, изпълняваща финансовия инструмент, или на управляващия орган, управляващият орган може да извършва проверки на място по отношение на управлението на равнището на организациите, които предоставят подпомагане на крайните получатели.
2. Одитният орган извършва одити в съответствие с член 53 [Функции на одитния орган], по целесъобразност, на равнището на организациите, изпълняващи финансовия инструмент. Одитният орган може да вземе предвид резултатите от одит, извършен от външни одитори по отношение на организациите, изпълняващи финансовия инструмент, за целите на общата увереност и въз основа на това може да реши да ограничи собствената си одитна дейност. В контекста на гаранционните фондове, ако доказателството за подпомагането не

е налично на равнището на организацията, изпълняваща финансовия инструмент, или на управляващия орган, отговарящите за одита органи може да извършват одити на организациите, които предоставят подпомагане на крайните получатели.

3. Управляващите органи и одитните органи може да разчитат на резултатите от оценката по стълбове, извършена в съответствие с член 157 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
4. Управляващият орган не извършва проверки на място по отношение на управлението на равнището на групата на ЕИБ и на други международни финансови институции, в които акционер е държава членка.
5. Групата на ЕИБ и другите международни финансови институции, в които акционер е държава членка, представят на управляващия орган контролни доклади в подкрепа на заявленията за плащане.
6. Групата на ЕИБ и другите международни финансови институции, в които акционер е държава членка, представят на Комисията и на одитния орган годишен одитен доклад, съставен от външните им одитори, в края на всяка календарна година. Този доклад представлява основата за работата на одитния орган.
7. Одити на системите не се извършват на равнището на отделните операции по финансови инструменти.
8. В контекста на гаранционните фондове трябва да е налична одитна следа на равнището на организациите, изпълняващи финансови инструменти, или на равнището на организациите, предоставящи подпомагане на крайните получатели.

#### *Член 73*

#### ***Проверки на управлението и одити на предварително оценените като бенефициери субекти***

1. Настоящият член се прилага, когато бенефициерът е субект, който е посочен в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и чиито системи, правила и процедури са получили положителна предварителна оценка от Комисията съгласно член 157, параграфи 4 и 7 от същия регламент.
2. Управляващите органи и одитните органи може да разчитат на резултатите от предварителната оценка по стълбове, извършена от Комисията в съответствие с член 157 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, като вземат предвид надзорните мерки, посочени в параграф 3 от същия член.
3. За целите на годишния пакет за получаване на увереност, посочен в член 58, управляващият орган изисква от предварително оценените субекти да представят документи за изпълнението на подпомагането от Съюза, които може да се еквивалентни на посочените в член 158, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, включително декларация за управлението, потвърждаваща, че условията за използването на подпомагането от Съюза са изпълнени.
4. Управляващият орган може да разчита на проверките, извършени от външни органи на равнището на предварително оценения субект, и — при спазване на

параграфи 4 и 5 — може да реши да не извършва проверки на място по отношение на управлението на равнището на този субект, ако разполага с достатъчно доказателства за компетентността на тези външни органи.

5. Управляващият орган извършва проверки на място по отношение на управлението на равнището на предварително оценения субект, когато:
  - а) този управляващ орган установи конкретен риск от нередност, включително подозрение за измама, корупция или конфликт на интереси по отношение на операция, започната или изпълнявана от предварително оценения субект;
  - б) този управляващ орган установи конкретен риск, че предоставеното от Съюза подпомагане не е използвано правилно или че използването на финансирането при изпълнението на планове не е в съответствие с приложимото право.
6. Одитният орган може да вземе предвид одитите и проверките, извършени на равнището на предварително оценения субект, за целите на общата увереност и въз основа на това може да реши да ограничи собствената си одитна дейност.
7. Когато одитният орган установи конкретен риск от нередност, включително подозрение за измама, корупция или конфликт на интереси по отношение на операция, започната или изпълнявана от предварително оценения субект, той може да извърши одити.

#### *Член 74*

#### ***Инициативи за териториално и местно сътрудничество***

1. Държавите членки може да установят и да подпомагат сътрудничество в следните области:
  - а) интегрирано териториално и градско развитие;
  - б) водено от общностите местно развитие, включително LEADER, и други водени от граждани инициативи;
  - в) стратегии за интелигентни села;
  - г) проекти на оперативните групи в рамките на ЕПИ-АГРИ, посочени в член 19, параграф 2 от Регламент (ЕС) XX [Регламента за ОСП];
  - д) схеми за качество, признати от Съюза или от държавите членки, както и тяхното използване от земеделските стопани;
  - е) подпомагане на групи производители, организации на производители или междубраншови организации;
  - ж) насърчаване и подпомагане на сътрудничеството между поколенията, включително приемствеността при земеделските стопанства;
  - з) подпомагане на други форми на сътрудничество, допринасящи за специфичните цели.
2. Сътрудничеството, посочено в параграф 1, включва най-малко двама участници и допринася за постигането на една или повече от специфичните цели, посочени в член 3 [Специфични цели].

3. Държавите членки ограничават подпомагането за създаване на групи производители, организации на производители или междубраншови организации до 10 % от оборота на групата или организацията, като максималният размер на подпомагането е 100 000 EUR годишно; това подпомагане трябва постепенно да намалява и да е ограничено до първите пет години след признаването или след започването на съвместни дейности, които следва да доведат до признаване съгласно определеното от държавите членки в глава „Селско стопанство“ от техните планове.

#### *Член 75*

#### ***Интегрирано териториално и градско развитие***

1. Подпомагането за териториално развитие трябва да се основава на стратегии за интегрирано териториално развитие, включително чрез водено от общностите местно развитие, които стратегии се съсредоточават върху градските райони, селските райони, островите, крайбрежните райони или който и да било подходящ териториален район, както и на стратегии за интелигентна специализация или териториални стратегии за справедлив преход, или на стратегии за декарбонизация, разработени с подпомагане от инструменти на Съюза през периода 2021—2027 г., като по целесъобразност се взема предвид функционалната област и подход, съобразен с местните условия. В плана се определят съответните междинни цели и целеви стойности.
2. Стратегиите за интегрирано териториално и градско развитие трябва:
  - а) да допринасят за постигането на целите, определени в членове 2 и 3 [Цели на плана];
  - б) да посочват географския район и населението, обхванати от стратегията;
  - в) да предоставят анализ на нуждите от развитие и описание на интегрирания подход към установените нужди от развитие;
  - г) да определят ключови цели с измерими целеви стойности;
  - д) да определят участието на партньорите в подготовката и изпълнението на стратегията.
3. Стратегиите, които се изпълняват съгласно настоящия член, се подбират от управляващия орган (управляващите органи) с оглед предоставяне на подпомагане, включително за подготовката им. Те се изпълняват под отговорността на съответните териториални или градски органи или организации, които подбират операциите или участват в техния подбор.

#### *Член 76*

#### ***Водено от общностите местно развитие***

1. Воденото от общностите местно развитие трябва:
  - а) да се съсредоточава върху подрегионални, селски и крайбрежни райони;
  - б) да се проектира и изпълнява от местни групи за действие, състоящи се от представители на публичните и частните местни заинтересовани страни, в които нито една от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни, не контролира вземането на решения;

- в) да се осъществява чрез стратегии в съответствие с член 75 [Интегрирано териториално и градско развитие], които подпомагат иновативните характеристики в местния контекст, изграждането на мрежи и сътрудничеството с други лица, действащи на териториално равнище.
2. Подпомагането от фонда за воденото от общностите местно развитие трябва да обхваща:
- а) изграждането на капацитет и подготвителните действия в подкрепа на разработването на стратегията;
  - б) подготовката и изпълнението на операциите, подбрани в рамките на стратегията, включително дейностите за сътрудничество;
  - в) управлението, мониторинга и оценката на стратегията и нейното популяризиране, включително улесняването на обмена между заинтересованите страни и информирането относно стратегията и Съюза;
3. Когато се подготвя и изпълнява водено от общностите местно развитие, долупосочените задачи се осъществяват изключително от местните групи за действие:
- а) подготовка на стратегията за местно развитие;
  - б) изграждане на капацитета на местните участници за разработване и изпълнение на операции;
  - в) определяне на недискриминационни и прозрачни процедури и критерии за подбор, които не допускат конфликт на интереси и гарантират, че нито една от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни, не контролира решенията за подбор;
  - г) подбор на операциите;
  - д) проследяване на напредъка към постигането на целите и оценка на изпълнението на стратегията;
  - е) информиране относно стратегията за местно развитие и ролята на Съюза в нейното подпомагане.
4. При условие че гарантира спазването на принципа на разделение на функциите, местната група за действие може да е бенефициер и да изпълнява операции съгласно стратегията.

*Член 77*

**Подпомагане чрез LEADER**

1. Подпомагането чрез LEADER, посочено в член 18 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП], трябва да отговаря на следните изисквания:
- а) за разходите за операциите на местните групи за действие в рамките на LEADER е задължително използването на опростени варианти на разходите;
  - б) подпомагането за проекти, изпълнявани в съответствие със стратегиите за местно развитие в рамките на LEADER, което не надвишава 20 000 EUR, се предоставя под формата на еднократни суми и може да е

- диференцирано в съответствие с обективни и недискриминационни критерии;
- в) подпомагането за новосъздадени предприятия в селските райони, които извършват неселскостопански дейности в селските райони, може да се предоставя под формата на еднократни суми в размер до 100 000 EUR и може да е диференцирано в съответствие с обективни и недискриминационни критерии;
  - г) за проектите, изпълнявани в съответствие със стратегиите за местно развитие в рамките на LEADER, се насърчава използването на опростени варианти на разходите.
2. Подпомагането, което се предоставя съгласно настоящия член, може да покрива разходите за подготовката на стратегиите за местно развитие, разходите за изпълняваните операции или комбинация от тези два вида разходи. Държавите членки са длъжни да гарантират, че разходите за операциите отговарят на изискванията, които са определени за съответните видове интервенции, посочени в настоящия регламент.

#### *Член 78*

##### ***Използване на опростена форма на подпомагане на бенефициерите***

- 1. Освен ако в настоящия регламент е предвидено друго, когато общите прогнозни разходи за дадена операция не надвишават 400 000 EUR, публичното подпомагане, което държавата членка предоставя на бенефициера, е под формата на финансиране, което не е свързано с разходи, или на единични разходи, еднократни суми или единна ставка, с изключение на операциите, подпомагането за които представлява държавна помощ.
- 3. При операциите, които се подпомагат чрез интервенциите, посочени в член 35, параграф 1 [Видове интервенции], изискванията на параграф 1 се прилагат само за операциите, при които общите разходи не надвишават 100 000 EUR.

#### *Член 79*

##### ***Условия за мерките, които включват операции с поетапно изпълнение***

- 1. Държавите членки може да подпомагат мерки, при които основните операции се състоят от втория етап на операция, която вече е подбрана за подпомагане и е започнала съгласно Регламент (ЕС) 2021/1060, ако са изпълнени всички долупосочени условия:
  - а) операцията, подбрана за подпомагане съгласно Регламент (ЕС) 2021/1060, има два етапа, които са разграничени от финансова гледна точка, с отделни одитни следи;
  - б) общите разходи за операцията, посочена в буква а), надвишават 5 000 000 EUR;
  - в) при определянето на разходите за мярката се вземат предвид единствено разходи, които не са включени в заявление за плащане по отношение на първия етап;
  - г) вторият етап от операцията е в съответствие с приложимото право и отговаря на условията за подпомагане съгласно настоящия регламент;

- д) държавата членка определя междинни цели и целеви стойности за втория и окончателен етап на операцията.
2. Настоящият регламент се прилага по отношение на мярката, за която е включен вторият етап на операцията.

## **ДЯЛ XII**

### **СОЦИАЛЕН ФОНД ЗА КЛИМАТА И МОДЕРНИЗАЦИОНЕН ФОНД**

#### *Член 80*

##### *Глава за социалния план за климата*

1. Планът, представен на Комисията в съответствие с член 21 [подготовка и представяне на плана], трябва да включва — в отделна глава за социалния план за климата — мерките и инвестициите, които се съдържат в социалния план за климата, представен от държавата членка съгласно Регламент (ЕС) 2023/955.
2. Допустимите мерки и инвестиции, включени в социалните планове за климата, са допустими и съгласно плана, при спазване на член 7 [Хоризонтални принципи].
3. По отношение на главата за социалния план за климата се прилагат правилата, определени в настоящия регламент.
4. Чрез дерогация от параграф 3 дадена държава членка може да избере да продължи да изпълнява главата за своя социален план за климата съгласно правилата, определени в Регламент (ЕС) 2023/955. Ако има колебания дали се прилага Регламент (ЕС) 2023/955, или настоящият регламент, предимство има Регламент (ЕС) 2023/955, без да се засягат членове 6, 8 и 9 от настоящия регламент.
5. Националното участие, определено в член 15 от Регламент (ЕС) 2023/955, се прилага и по отношение на главата за социалния план за климата.
6. Когато подготвят или изменят своите планове за национално и регионално партньорство, държавите членки може да програмират в главата за своя социален план за климата ресурсите, с които разполагат в рамките на Социалния фонд за климата, изцяло или частично за други мерки, които допринасят за целите, определени в член 3, буква в), подточка vi), включително чрез мерки, определени в член 8 от Регламент (ЕС) 2023/955.

#### *Член 81*

##### *Прехвърляне на ресурси*

В своите първоначални планове държавите членки може да поискат да бъдат прехвърлени суми, които са им разпределени за 2026 и 2027 г. от Социалния фонд за климата. Тези суми се програмират в главите за техните социални планове за климата. Тези суми представляват външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и допринасят за целите, определени в член 3, буква в), подточка vi), включително чрез мерки, определени в член 8 от Регламент (ЕС) 2023/955.

## Член 82

### *Полезни взаимодействия с Модернизационния фонд*

1. Инвестициите, подпомагани в рамките на Модернизационния фонд, се проектират и изпълняват с цел да се осигурят съгласуваност и полезни взаимодействия с мерките от плана за НРП.
2. Когато подготвят своите планове за НРП, държавите членки, които ползват Модернизационния фонд, описват инвестициите, които планират да представят на инвестиционния комитет, предвиден в член 10г, параграф 5 от Директива 2003/87/ЕО, през следващите 3 години, и представят обяснение на полезните взаимодействия с мерките от плана за НРП.
3. Държавите членки представят обяснение за това, как са проектирани инвестициите, които планират да финансират в рамките на Модернизационния фонд, като се вземат предвид политиката и очакваните полезни взаимодействия между съществуващите и бъдещите инвестиции по линия на Модернизационния фонд, от една страна, и реформите и инвестициите в рамките на плана за НРП, от друга страна.

## Член 83

### *Изменения на Регламент (ЕС) 2023/955*

Регламент (ЕС) 2023/955 се изменя, както следва:

- 1) Член 10 се заменя със следното:

#### *„Член 10*

#### *Ресурси на Фонда*

1. В съответствие с член 10а, параграф 8б и член 30г, параграфи 3 и 4 от Директива 2003/87/ЕО, за изпълнението на социалните планове за климата се предоставя максимална сума от 65 000 000 000 EUR за периода от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2032 г. по текущи цени. Тази сума представлява външен целеви приход за целите на член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, без да се засяга член 30г, параграф 4, шеста алинея от Директива 2003/87/ЕО.

Годишните суми в рамките на максималната сума, определена в първата алинея от настоящия параграф, не може да надвишават сумите, посочени в член 30г, параграф 4, четвърта алинея от Директива 2003/87/ЕО.

Сумите за годините от 2028 до 2032 г. се предоставят за изпълнението на инвестициите и мерките от социалния план за климата в рамките на плановете за национално и регионално партньорство в съответствие с член 27а от настоящия регламент и член 20 от Регламент (ЕС) XXX [Регламента относно плановете за НРП] за периода от 2028 до [2032 г.]

Ако системата за търговия с емисии, установена в съответствие с глава IVа от Директива 2003/87/ЕО, бъде отложена за 2028 г. съгласно член 30к от посочената директива, максималната сума, която трябва да се предостави, е 54 600 000 000 EUR, а разпределените годишни суми не може да надвишават съответните суми, посочени в член 30г, параграф 4, пета алинея от Директива 2003/87/ЕО.

2. Чрез дерогация от член 22, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и без да се засяга член 19 от настоящия регламент, бюджетните кредити за поети задължения, покриващи съответната годишна сума, посочена в параграф 1 от настоящия член, се предоставят автоматично в началото на всяка финансова година, считано от 1 януари 2026 г., до съответните приложими годишни суми, посочени в параграф 1, втора и четвърта алинея.
3. Сумите, посочени в параграф 1, може също така да покриват разходи, свързани с дейности по подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, които са необходими за управлението на Фонда и постигането на неговите цели, по-специално проучвания, срещи на експерти, консултации със заинтересовани страни, информационни и комуникационни дейности, включително приобщаващи действия за популяризиране, и институционална комуникация за политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите на настоящия регламент, разходи, свързани с ИТ мрежи, насочени към обработката и обмена на информация, институционални инструменти в областта на информационните технологии, и всички други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията за управлението на Фонда. Посочените суми може да покриват също така разходите за други спомагателни дейности, като контрол на качеството и мониторинг на проектите на място, и разходите за партньорски консултации и експерти за оценката и изпълнението на допустимите действия.“

2) Въмква се следният член 27а:

*„Член 27а*

*Социални планове за климата и планове за национално и регионално партньорство*

1. Както е предвидено в член 80 от Регламент (ЕС) XXX [Регламента относно плановете за НРП], държавите членки включват в отделна глава в плановете за национално и регионално партньорство, които трябва да бъдат представени в съответствие с член 21 от Регламент (ЕС) XXX [Регламента относно плановете за НРП], инвестициите и мерките от социалния план за климата, подготвени и приети в съответствие с настоящия регламент.
2. По отношение на главата за социалния план за климата се прилагат правилата, определени в Регламент (ЕС) XXX [Регламента относно плановете за НРП].
3. Чрез дерогация от параграф 3 дадена държава членка може да избере да продължи да изпълнява главата за своя социален план за климата съгласно правилата, определени в настоящия регламент. Ако има колебания дали се прилага Регламент (ЕС) XXX [Регламента относно плановете за НРП], или настоящият регламент, предимство има настоящият регламент, без да се засягат членове 6, 8 и 9 от Регламент (ЕС) XXX [Регламента относно плановете за НРП].
4. Без да се засягат неуредените искания за плащания, които държавите членки са подали до Комисията съгласно член 20 от настоящия регламент, след приемането на посоченото в член 23 решение за изпълнение [предложение на Комисията и решение за изпълнение на

Съвета], с което се одобрява планът за национално и регионално партньорство, Комисията изменя или прекратява споразумението, посочено в член 19 от настоящия регламент, ако с държавите членки е сключено такова споразумение.“

## **ДЯЛ XIII ИНСТИТУЦИОНАЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

### **ГЛАВА 1**

## **Правила относно конкуренцията за секторите на селското стопанство, рибарството и аквакултурите**

#### *Член 84*

#### *Правила, приложими по отношение на предприятията*

Когато чрез интервенциите по ОСП, посочени в член 35, параграф 1 от Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП], се предоставя подпомагане за форми на сътрудничество между предприятия, то може да се предоставя само за форми на сътрудничество, които са в съответствие с правилата относно конкуренцията, предвидени в Регламент (ЕС) № 1308/2013.

#### *Член 85*

#### *Държавна помощ*

1. Освен ако в настоящия член е предвидено друго, членове 107, 108 и 109 от ДФЕС се прилагат за подпомагането съгласно настоящия регламент, Регламент (ЕС) 202X/XXXX [Регламента за ОСП] и Регламент (ЕС) № 1308/2013 по отношение на видовете интервенции, определени в част II, дял I, глава IIa от посочения регламент, или помощта, която държавите членки предоставят на предприятия от съюзния сектор на рибарството и аквакултурите.
2. Членове 107, 108 и 109 от ДФЕС не се прилагат за подпомагането, което държавите членки изплащат съгласно и в съответствие с настоящия регламент, и за националното участие в допустимите разходи, което държавите членки предоставят за интервенциите по ОСП, посочени в член 35, параграф 1, букви г)–е) и з)–с), или за допълнителното национално финансиране, което се предоставя за интервенциите по ОСП, посочени в член 35, параграф 1, букви г)–е) и з)–с), и попада в обхвата на член 42 от ДФЕС, или за помощта, която държавите членки предоставят на предприятия от съюзния сектор на рибарството и аквакултурите и която попада в обхвата на член 42 от ДФЕС.
3. Посоченото в параграф 1 подпомагане, което държавите членки предоставят във връзка с операции, попадащи в обхвата на член 42 от ДФЕС, и има за цел да осигури допълнително финансиране за интервенциите, посочени в член 35, параграф 1, букви г), д), е) и з)–с) от настоящия регламент, за които се предоставя подпомагане от Съюза в независимо кой момент от периода на плана, може да бъде извършено само ако отговаря на изискванията на настоящия регламент, Регламент (ЕС) ... [Регламента за ОСП] и Регламент (ЕС) № 1308/2013 и е включено в плана за НРП.

4. Държавите членки не може да предоставят допълнително национално финансиране за интервенциите, посочени в член 35, параграф 1, букви а), б), в) и ж) от настоящия регламент.
5. За селскостопанските продукти и продуктите от риболов и аквакултури, които са обхванати от приложение I към ДФЕС и за които се прилагат членове 107, 108 и 109 от ДФЕС, Комисията може да разреши, в съответствие с член 108 от ДФЕС, оперативна помощ в секторите, произвеждащи, преработващи и предлагащи на пазара тези продукти, с цел да се смекчат специфичните ограничения за селското стопанство, рибарството и производството на аквакултури в най-отдалечените региони и на малките острови в Егейско море, произтичащи от тяхната изолираност, островен характер, малък размер и крайна отдалеченост.

Държавите членки може да предоставят допълнително финансиране за изпълнението на интервенции в най-отдалечените региони и на малките острови в Егейско море съгласно настоящия регламент. В тези случаи държавите членки информират Комисията за допълнителното финансиране и Комисията може в съответствие с настоящия регламент да го одобри като част от плановете. Така помощта, за която е представена информация, се счита за помощ, за която е представена информация по смисъла на член 108, параграф 3, първо изречение от ДФЕС.

6. Чрез дерогация от член 211 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и член 3 от Регламент (ЕО) № 1184/2006 на Съвета<sup>28</sup>, членове 107, 108 и 109 от ДФЕС не се прилагат за плащания в подкрепа на местно селскостопанско производство и специфични режими на снабдяване, извършени от държавите членки в съответствие с настоящия регламент.

## **ГЛАВА 2**

### **Делегиране и процедура на комитет**

#### *Член 86*

#### ***Делегиране на правомощия по отношение на изменения на някои членове и приложения***

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 87 [Упражняване на делегирането], за да изменя членове 48 [Подпомагане за местни селскостопански продукти и продукти от риболов и аквакултури], 58 [Отговорности на държавите членки, докладващи за нередности], 62 [Изчисляване на санкциите във връзка с устойчивото земеделско управление], 63 [Събиране и записване на данни], 70 [ИСАК], приложения VIII [постигане на междинните цели и целевите стойности], IX [напредък в изпълнението], XI [заявление за плащане], XV [действия на Съюза], XIV [финансови корекции] към настоящия регламент, за да бъдат те адаптирани към промените, настъпили през програмния период.

---

<sup>28</sup> Регламент (ЕО) № 1184/2006 на Съвета от 24 юли 2006 г. за прилагане на определени правила за конкуренция при производството и търговията със селскостопански продукти (ОВ L 214, 4.8.2006 г., стр. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1184/oj>).

## Член 87

### Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 86, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от датата на влизане в сила на настоящия регламент.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 86, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуйнституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно параграф 5, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от един месец след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с един месец по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.
7. Предоставеното на Комисията съгласно член 5, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013<sup>29</sup> правомощие да приеме делегиран акт с цел да предвиди Европейски кодекс на поведение за партньорство, остава в сила за програмния период 2028—2034 г. Делегирането на правомощия се упражнява в съответствие с член 86 от настоящия регламент.

## Член 88

### Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

---

<sup>29</sup> Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1303/oj>).

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

### **ГЛАВА 3**

## **Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509**

#### *Член 89*

#### ***Изменения на Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509***

Член 63 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 се изменя, както следва:

- 1) В параграф 5 буква а) се заменя със следното:

„а) информация, даваща вярна и обективна представа за напредъка в изпълнението през референтния период, определен в секторните разпоредби, или своите отчети за разходите, които са направили през референтния период, определен в секторните разпоредби, в хода на изпълнението на своите задачи и които са представили на Комисията за възстановяване;“
- 2) Параграф 6 се заменя със следното:

„6. Отчетите, посочени в параграф 5, буква а), включват предварителното финансиране и сумите, за които са в ход или са приключили процедури за събиране на вземания. Информацията или отчетите, посочени в параграф 5, буква а), се придружават от декларация за управлението, в която се потвърждава, че според отговарящите за управлението на средствата:

  - а) съдържащата се в тях информация, включително информацията, посочена в параграф 5, буква а), е подходящо представена, пълна и точна;
  - б) разходите са използвани по предназначение или сумите, за които е поискано плащане от Комисията, са в съответствие с условията за плащане, съгласно определеното в секторните разпоредби;
  - в) въведените системи за контрол осигуряват законосъобразността и редовността на съответните операции.“
- 3) В параграф 7 първата алинея се заменя със следното:

„Отчетите, посочени в параграф 5, буква а), или информацията, въз основа на която е поискано плащане от Комисията, и обобщението, посочено в буква б) от същия параграф, се придружават от становище на независим одитен орган, изготвено в съответствие с международно приетите стандарти за одит. В това становище се посочва дали въведените системи за контрол функционират правилно и дали осигуряват законосъобразността и редовността на съответните операции, както и дали в резултат на одитната дейност възникват съмнения относно твърденията, изложени в декларацията за управлението, която е посочена в параграф 6. В него се посочва също дали отчетите или информацията, въз основа на която е поискано плащане от Комисията, дават вярна и обективна представа, дали използването на средствата е в съответствие с приложимото право и дали разходите, за които е поискано възстановяване от Комисията, са законосъобразни и редовни.“

## ГЛАВА 4

### Заклучителни разпоредби

*Член 90*

#### ***Влизане в сила***

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на    година.

*За Европейския парламент*  
*Председател*

*За Съвета*  
*Председател*

## ЗАКОНОДАТЕЛНА ОБОСНОВКА ЗА ФИНАНСОВОТО И ЦИФРОВТО ОТРАЖЕНИЕ

1.	РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА.....	3
1.1.	Наименование на предложението/инициативата.....	3
1.2.	Съответни области на политиката.....	3
1.3.	Цели.....	3
1.3.1.	Общи цели.....	3
1.3.2.	Специфични цели.....	3
1.3.3.	Очаквани резултати и отражение.....	3
1.3.4.	Показатели за изпълнението.....	3
1.4.	Предложението/инициативата е във връзка с:.....	4
1.5.	Мотиви за предложението/инициативата.....	4
1.5.1.	Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата.....	4
1.5.2.	Добавена стойност от участието на ЕС (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на този раздел „добавена стойност от участието на ЕС“ е стойността, която е резултат от действието на равнище ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.....	4
1.5.3.	Изводи от подобен опит в миналото.....	4
1.5.4.	Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти.....	5
1.5.5.	Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства.....	5
1.6.	Продължителност на предложението/инициативата и на неговото/нейното финансово отражение.....	6
1.7.	Планирани методи на изпълнение на бюджета.....	6
2.	МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ.....	8
2.1.	Правила за мониторинг и докладване.....	8
2.2.	Системи за управление и контрол.....	8
2.2.1.	Обосновка на предложените методи на изпълнение на бюджета, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол..	8
2.2.2.	Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им.....	8
2.2.3.	Приблизителна оценка и обосновка на разходната ефективност на контрола (съотношение между разходите за контрол и стойността на съответните управлявани средства) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване).....	8
2.3.	Мерки за предотвратяване на измами и нередности.....	9

3.	ПРОГНОЗНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА.....	10
3.1.	Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове.....	10
3.2.	Прогнозно финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити.....	12
3.2.1.	Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи .....	12
3.2.1.1.	Бюджетни кредити от гласувания бюджет .....	12
3.2.1.2.	Бюджетни кредити от външни целеви приходи.....	17
3.2.2.	Прогнозен краен продукт, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи .....	22
3.2.3.	Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи .....	24
3.2.3.1.	Бюджетни кредити от гласувания бюджет .....	24
3.2.3.2.	Бюджетни кредити от външни целеви приходи.....	24
3.2.3.3.	Общо бюджетни кредити .....	24
3.2.4.	Прогнозни нужди от човешки ресурси .....	25
3.2.4.1.	Финансирани от гласувания бюджет .....	25
3.2.4.2.	Финансирани от външни целеви приходи .....	26
3.2.4.3.	Общо нужди от човешки ресурси.....	26
3.2.5.	Преглед на прогнозното отражение върху инвестициите, свързани с цифрови технологии .....	28
3.2.6.	Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка .....	28
3.2.7.	Финансов принос от трети страни.....	28
3.3.	Прогнозно отражение върху приходите .....	29
4.	ЦИФРОВО ИЗМЕРЕНИЕ .....	29
4.1.	Изисквания, свързани с цифрови аспекти .....	30
4.2.	Данни.....	30
4.3.	Цифрови решения .....	31
4.4.	Оценка на оперативната съвместимост .....	31
4.5.	Мерки в подкрепа на цифровото изпълнение .....	32

## 1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

### 1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване за периода 2028—2034 г. на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността

### 1.2. Съответни области на политиката

Конкуентоспособност  
Регионално развитие  
Социални въпроси  
Селско стопанство  
Отбрана  
Подготвеност  
Вътрешни работи  
Морско дело и рибарство  
Действия във връзка с околната среда и климата  
Демокрация, култура и ценности на ЕС

### 1.3. Цели

#### 1.3.1. Общи цели

Фондът има следните общи цели:

- намаляване на регионалните дисбаланси в Съюза и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони и насърчаване на европейското териториално сътрудничество,
- подпомагане на качествена заетост, образованието, уменията и социалното приобщаване и допринасяне за социално справедлив преход към неутралност по отношение на климата,
- подпомагане на изпълнението на общата селскостопанска политика на Съюза,
- подпомагане на изпълнението на общата политика на Съюза в областта на рибарството,
- защита и укрепване на демокрацията в Съюза и отстояване на неговите ценности.

#### 1.3.2. Специфични цели

Специфичните цели на фонда са групирани в пет стълба и са ориентирани към: допринасяне за устойчивия просперитет на Европа във всички региони, подпомагане на отбранителните способности и сигурността на Европа; подкрепа за хората и укрепване на обществата и социалния модел на Съюза; поддържане на качеството на живот в Съюза; защита и укрепване на основните

права, на демокрацията и на принципите на правовата държава и отстояване на ценностите на Съюза.

### 1.3.3. *Очаквани резултати и отражение*

В предложения регламент се определят финансовите правила за подпомагането от Съюза, което се предоставя по линия на Европейския фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността посредством плановете за национално и регионално партньорство („плановете“), плана Interreg и Механизма на ЕС. В регламента се предвиждат финансовите ресурси за програмния период 2028—2034 г.

Този нов фонд е насочен към укрепване на икономическото, социалното и териториалното сближаване в Съюза, подпомагане на изпълнението на общата селскостопанска политика и общата политика в областта на рибарството, стимулиране на конкурентоспособността на Съюза, укрепване на управлението на миграцията и границите, засилване на отбраната и сигурността и защита на европейската демокрация. В полезно взаимодействие с други програми от бюджета на Съюза той ще допринесе и за други общи приоритети на ЕС, каквито са например опазването на околната среда и борбата с изменението на климата, подготвеността, насърчаването на принципите на правовата държава и доизграждането на единния пазар.

Подпомагането, предоставяно в рамките на плановете за национално и регионално партньорство, ще бъде съобразено с местните нужди и условия, като наред с това ще осигурява съгласуване с приоритетите на ЕС. Очаква се съгласуването с други политики и улесняването на изпълнението за всички бенефициери да повишат ефективността и устойчивостта на политиките по отношение на сближаването, селското стопанство, вътрешните работи и социалната област.

Фондът ще функционира с единни правила и по-малък брой програмни документи, благодарение на което значително ще се опростят процедурите и ще се намали административната тежест за бенефициерите, държавите членки и Комисията, като същевременно ще се осигурят солидни гаранции за редовното и ефективно използване на средствата на Съюза.

Основаното на цели изпълнение и съчетаването на взаимно подсилващи се инвестиции и реформи ще имат по-голямо въздействие и по-висока икономическа ефективност. Плащанията ще бъдат обвързани с постигането на предварително договорени цели, в резултат на което предоставянето на средства и осигуряването на резултати следва да стават по-ефикасно и по-бързо.

Плановете ще съдържат мерки за улесняване на изпълнението, които ще бъдат включени в разпоредбите за разработването, изпълнението или мониторинга им. Фондът ще осигури и достатъчна гъвкавост — например чрез поэтапно разпределяне на средствата и чрез по-добра способност за реагиране при непредвидени кризи, по-специално посредством Механизма на ЕС.

### 1.3.4. *Показатели за изпълнението*

Показателите за крайните продукти и резултатите, които ще се използват за мониторинг на напредъка и постиженията по тази програма, ще съответстват

на общите показатели, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) 202X/XXXX [Регламента за изпълнението], който се предлага заедно с настоящия регламент.

**1.4. Предложението/инициативата е във връзка с:**

- ново действие
- ново действие след пилотен проект/подготвително действие<sup>30</sup>
- продължаване на съществуващо действие
- сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

**1.5. Мотиви за предложението/инициативата**

*1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата*

Фондът ще се използва от 2028 г. през цялото времетраене на многогодишната финансова рамка.

Държавите членки ще програмират своите бюджетни средства в съответствие с изискванията на настоящия регламент, като вземат предвид по-специално съответните специфични за държавите предизвикателства, установени, наред с другото, в рамките на европейския семестър и други официално приети документи, които са свързани с подпомаганите от фонда цели.

Новият програмен период ще започне на 1 януари 2028 г. и с оглед на своевременното му започване държавите членки следва да представят първоначалните си планове до 31 януари 2028 г.

Изпълнението на Механизма на ЕС при пряко управление също ще започне веднага след като програмата влезе в сила.

*1.5.2. Добавена стойност от участието на ЕС (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на този раздел „добавена стойност от участието на ЕС“ е стойността, която е резултат от действието на равнище ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Основания за действие на европейско равнище (ex-ante): Добавената стойност от ЕС се създава чрез осигуряване на инвестиции и реформи, които иначе не биха били направени, чрез разширяване на обхвата на съществуващите действия, чрез подкрепа за интегрирането на иновациите и чрез увеличаване на капацитета на администрациите на държавите членки. Налице са многобройни доказателства, че политиките на ЕС не биха били осъществени без допълнителни инвестиции от ЕС. Благодарение на европейското финансиране държавите членки и техните региони са инвестирали в области, целеви групи и реформи по начин, който би бил невъзможен само с национално финансиране. Макар че компетентността по отношение на някои от политиките, обхванати от настоящия фонд, е основно на национално равнище, с оглед на мащаба на

<sup>30</sup>

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

предизвикателствата и на техните последици е доказано, че действията са по-ефективни и по-ефикасни, ако на равнището на ЕС биват подкрепяни усилията, полагани от държавите членки, и се подпомага прокарването на реформи, които са благоприятни за отделните държави и за ЕС като цяло.

Очаквана генерирана добавена стойност от ЕС (ex-post): Както стана ясно при неотдашните кризи, редица предизвикателства, пред които са изправени европейските икономики и общества, що се отнася по-специално, наред с другото, до селското стопанство, сигурността, социалното и териториалното сближаване или адаптирането към изменението на климата, налагат непрекъснати инвестиции и реформи в тези области. Очаква се инициативата да допринесе за изпълнението на политиките и приоритетите на ЕС в тези области по координиран и последователен начин, да популяризира най-добрите практики и сътрудничеството (за да се подобри капацитетът за вземане на решения и за изпълнение, както и за да се улесни транснационалното сътрудничество), да насърчи ценностите на ЕС (например принципите на правовата държава и основните права) и да помогне на държавите членки да преодолеят институционалните и регулаторните пречки, които възпрепятстват изпълнението на приоритетите на политиките на ЕС, включително прилагането на достиженията на правото на ЕС и доизграждането на единния пазар. Финансирането на равнището на Съюза е необходимо и за подкрепа на обществените блага на ЕС, каквито са стратегическите политики, които е възможно да не са достатъчно приоритизирани от държавите членки, например поради неефективност на пазара, но които носят големи ползи за целия ЕС. Те включват проекти, които са от полза за повече от една държава членка, например трансгранични проекти или важни проекти от общоевропейски интерес.

### 1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Фондът доразвива опита, който беше натрупан при изпълнението на друго финансиране от Съюза през програмния период 2021—2027 г. и от който произтичат следните основни изводи:

(1) Опростяване: Необходимо е да се намалят сложността, административната тежест и разходите за органите на държавите членки, за бенефициерите и за Комисията, които се дължат на разпокъсаността на подпомагането от ЕС и на наличието на различни правила за допустимост, модели на изпълнение и системи за получаване на увереност.

(2) Гъвкавост: Необходим е по-гъвкав бюджет, който да може да реагира на нови нужди и нововъзникващи приоритети през целия програмен период. Гъвкавостта следва да бъде заложена още при проектирането на фонда, като наред с това следва да се осигурят предвидимостта на финансирането от ЕС и осъществяването на дългосрочните цели на политиките.

(3) Съгласуваност: Необходимо е да се повиши съгласуваността между фондовете и рамките на политиките. Бюджетът на ЕС следва да се използва в максимална степен за стимулиране на инвестициите и реформите, които допринасят за целите на Съюза и подхождат към националните и регионалните предизвикателства по цялостен и координиран начин. Това следва да спомогне за по-голямата съгласуваност между приоритетите на ЕС, от една страна, и

националните и регионалните действия, от друга страна, и да повиши икономическата ефективност.

*1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти*

Трябва да се осигурят съгласуваност и взаимно допълване между този фонд и други фондове на ЕС, и по-специално Европейския фонд за конкурентоспособност (ЕФК), Механизма за свързване на Европа (МСЕ), „Еразъм“ и фонда „Глобална Европа“, по-конкретно чрез механизъм за насочване, предоставящ указания относно ключовите приоритети на политиката, които ще бъдат финансирани в рамките на всяка годишна бюджетна процедура. Потенциалните полезни взаимодействия с ЕФК, фонда „Глобална Европа“ и МСЕ произтичат от възможността чрез фонда да бъдат подпомагани реформи и инвестиции, допринасящи за трансгранични инициативи и за европейската конкурентоспособност.

Комисията и държавите членки следва да осигурят: i) взаимно допълване, полезно взаимодействие, съгласуваност и последователност между различните инструменти на съюзно, на национално и на регионално равнище — както на етапа на планиране, така и на етапа на изпълнение; ii) тясно сътрудничество между органите, отговарящи за изпълнението и контрола на съюзно, на национално и на регионално равнище, за постигане на целите на фонда.

Финансовото подпомагане от фонда ще допълва подпомагането, предоставяно от други фондове и програми на Съюза. Операциите може да получават подпомагане от други програми и инструменти на Съюза, при условие че това подпомагане не се отнася до едни и същи разходи. За тази цел държавите членки и Комисията следва да си сътрудничат при разработването и изпълнението на операции, които се финансират кумулативно по плана за национално и регионално партньорство и по други програми на Съюза, с оглед избягване на двойното финансиране.

*1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства*

Фондът ще предоставя безвъзмездно финансово подпомагане и заеми, ако това бъде поискано от държавите членки, в подкрепа на изпълнението на неговите цели. Той може да предоставя и финансиране под формата на финансови инструменти.

Плановете за национално и регионално партньорство и планът Interreg ще се изпълняват при споделено управление, а за Механизма ще може да се използват споделено, пряко или непряко управление, като конкретният избор ще зависи от вида на мярката и най-ефективния начин на действие.

**1.6. Продължителност на предложението/инициативата и на неговото/нейното финансово отражение**

**ограничена продължителност**

- в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ
- финансово отражение от 2028 г. до 2034 г. за бюджетните кредити за поети задължения и от 2028 г. до 2035 г. за бюджетните кредити за плащания.

**неограничена продължителност**

- изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

**1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета**

**Пряко управление** от Комисията

- от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- от изпълнителните агенции<sup>31</sup>

**Споделено управление** с държавите членки

**Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- трети държави или на органите, определени от тях
- международни организации и техните агенции (да се уточни)
- Европейската инвестиционна банка и Европейския инвестиционен фонд
- органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент
- публичноправни органи
- частноправни организации със задължение за обществена услуга, доколкото тези организации разполагат с подходящи финансови гаранции
- частноправни организации на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които разполагат с подходящи финансови гаранции
- организации или лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на общата външна политика и политика на сигурност съгласно дял V от Договора за Европейския съюз и които са посочени в съответния основен акт
- субекти, установени в държава членка и уредени от националното частно право или от правото на Съюза, които удовлетворяват съответните секторни условия за възлагане на усвояването на средства или бюджетни гаранции на Съюза, доколкото тези субекти са контролирани от

<sup>31</sup> Фондът би могъл да бъде (частично) делегиран на изпълнителна агенция в зависимост от резултата от анализа на разходите и ползите и свързаните с това евентуални решения и при условие че свързаните с това бюджетни кредити за административни разходи за изпълнението на програмата в Комисията и изпълнителната агенция бъдат съответно адаптирани.

публичноправни органи или от частноправни организации със задължение за обществена услуга и разполагат с подходящи финансови гаранции, които са под формата на солидарна отговорност на контролните органи или еквивалентни финансови гаранции и които за всяко действие могат да покрият максималния размер на подкрепата от Съюза.

Забележки

--

## 2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

### 2.1. Правила за мониторинг и докладване

За да се проследява напредъкът при изпълнението на фонда, ще бъде създадена система за заявяване и извършване на плащания от фонда.

За да получат средства от фонда, държавите членки следва да представят своите планове за национално и регионално партньорство, в които се определят реформите, инвестициите и другите интервенции, които да бъдат финансирани. Комисията трябва да подложи тези планове на оценка въз основа на изискванията, определени в настоящия регламент. Отпускането на финансовото участие ще следва изпълнението на предварително определени цели, съгласувани със съответната държава членка. За тази цел държавите членки може да подават до шест пъти годишно заявление за плащане, като използват образеца, приложен към настоящия регламент.

Изпълнението на фонда ще бъде проследявано чрез рамката за изпълнението, предвидена в Регламента за изпълнението, който се предлага заедно с настоящия регламент, включително и чрез общия списък на областите на интервенция и на показателите за крайните продукти и резултатите.

За да се оцени напредъкът към постигането на целите на програмата, не по-късно от четири години след началото на изпълнението ѝ Комисията ще публикува доклад за изпълнението. Най-късно три години след края на програмния период на програмата Комисията ще извърши ретроспективна оценка, за да оцени нейната ефективност, ефикасност, целесъобразност, съгласуваност и европейска добавена стойност.

### 2.2. Системи за управление и контрол

#### 2.2.1. *Обосновка на предложените методи на изпълнение на бюджета, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол*

Управлението, контролът и одитът на фонда ще се уреждат от специални правила, за да се гарантират прозрачността, отчетността и правилното използване на средствата на ЕС в съответствие с приложимото право и принципа на добро финансово управление.

Регламентът включва по-специално солидни гаранции, чрез които да се осигурят надеждността и качеството на националните системи за контрол, както и да се предвидят ефективни и своевременни действия в случай на недостатъци.

Ключовите изисквания на въведените от държавите членки системи за управление и контрол, в това число по отношение на предотвратяването, разкриването и коригирането на случаи на измама, корупция и конфликт на интереси, както и по отношение на спазването на приложимото право, в това число правилата относно обществените поръчки и държавната помощ, ще бъдат ясно определени предварително и ще трябва да се спазват през целия период на изпълнението. Преди одобряването на всеки план Комисията ще прецени дали държавите членки разполагат с адекватни механизми за спазване на тези изисквания и за осигуряване на защитата на финансовите интереси на Съюза. Тези изисквания следва да дават възможност за максимално използване

на съществуващите структури, които вече са въведени за управлението на средствата на ЕС, с евентуално адаптиране на техните процедури, за да се осигури адекватна увереност. В случай на сериозен недостатък държавите членки ще трябва да предприемат корективни действия, преди да може да се извършат плащанията.

Равнището и интензивността на контрола са съобразени с основания на цели модел на изпълнение на фонда и се базират на ясна последователност и ясно разделение на задълженията между Комисията и държавите членки.

В съответствие с принципа на единния одит одитите, които провежда Комисията при споделено управление, ще се състоят преди всичко от одити на системите, за да се избегне дублиране на проверките и одитите и да се намали административната тежест, като по този начин се отговори на исканията за опростяване и предвидимост. Одитният орган следва да извършва одити и да гарантира, че представеното на Комисията одитно становище е надеждно. Това одитно становище следва да даде увереност на Комисията, че системите за управление и контрол на държавата членка функционират правилно и че твърденията, направени в декларацията за управлението, представена от координиращия орган, са верни.

Комисията обаче ще си запази възможността да провежда по-целенасочени проверки, например в случай на конкретен риск или конкретно подозрение за измама, корупция или конфликт на интереси, както и в случай на сериозно нарушение на задълженията от страна на държава членка, и да действа своевременно и пропорционално, ако държавите членки не са взели подходящи мерки по отношение на недостатъците.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Рисковете са свързани главно с нередности или сериозни неспазвания от страна на държавите членки на задълженията им, произтичащи от настоящия регламент, по-специално във връзка със защитата на финансовите интереси на Съюза и с хоризонталните условия по отношение на спазването на принципите на правовата държава и Хартата.

За да се защитят финансовите интереси на Съюза, в предложения регламент се определят пропорционални мерки на равнището на държавите членки и на Комисията в зависимост от съответните им отговорности.

От държавите членки се изисква да поддържат надеждни системи за управление, контрол и одит, за да осигурят спазването на всички ключови изисквания през целия период на изпълнението, и всяка година да представят пакет за получаване на увереност, в който да докладват за доброто и правилно използване на средствата.

Комисията ще провежда редовни одити на работата, извършена от националните органи, за да прецени солидността и надеждността на националните процедури, и когато е необходимо, ще издава препоръки с ясни срокове за отстраняване на недостатъците. По всяко време в хода на изпълнението и в съответствие с принципа на пропорционалност ще има възможност за блокиране на плащания, като се вземат предвид естеството, продължителността, тежестта и обхватът на констатирания недостатък.

2.2.3. *Приблизителна оценка и обосновка на разходната ефективност на контрола (съотношение между разходите за контрол и стойността на съответните управлявани средства) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

Извършваната от Комисията оценка на степента на риска при плащане и при приключване ще се основава на набор от критерии, като например рисковия профил на междинните цели и целевите стойности, информацията, включена в представения от държавата членка годишен пакет за получаване на увереност, и по-специално обобщението на одитите, проведени от националните органи, резултатите от одитите, проведени от Комисията, както и констатациите от одитите, проведени от Службата за вътрешен одит и Европейската сметна палата. Тъй като подходът е нов, равнищата на нискорискови разходи, които ще бъдат считани за еквивалент на прага на същественост, ще бъдат определени, след като започне изпълнението.

За да се гарантира разходната ефективност на контрола, Комисията се стреми да постигне подходящ баланс между ефективността, ефикасността и икономичността. По отношение на фонда конкретното прилагане на принципа на единния одит следва да се извършва с оглед на намаляването на административната тежест и разходите за получателите на финансиране от ЕС, както и с оглед на избягването на дублиране на одити и на проверки на управлението във връзка с едни и същи мерки.

2.3. **Мерки за предотвратяване на измами и нередности**

Регламентът съдържа разпоредби, които са необходими, за да се гарантира, че изпълнението на фонда е в съответствие със защитата на финансовите интереси на Съюза.

Финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяването, разкриването, коригирането и разследването на случаи на измама, корупция и конфликт на интереси и — когато е целесъобразно — налагането на административни санкции. По-специално Европейската служба за борба с измамите (OLAF) има правомощието да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. Европейската прокуратура притежава компетентност да разследва и да преследва по наказателен ред измами и други престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза. Всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защита на финансовите интереси на Съюза, да предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура и на Европейската сметна палата и да гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства от Съюза, предоставят равностойни права. Държавите членки следва своевременно да докладват на Комисията за разкритите нередности, включително измами, и за последващите действия, които са предприели във връзка с такива нередности, както и във връзка с разследвания на OLAF. Компетентните органи на държавите членки, участващи в засиленото сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, следва също така да

докладват без ненужно забавяне на Европейската прокуратура за всяко престъпно деяние, по отношение на което тя би могла да упражни своята компетентност в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939.

### 3. ПРОГНОЗНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

#### 3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред Номер	Вид на разхода Многогод./едногод.[1]	Финансов принос			
			от държави от ЕАСТ[2]	от държави кандидати и потенциални кандидати[3]	от други трети държави	други целеви приходи
1	02. Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността	Многогод.	ДА	ДА	ДА	ДА
1	02.01 Разходи за подпомагане на Фонда за националните и регионалните партньорства	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
1	02.02 Планове за национално и регионално партньорство и план Interreg — оперативни разходи	Многогод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
1	02.02.01 Устойчив просперитет на Европа	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.02.02 Отбранителни способности и сигурност на Европа	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.02.02.01 Миграция, убежище, управление на границите, визи и вътрешна сигурност	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.02.02.02 Други	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.02.03 Подкрепа за гражданите, укрепване на европейските общества и европейския социален модел	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.02.04 Поддържане на качеството на живот в Европа	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.02.04.01 ОСП и интервенции по ОСП	Многогод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
1	02.02.04.02 Други	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.02.05 Защита на демокрацията и на принципите на правовата държава и отстояване на ценностите на Съюза	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.02.06 Гъвкавост	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.02.07 План Interreg	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.02.08 Техническа помощ по инициатива на Комисията — оперативни разходи	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.03 Механизъм на ЕС	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.03.01 Действия на Съюза	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.03.01.01 Кризисни ситуации — солидарност на Европейския съюз	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.03.01.02 Единна предпазна мрежа (стабилизиране на селскостопанските пазари)	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.03.01.03 Миграция, убежище, управление на границите, визи и	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ

	вътрешна сигурност					
1	02.03.01.04 Други действия на Съюза	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
1	02.03.02. Резерв за нововъзникващи предизвикателства и приоритети	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ

### 3.2. Прогнозно финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

#### 3.2.1. Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу

##### 3.2.1.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет

<b>Функция от многогодишната финансова рамка</b>	<b>1</b>
--	----------

			Година	Година	Година	Година	Година	Година	Година	<b>ОБЩО МФР 2028— 2034 г.</b>
			<b>2028</b>	<b>2029</b>	<b>2030</b>	<b>2031</b>	<b>2032</b>	<b>2033</b>	<b>2034</b>	
<b>Бюджетни кредити за оперативни разходи</b>										
02. Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността	Поети задължения	(1a)	135 571,000	133 134,000	130 131,000	127 411,000	123 879,000	111 535,000	103 415,000	<b>865 076,000</b>
	Плащания	(2a)	pm							<b>0,000</b>
02.01 Разходи за подпомагане на Фонда за национално и регионално партньорство	Поети задължения	(1a)								<b>0,000</b>
	Плащания	(2a)								<b>0,000</b>
02.02 Планове за национално и регионално партньорство и план Interreg — оперативни разходи	Поети задължения	(1a)	123 887,000	122 988,000	120 223,000	117 315,000	114 259,000	101 388,000	93 083,000	<b>793 143,000</b>
	Плащания	(2a)	pm							<b>0,000</b>
02.02.01 Устойчив просперитет на Европа	Поети задължения	(1a)								<b>0,000</b>
	Плащания	(2a)								<b>0,000</b>

02.02.02 Отбранителни способности и сигурност на Европа	Пости задължения	(1a)									0,000
	Плащания	(2a)									0,000
02.02.02.01 Миграция, убежище, управление на границите, визи и вътрешна сигурност	Пости задължения	(1a)	5 847,000	5 633,000	5 407,000	5 170,000	4 922,000	3 945,000	3 291,510		34 215,510
	Плащания	(2a)	pm								0,000
02.02.02.02 Други	Пости задължения	(1a)									0,000
	Плащания	(2a)									0,000
02.02.03 Подкрепа за гражданите, укрепване на европейските общества и европейския социален модел	Пости задължения	(1a)									0,000
	Плащания	(2a)									0,000
02.02.04 Поддържане на качеството на живот в Европа	Пости задължения	(1a)									0,000
	Плащания	(2a)									0,000
02.02.04.01 ОСП и интервенции по ОСП	Пости задължения	(1a)	42 272,000	42 268,000	42 265,000	42 261,000	42 257,000	42 204,000	42 172,000		295 699,000
	Плащания	(2a)	pm								0,000
02.02.04.02 Други	Пости задължения	(1a)									0,000
	Плащания	(2a)									0,000
02.02.05 Защита на демокрацията и на принципите на правовата държава и отстояване на ценностите на Съюза	Пости задължения	(1a)									0,000
	Плащания	(2a)									0,000
02.02.06 Гъвкавост	Пости задължения	(1a)									0,000
	Плащания	(2a)									0,000
02.02.07 План Interreg	Пости задължения	(1a)	0,000	1 753,000	1 782,000	1 810,000	1 840,000	1 524,000	1 555,000		10 264,000
	Плащания	(2a)	pm								0,000
02.02.08 Техническа помощ по инициатива на Комисията — оперативни разходи	Пости задължения	(1a)									0,000
	Плащания	(2a)									0,000

02.03 Механизъм на ЕС	Поети задължения	(1a)	11 684,000	10 146,000	9 909,000	10 095,000	9 621,000	10 147,000	10 331,000	<b>71 933,000</b>
	Плащания	(2a)	pm							<b>0,000</b>
02.03.01 Действия на Съюза	Поети задължения	(1a)	10 512,000	8 951,000	8 690,000	8 852,000	8 353,000	8 853,000	9 012,000	<b>63 223,000</b>
	Плащания	(2a)	pm							<b>0,000</b>
02.03.01.01 Кризисни ситуации — солидарност на Европейския съюз	Поети задължения	(1a)	2 706,000	2 760,000	2 815,000	2 872,000	2 929,000	2 988,000	3 047,000	<b>20 117,000</b>
	Плащания	(2a)	pm							<b>0,000</b>
02.03.01.02 Единна предпазна мрежа (стабилизиране на селскостопанските пазари)	Поети задължения	(1a)	900,000	900,000	900,000	900,000	901,000	900,000	900,000	<b>6 301,000</b>
	Плащания	(2a)	pm							<b>0,000</b>
02.03.01.03 Миграция, убежище, управление на границите, визи и вътрешна сигурност	Поети задължения	(1a)	3 401,000	3 469,000	3 539,000	3 609,000	3 682,000	3 755,000	3 830,000	<b>25 285,000</b>
	Плащания	(2a)								<b>0,000</b>
02.03.01.04 Други действия на Съюза	Поети задължения	(1a)								<b>0,000</b>
	Плащания	(2a)								<b>0,000</b>
02.03.02. Резерв за нововъзникващи предизвикателства и приоритети	Поети задължения	(1a)	1 172,000	1 195,000	1 219,000	1 243,000	1 268,000	1 294,000	1 319,000	<b>8 710,000</b>
	Плащания	(2a)	pm							<b>0,000</b>
ОБЩО бюджетни кредити	Поети задължения	=1a+1 б+3	<b>135 571,000</b>	<b>133 134,000</b>	<b>130 131,000</b>	<b>127 411,000</b>	<b>123 879,000</b>	<b>111 535,000</b>	<b>103 415,000</b>	<b>865 076,000</b>
	Плащания	=2a+2 б+3	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>

			Година	Година	Година	Година	Година	Година	Година	ОБЩО МФР 2028—2034 г.
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (включително принос за	Поети задължения	(4)	135 571,000	133 134,000	130 131,000	127 411,000	123 879,000	111 535,000	103 414,000	<b>865 076,000</b>
	Плащания	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	<b>0,000</b>

децентрализирана агенция)											
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за специфични програми		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
<b>ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 1</b> от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+6	135 571,000	133 134,000	130 131,000	127 411,000	123 879,000	111 535,000	103 415,000	865 076,000	
	Плащания	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (включително принос за децентрализирана агенция)	Поети задължения	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Плащания	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за специфични програми		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
<b>ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 1</b> от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Плащания	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Функция от многогодишната финансова рамка	4
---	---

	Година	Година	Година	Година	Година	Година	Година	Година	ОБЩО МФР 2028—2034 г.
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		

•Човешки ресурси		435,090	435,090	435,090	435,090	435,090	435,090	435,090	435,090	<b>3 045,630</b>
•Други административни разходи		26,923	26,923	26,923	26,923	26,923	26,923	26,923	26,923	<b>188,461</b>
<b>ОБЩО</b>	Бюджетни кредити	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>3 234,091</b>

<b>ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 4 от многогодишната финансова рамка</b>	(Общо поети задължения = Общо плащания)	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>3 234,091</b>
---	---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

		Година 2028	Година 2029	Година 2030	Година 2031	Година 2032	Година 2033	Година 2034	<b>ОБЩО МФР 2028—2034 г.</b>
<b>ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—4</b>	Поети задължения	<b>136 033,013</b>	<b>133 596,013</b>	<b>130 593,013</b>	<b>127 873,013</b>	<b>124 341,013</b>	<b>111 997,013</b>	<b>103 877,013</b>	<b>868 310,091</b>
от многогодишната финансова рамка	Плащания	<b>р.м.</b>							

### 3.2.1.2. Бюджетни кредити от външни целеви приходи

Социален фонд за климата			Година 2028	Година 2029	Година 2030	Година 2031	Година 2032	Година 2033	Година 2034	<b>ОБЩО МФР 2028—2034 г.</b>
<b>• Бюджетни кредити за оперативни разходи</b>										
02.02.03 Подкрепа за гражданите, укрепване на европейските общества и европейския социален модел	Поети задължения	(1а)	10 481,600	10 281,600	10 081,600	9 781,600	9 381,600			<b>50 008,000</b>
	Плащания	(2а)	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.			<b>50 008,000</b>
<b>• Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за специфични програми[3]</b>										
02.01.02		(3)	<b>18,400</b>	<b>18,400</b>	<b>18,400</b>	<b>18,400</b>	<b>18,400</b>			<b>92,000</b>
<b>ОБЩО бюджетни кредити по</b>	Поети	=1а+1б+3	<b>10 500,000</b>	<b>10 300,000</b>	<b>10 100,000</b>	<b>9 800,000</b>	<b>9 400,000</b>			<b>50 100,000</b>

<b>ФУНКЦИЯ 1</b>	задължения																	
	Плащания	=2a+2б+3	рm	рm	рm	рm	рm	рm	рm	рm	рm	рm	рm	рm	рm	рm	рm	рm

3.2.2. *Прогнозен краен продукт, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи (не се попълва за децентрализираните агенции)*

Бюджетни кредити за поети задължения в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и крайните продукти			Година		Година		Година		Година		Година		Година		Година		ОБЩО 2028—2034 г.		
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034										
↓																			
<b>КРАЙНИ ПРОДУКТИ</b>																			
	Вид	Среден разход	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 1...																			
	- Краен продукт																	0	0,000
	- Краен продукт																	0	0,000
	- Краен продукт																	0	0,000
	Междинен сбор за специфична цел № 1		0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 2...																			
	- Краен продукт																	0	0,000
	- Краен продукт																	0	0,000
	- Краен продукт																	0	0,000
	Междинен сбор за специфична цел № 2		0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	
	<b>ОБЩО</b>		0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	

3.2.3. *Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу

3.2.3.1. *Бюджетни кредити от гласувания бюджет*

ГЛАСУВАНИ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ	Година	Година	Година	Година	Година	Година	Година	ОБЩО 2028— 2034 г.	СЛЕД	ВСИЧКО ОБЩО
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		2034	
<b>ФУНКЦИЯ 7</b>										
Човешки ресурси	435,090	435,090	435,090	435,090	435,090	435,090	435,090	3 045,630	435,090	3 480,720
Други административни разходи	26,923	26,923	26,923	26,923	26,923	26,923	26,923	188,461	26,923	215,384
<b>Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>3 234,091</b>	<b>462,013</b>	<b>3 696,104</b>
<b>Извън ФУНКЦИЯ 7</b>										
Човешки ресурси	29,290	29,290	29,290	29,290	29,290	29,290	29,290	205,030	29,290	234,320
Други административни разходи	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
<b>Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7</b>	<b>29,290</b>	<b>29,290</b>	<b>29,290</b>	<b>29,290</b>	<b>29,290</b>	<b>29,290</b>	<b>29,290</b>	<b>205,030</b>	<b>29,290</b>	<b>234,320</b>
<b>ОБЩО</b>										
	<b>491,303</b>	<b>491,303</b>	<b>491,303</b>	<b>491,303</b>	<b>491,303</b>	<b>491,303</b>	<b>491,303</b>	<b>3 439,121</b>	<b>491,303</b>	<b>3 930,424</b>

3.2.3.2. *Бюджетни кредити от външни целеви приходи*

ВЪНШНИ ЦЕЛЕВИ ПРИХОДИ	Година	Година	Година	Година	Година	Година	Година	ОБЩ О 2028— 2034 г.	СЛЕ Д	ВСИЧК О ОБЩО
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		2034	
<b>ФУНКЦИЯ 7</b>										
Човешки ресурси	7,150	7,150	7,150	7,150	7,150	0,000	0,000	35,751	0,000	35,751
Други административни и разходи	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
<b>Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7</b>	<b>7,150</b>	<b>7,150</b>	<b>7,150</b>	<b>7,150</b>	<b>7,150</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>35,751</b>	<b>0,000</b>	<b>35,751</b>
<b>Извън ФУНКЦИЯ 7</b>										
Човешки ресурси	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Други административни и разходи	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
<b>Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>
<b>ОБЩО</b>										
	<b>7,150</b>	<b>7,150</b>	<b>7,150</b>	<b>7,150</b>	<b>7,150</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>35,751</b>	<b>0,000</b>	<b>35,751</b>

3.2.3.3. *Общо бюджетни кредити*

ОБЩО ГЛАСУВАНИ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ	Година	Година	Година	Година	Година	Година	Година	Година	ОБЩО 2028— 2034 г.	СЛЕД	ВСИЧКО ОБЩО
---------------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------------------------	------	----------------

ВЪНШНИ ЦЕЛЕВИ ПРИХОДИ	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		2034	
<b>ФУНКЦИЯ 7</b>										
Човешки ресурси	442,240	442,240	442,240	442,240	442,240	435,090	435,090	3 081,381	0,000	3 081,381
Други административни разходи	26,923	26,923	26,923	26,923	26,923	26,923	26,923	188,461	0,000	188,461
<b>Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7</b>	<b>469,163</b>	<b>469,163</b>	<b>469,163</b>	<b>469,163</b>	<b>469,163</b>	<b>462,013</b>	<b>462,013</b>	<b>3 269,842</b>	<b>0,000</b>	<b>3 269,842</b>
<b>Извън ФУНКЦИЯ 7</b>										
Човешки ресурси	29,290	29,290	29,290	29,290	29,290	29,290	29,290	205,030	0,000	205,030
Други административни разходи	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
<b>Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7</b>	<b>29,290</b>	<b>29,290</b>	<b>29,290</b>	<b>29,290</b>	<b>29,290</b>	<b>29,290</b>	<b>29,290</b>	<b>205,030</b>	<b>0,000</b>	<b>205,030</b>
<b>ОБЩО</b>	<b>498,453</b>	<b>498,453</b>	<b>498,453</b>	<b>498,453</b>	<b>498,453</b>	<b>491,303</b>	<b>491,303</b>	<b>3 474,872</b>	<b>0,000</b>	<b>3 474,872</b>

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други административни разходи, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Тези прогнози включват също човешките ресурси и други административни разходи, които са необходими за изпълнението на целите, определени в Регламент (ЕС) 202X/XXX [връщане и обратно приемане, солидарност], Регламент (ЕС) 202X/XXX [подпомагане за общата визова политика] и Регламент (ЕС) 202X/XXX [трансгранично сътрудничество във връзка с тероризъм и тежка и организирана престъпност], и за изпълнението на подпомагането от Съюза съгласно Регламент (ЕС) 202X/XXX [изпълнение на подпомагането от Съюза за ОСП], Регламент (ЕС) 202X/XXX [изпълнение на подпомагането от Съюза за регионалното развитие], Регламент (ЕС) 202X/XXX [изпълнение на подпомагането от Съюза за качествена заетост, умения и социално приобщаване], Регламент (ЕС) 202X/XXX [изпълнение на подпомагането от Съюза за ОПОР/морската политика].

#### 3.2.4. Прогнозни нужди от човешки ресурси

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу

##### 3.2.4.1. Финансирани от гласувания бюджет

Прогнозните нужди се посочват в еквиваленти на пълно работно време (ЕПРВ)

ГЛАСУВАНИ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ	Година 2028	Година 2029	Година 2030	Година 2031	Година 2032	Година 2033	Година 2034	СЛЕД 2034
• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)								
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	2 180	2 180	2 180	2 180	2 180	2 180	2 180	2 180
20 01 02 03 (Делегации на ЕС)	0	0	0	0	0	0	0	0

01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат)	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>• Външен персонал (в еквиваленти на пълно работно време: ЕПРВ)</b>								
20 02 01 (ДНП, КНЕ от общия финансов пакет)	250	250	250	250	250	250	250	250
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ и МЕД в делегациите на ЕС)	0	0	0	0	0	0	0	0
Ред за административна подкрепа [XX.01.YY.YY] [2]	- в централата	230	230	230	230	230	230	230
	- в делегациите на ЕС	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ — Непреки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ — Преки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат) — функция 7	0	0	0	0	0	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат) — извън функция 7	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>ОБЩО</b>	<b>2 660</b>	<b>2 660</b>	<b>2 660</b>	<b>2 660</b>	<b>2 660</b>	<b>2 660</b>	<b>2 660</b>	<b>2 660</b>

### 3.2.4.2. Финансирани от външни целеви приходи

ВЪНШНИ ЦЕЛЕВИ ПРИХОДИ	Година 2028	Година 2029	Година 2030	Година 2031	Година 2032	Година 2033	Година 2034	СЛЕД 2034
<b>• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)</b>								
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	0	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (Делегации на ЕС)	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат)	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>• Външен персонал (в еквиваленти на пълно работно време: ЕПРВ)[1]</b>								
20 02 01 (ДНП, КНЕ от общия финансов пакет)	0	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ и МЕД в делегациите на ЕС)	0	0	0	0	0	0	0	0
Ред за административна подкрепа [XX.01.YY.YY]	- в централата	57	57	57	57	57	0	0
	- в делегациите на	0	0	0	0	0	0	0

[2]	ЕС								
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ — Непреки научни изследвания)		0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ — Преки научни изследвания)		0	0	0	0	0	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат) — функция 4		0	0	0	0	0	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат) — извън функция 4		0	0	0	0	0	0	0	0
<b>ОБЩО</b>		<b>57</b>	<b>57</b>	<b>57</b>	<b>57</b>	<b>57</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### 3.2.4.3. Общо нужди от човешки ресурси

ОБЩО ГЛАСУВАНИ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ + ВЪНШНИ ЦЕЛЕВИ ПРИХОДИ	Година	Година	Година	Година	Година	Година	Година	СЛЕД	
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2034	
• Длъжности в шатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)									
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	2 180	2 180	2 180	2 180	2 180	2 180	2 180	2 180	
20 01 02 03 (Делегации на ЕС)	0	0	0	0	0	0	0	0	
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0	0	
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0	0	
Други бюджетни редове (да се посочат)	0	0	0	0	0	0	0	0	
• Външен персонал (в еквиваленти на пълно работно време: ЕПРВ)									
20 02 01 (ДНП, КНЕ от общия финансов пакет)	250	250	250	250	250	250	250	250	
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ и МЕД в делегациите на ЕС)	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ред за административна подкрепа [XX.01.YY.YY] [2]	- в централата	287	287	287	287	287	230	230	230
	- в делегациите на ЕС	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ — Непреки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0	0	
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ — Преки научни изследвания)	0	0	0	0	0	0	0	0	
Други бюджетни редове (да се посочат) — функция 4	0	0	0	0	0	0	0	0	
Други бюджетни редове (да се посочат) — извън функция 4	0	0	0	0	0	0	0	0	
<b>ОБЩО</b>	<b>2717</b>	<b>2717</b>	<b>2717</b>	<b>2717</b>	<b>2717</b>	<b>2 660</b>	<b>2 660</b>	<b>2 660</b>	

Персонал, необходим за изпълнение на предложението (в ЕПРВ):

	Покрит от наличния понастоящем персонал в службите на Комисията	Извънреден допълнителен персонал*		
		Финансиран по функция 7 или „Научни изследвания“	Финансиран от ред ВА	Финансиран от такси
Длъжности в щатното разписание	2 180			Не се прилага
Външен персонал (ДНП, КНЕ, ПНА)	537*			Не се прилага

\* Тази сума включва 57 ЕПРВ за Социалния фонд за климата, които се финансират от целевите приходи.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят от:

Длъжностни лица и срочно наети служители	Управление на програмите, общо административно, финансово и техническо обслужване, координация на политиките, одит
Външен персонал	Управление на програмите, общо административно, финансово и техническо обслужване, координация на политиките, одит

### 3.2.5. Преглед на прогнозното отражение върху инвестициите, свързани с цифрови технологии

ОБЩО бюджетни кредити за цифрови и информационни технологии	Година	Година	Година	Година	Година	Година	Година	ОБЩО 2028—2034 г.
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
<b>ФУНКЦИЯ 7</b>								
Разходи за ИТ (институционални)	19,926	19,926	19,926	19,926	19,926	19,926	19,926	139,482
<b>Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7</b>	<b>19,926</b>	<b>19,926</b>	<b>19,926</b>	<b>19,926</b>	<b>19,926</b>	<b>19,926</b>	<b>19,926</b>	<b>139,482</b>
<b>Извън ФУНКЦИЯ 7</b>								
Разходи за информационни технологии, свързани с политиката, по оперативни програми								
<b>Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>
<b>ОБЩО</b>								
	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>	<b>pm</b>

### 3.2.6. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

–  не предвижда съфинансиране от трети страни

- предвижда следното съфинансиране от трети страни:

Бюджетни кредити в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Години	Година 2028	Година 2029	Година 2030	Година 2031	Година 20232	Година 2033	Година 2034	Общо
ЕИП/ЕАСТ	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.
Държави кандидатки	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.
Трети държави, включително съседни държави	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.

### 3.3. Прогнозно отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
- върху собствените ресурси
  - върху другите приходи
  - моля, отбележете, ако приходите са предназначени за конкретни разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата <sup>32</sup>			
		Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027
Статия .....					

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

--

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

--

## 4. ЦИФРОВО ИЗМЕРЕНИЕ

<sup>32</sup> Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.

#### 4.1. Изисквания, свързани с цифрови аспекти

Ако се счита, че по отношение на политическата инициатива няма изисквания, свързани с цифрови аспекти:

*Обосновка на това защо цифровите средства не може да се използват за подобряване на прилагането на политиката и защо принципът „цифрови по подразбиране“ не е приложим*

За останалите случаи:

*Обобщено описание на изискванията, свързани с цифрови аспекти, и съответните категории (данни, цифровизация и автоматизация на процесите, цифрови решения и/или цифрови обществени услуги)*

Препратка към изискването	Описание на изискването	Засегнати от изискването субекти	Процеси (обобщено)	Категории
Член 3 относно специфичните цели и член 22 относно изискванията за плана за НРП	Плановите трябва да допринасят комплексно и адекватно за всички специфични цели на фонда, като се взимат предвид специфичните предизвикателства за съответната държава членка, включително:  i) подпомагане на цифровата трансформация и насърчаване на разработването и използването на модерни технологии и свързаност с ИКТ, като същевременно се преодолява цифровото разделение;  ii) подпомагане на [...] цифровия преход в областта на транспорта;	Държавите членки	Подпомагане на цифровия преход	Цифрови решения и/или цифрови обществени услуги, цифрови инфраструктури, обучение

	<p>iii) подобряване на привлекателността и стандарта на живот в селските и крайбрежните райони, осигуряване на справедливи условия на труд, [...] ускоряване на цифровия преход за един процъфтяващ сектор на селското стопанство и храните.</p> <p>Плановете трябва да са съгласувани, наред с другото, с [...] националните стратегически пътни карти за Цифровото десетилетие съгласно Решение (ЕС) 2022/2481 и ефективно да допринасят по-специално за подпомагането на цифровия и основан на данни преход в селското стопанство и селските райони.</p>			
<p>Член 63 относно събирането и записването на данни</p>	<p>За целите на одита, контрола и прозрачността, като и за целите на мониторинга, анализа, оценката и статистиката по отношение на изпълнението държавите членки трябва да събират, записват и съхраняват в електронна форма изискваната информация относно i) бенефициера, ii) получателя и крайния получател, iii) изпълнителя, iv) подизпълнителя, v) операцията, vi) воденото от общностите местно развитие, във връзка с всяка местна група за действие, vii) всяка оперативна група в рамките на</p>	<p>Държавите членки, Европейската комисия</p>	<p>Събиране и записване на данни</p>	<p>Данни</p>

		Европейското партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост (ЕПИ-АГРИ), като наред с това гарантират сигурността, целостта и поверителността на данните и автентификацията на потребителите и създават условия за автоматизиран обмен на данни с електронната система, посочена от Комисията.			
Член 64 прозрачността	относно	<p>Държавите членки трябва да осигурят пускането в действие на уебсайт, където е достъпна информация относно подпомагането съгласно настоящия регламент, която обхваща целите, дейностите, наличните възможности за финансиране и постиженията по плана.</p> <p>Държавите членки трябва да осигурят също така публикуването на уебсайта на информацията, посочена в член 63. Те трябва да осигурят публикуването на уебсайта и на елементите, посочени в [Регламента за изпълнението].</p>	Държавите членки	Прозрачност	Данни
Член 64 прозрачността	относно	Комисията трябва да публикува данните, посочени в член 63, на централизирания уебсайт, посочен в [Регламента за изпълнението].	Европейската комисия	Прозрачност	Данни
Член 58 отговорностите	относно на	Държавите членки трябва да осигурят докладването на всички случаи на	Държавите членки, Европейската комисия	Събиране и записване на	Данни

държавите членки, приложение IV относно ключовите изисквания за системите за управление, контрол и одит на държавите членки и приложение XVI относно системата SFC2028	<p>подозрения за измама, корупция и нередности, включително конфликт на интереси, двойно финансиране и други нарушения на приложимото право, в създадената от Комисията система за управление на нередностите; Комисията трябва да обобщава и публикува ежегодно тази информация и да я съобщава на Европейския парламент.</p> <p>Държавите членки трябва да гарантират, че всеки официален обмен на информация с Комисията се извършва чрез системата за електронен обмен на данни, посочена в приложение XVI [SFC2028: система за електронен обмен на данни между държавите членки и Комисията].</p>		данни	
Член 58 относно отговорността на държавите членки	Държавите членки трябва да гарантират, че всеки обмен на информация между бенефициерите на финансирането и отговарящите за плана органи, както и с Комисията, се извършва чрез системи за електронен обмен на данни.	Държавите членки	Цифровизация на процесите	Данни
Приложение XV относно действията на Съюза, подпомагани чрез Механизма на ЕС	Механизмът трябва да подпомага общата политика в областта на рибарството, като — наред с другото — осигурява научни становища, събиране на данни, както и знания с оглед на насърчаването на добре обосновани и ефикасни решения в	Европейската комисия	Събиране и записване на данни	Цифрови решения във връзка с данни

	<p>областта на управлението на рибарството; разработва и прилага системата на ЕС за контрол на рибарството, насърчава чистите и здрави океани, разработва и разпространява пазарна информация за продуктите от риболов и аквакултури, насърчава морската сигурност и наблюдение.</p>			
--	--	--	--	--

## 4.2. Данни

*Обобщено описание на данните в обхвата*

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)
<p>Данни относно i) бенефициера, ii) получателя и крайния получател, iii) изпълнителя, iv) подизпълнителя, v) операцията, vi) относно воденото от общностите местно развитие, във връзка с всяка местна група за действие, vii) относно всяка оперативна група в рамките на Европейското партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост (ЕПИ-АГРИ)</p>	<p>член 63 относно събирането и записването на данни</p>	<p>Комисията публикува тези данни, при спазване на предвидените в регламента изключения, на централизиран уебсайт посредством дела от финансовото участие на Съюза, посочено в [Регламента за изпълнението]. Информация за собственото и фамилното име на физическо лице и за наименованието на правен субект не се публикува, ако получената от него сума в рамките на една година е по-малка или равна на 2 500 EUR.</p>
<p>Информация относно целите, дейностите и наличните възможности за финансиране по плана на държавата членка. Данни относно i) бенефициера, ii) получателя и</p>	<p>член 64 относно прозрачността</p>	<p>Тези данни следва да се публикуват на официалния език или на поне един от официалните езици на държавата членка и/или на английски, френски или немски език и трябва</p>

<p>крайния получател, iii) изпълнителя, iv) подизпълнителя, v) операцията, vi) относно воденото от общностите местно развитие, във връзка с всяка местна група за действие, vii) относно всяка оперативна група в рамките на Европейското партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост (ЕПИ-АГРИ)</p> <p>Информация относно съответните елементи, които са посочени в Регламента за изпълнението и са свързани с покани за представяне на предложения и оферти в рамките на фонда.</p> <p>График на планираните покани за представяне на предложения в рамките на фонда.</p>		<p>да са достъпни на уебсайта в продължение на две години от датата на първоначалното им публикуване. Данните, публикувани на уебсайта, трябва да са в съобразен с цифровите технологии, отворен, оперативно съвместим и машинночетим формат, който позволява те да бъдат сортирани, търсени, извлечени, сравнявани и многократно използвани.</p> <p>Информацията трябва да се актуализира най-малко веднъж на всеки шест месеца. Информацията относно поканите за представяне на предложения трябва да се актуализира най-малко два пъти годишно.</p>
<p>Данни за мониторинга, докладване на напредъка, оценка, проверки на финансовото управление и одити</p>	<p>член 58 относно отговорностите на държавите членки и приложение XVI относно системата SFC2028</p>	<p>Държавите членки трябва да разполагат със системи и процедури, за да гарантират, че всички оправдателни документи, които са необходими за одитната следа, свързана с подпомагана от фонда мярка, се съхраняват на подходящото равнище за срок от 10 години, считано от 31 декември на годината, през която е извършено последното плащане от Комисията към държавата членка. Когато е започнала процедура по обжалване, когато е подадена жалба или когато е започнало съдебно производство, оправдателните документи трябва да се съхраняват до приключването на тези процедури или на всякакви последващи процедури за събиране.</p>

Системи за електронен обмен на данни	член 58 относно отговорността на държавите членки	Тези системи трябва да включват — наред с другото — използването на автоматични и интерактивни формуляри и изчисления, да осигуряват воденето на документация и съхраняването на данни в системата, която дава възможност както за административни проверки на заявленията за плащане, подадени от бенефициерите, и за одити, така и за автоматично синхронизиране и предаване на данни между бенефициерите и системите на държавите членки.
--------------------------------------	---	--

### Съответствие с Европейската стратегия за данните

*Обяснение на това по какъв начин изискванията са в съответствие с Европейската стратегия за данните*

Регламентът допринася за общите цели на Европейската стратегия за данните, тъй като е насочен към улесняване на модерното и ефективно управление и споделяне на данни, включително с цел подпомагане на публичните администрации и улесняване на по-доброто изготвяне на политики, т.е. по-доброто управление на данните за изпълнението ще осигури възможност за по-добро насочване на управлението на програмите.

При разработването на своя план за национално и регионално партньорство всяка държава членка ще трябва да осигури съгласуваност и с националната си стратегическа пътна карта за Цифровото десетилетие съгласно Решение (ЕС) 2022/2481.

### Съответствие с принципа на еднократност

*Обяснение на това по какъв начин е бил разгледан принципът на еднократност и е била проучена възможността за повторно използване на съществуващи данни*

//

Обяснение на това по какъв начин новосъздадените данни съответстват на принципа за лесно намиране, достъпност, оперативна съвместимост и повторно използване и отговарят на стандартите за високо качество

Данните, публикувани на уебсайта, трябва да са в съобразен с цифровите технологии, отворен, оперативно съвместим и машинночетим формат, който позволява те да бъдат сортирани, търсени, извлечени, сравнявани и многократно използвани.

### Потоци от данни

Обобщено описание на потоците от данни

Вид на данните	Препратки към изискванията	Субекти, които предоставят данните	Субекти, които получават данните	Задействане на обмена на данни	Честота (ако е приложимо)
Данни относно i) бенефициера, ii) получателя и крайния получател, iii) изпълнителя, iv) подизпълнителя, v) операцията, vi) относно воденото от общностите местно развитие, във връзка с всяка местна група за действие, vii) относно всяка оперативна група в рамките на Европейското партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост (ЕПИ-АГРИ)	член 63	Държавите членки	Европейската комисия	приемане на решението за одобряване на плана	два пъти годишно, ежегодно за интервенциите в подкрепа на общата селскостопанска политика
Данни относно i) бенефициера, ii) получателя и крайния получател, iii) изпълнителя, iv) подизпълнителя, v)	член 64	Европейската комисия	обществеността	получаване на информацията, подадена от	Редовни актуализации във основа на

<p>операцията, vi) относно воденото от общностите местно развитие, във връзка с всяка местна група за действие, vii) относно всяка оперативна група в рамките на Европейското партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост (ЕПИ-АГРИ)</p>				държавата членка	информацията, подадена от държавите членки
<p>Информация относно целите, дейностите и наличните възможности за финансиране по плана на държавата членка.</p> <p>Данни относно i) бенефициера, ii) получателя и крайния получател, iii) изпълнителя, iv) подизпълнителя, v) операцията, vi) относно воденото от общностите местно развитие, във връзка с всяка местна група за действие, vii) относно всяка оперативна група в рамките на Европейското партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост (ЕПИ-АГРИ)</p> <p>Информация, свързана с член 10, параграф 3 от Регламента за изпълнението.</p> <p>График на планираните покани за</p>	член 64	Държавите членки	обществеността	приемане на решението за одобряване на плана	<p>Уебсайтът трябва да бъде пуснат в действие в срок от 6 месеца от приемането на решението на Комисията за одобряване на плана.</p> <p>Данните трябва да се актуализират на всеки 6 месеца.</p>

представяне на предложения в рамките на фонда.					
--	--	--	--	--	--

### 4.3. Цифрови решения

*Обобщено описание на цифровите решения*

Цифрово решение	Препратки към изискванията	Основни възложени функции	Отговорен субект	По какъв начин е осигурена достъпността?	По какъв начин е подходено към повторното използване?	Използване на технологии с ИИ (ако е приложимо)
//						

*За всяко цифрово решение — обяснение на това по какъв начин цифровото решение съответства на приложимите цифрови политики и законодателни актове*

Цифровите решения, които ще бъдат подпомагани чрез бъдещите планове за национално и регионално партньорство, ще бъдат съобразени с националните и регионалните потребности и предизвикателства във всяка държава членка, за да се осигури ефективното изпълнение на целите на плана и спазването от страна на държавите членки на задълженията им по настоящия регламент. Комисията може също така да разработи нови цифрови решения и/или да модернизира съществуващите, ако това е необходимо за изпълнението на отговорностите ѝ по настоящия регламент.

#### Цифрово решение #1

Цифрова и/или секторна политика (когато са приложими)	Обяснение по какъв начин решението е в съответствие с политиката
<i>Акт за изкуствения интелект</i>	Не се прилага
<i>Рамка на ЕС за киберсигурност</i>	Не се прилага

<i>eIDAS</i>	Не се прилага
<i>Единна цифрова платформа и IMI</i>	Не се прилага
<i>Други</i>	Не се прилага

#### 4.4. Оценка на оперативната съвместимост

*Обобщено описание на засегнатите от изискванията цифрови обществени услуги*

Цифрова обществена услуга или категория цифрови обществени услуги	Описание	Препратки към изискванията	Решения за оперативно съвместима Европа	Други решения за оперативна съвместимост
Не се прилага	//	//	//	//

Когато изпълняват своите функции, отговарящите за плана органи може да използват единна интегрирана и оперативно съвместима система за информация и мониторинг, в т.ч. единен инструмент за извличане на данни и оценяване на риска, както е посочено в член 36, параграф 2, буква г) от Финансовия регламент, за достъп и анализ на съответните данни, с оглед на повсеместното ѝ прилагане от държавите членки.

*Въздействие на изискванията за цифрова обществена услуга върху трансграничната оперативна съвместимост*

#### **Цифрова обществена услуга #1**

Оценка	Мярка (мерки)	Потенциални оставящи пречки (ако е приложимо)
Съответствие със съществуващите цифрови и секторни политики. Моля, посочете установените	Не се прилага	Не се прилага

<b>приложими цифрови и секторни политики</b>		
<b>Организационни мерки за безпроблемно трансгранично предоставяне на цифрови обществени услуги. Моля, посочете предвидените мерки за управление</b>	Не се прилага	Не се прилага
<b>Мерки, предприети за гарантиране на споделено разбиране на данните. Моля, посочете тези мерки</b>	Не се прилага	Не се прилага
<b>Използване на общоприети отворени технически спецификации и стандарти. Моля, посочете тези мерки</b>	Не се прилага	Не се прилага

#### 4.5. Мерки в подкрепа на цифровото изпълнение

*Обобщено описание на мерките в подкрепа на цифровото изпълнение*

<b>Описание на мярката</b>	<b>Препратки към изискванията</b>	<b>Роля на Комисията (ако е приложимо)</b>	<b>Субекти, които да бъдат включени (ако е)</b>	<b>Очакван график (ако е приложимо)</b>

			приложимо)	
//				

Планове за национално и регионално партньорство може да включват специални мерки в подкрепа на цифровото изпълнение, включително реформи, схеми за обучение, инвестиции в цифрови инфраструктури, в зависимост от конкретните потребности и предизвикателства, констатирани в съответните държави членки и региони.